

UTRIP

Letnik XXIV
Številka 8
november 2016

Glasilo Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Poštšina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

**11. KONGRES ZDRAVSTVENE
IN BABIŠKE NEGE
SLOVENIJE 2017:**

Medicinske sestre in babice -
ključne za zdravstveni sistem
Povabilo k sodelovanju

PRILOGA

Načrti aktivnosti in strokovnih izpopolnjevanj
v letu 2017
Regijska strokovna društva
Strokovne sekcije pri Zbornici - Zvezi

POČITNICE v Termah Čatež v Čatežu in na slovenski obali

UGODNOSTI za članice in člane Zbornice - Zveze

Počitnice v Apartmajih*** v ČATEŽU

Paket vključuje:

- 2 - dnevni (2 noči) najem apartmaja Klasik (namestitev do 5 oseb),
- dnevno do 5 vstopnic za kopanje, s katerimi lahko gosti vstopijo dvakrat dnevno v zimsko Termalno riviero,
- uporabo posteljnega in kopalniškega perila,
- čiščenje objekta ob odhodu gostov,
- 53 % popust na nočno kopanje vsako soboto v zimski Termalni rivieri; cena s popustom 3,50 €/odrasla oseba oz. 2,50 €/otrok (5 - 14 let),
- animacijski program.

Termin veljavnosti ponudbe in cene : 01.10. - 25.12.2016

2 dnevni najem + 3 dni kopanja:

159 € - 5 % POPUST

za člane Zbornice- Zveze: **151,05 €**

Obvezna doplačila: turistična taksa in prijavnina.

Pogoji za uveljavljanje popusta v Apartmajih in v Hotelu Čatež: predhodno potrjena rezervacija Term Čatež (info@terme-catez.si, tel.: 07 49 36 700); obvezna predložitve kupona iz revije Utrip na recepciji ob prihodu; popust velja za članico/člana Zbornice-Zveze in njegove ožje družinske člane; popusti se izključujejo.

SUPER počitnice v Hotelu Čatež*** v ČATEŽU

Paket vključuje (na osebo):

- namestitev v sobah z balkonom v Hotelu Čatež,
- 2 polpenzion (na osebo),
- neomejeno kopanje v bazenskem kompleksu Hotela Čatež,
- en vstop dnevno v zimsko Termalno riviero,
- animacijski program.

Termin veljavnosti ponudbe in cene : 01.10. - 01.12.2016

187 € za DVA - 10 % POPUST

za člane Zbornice - Zveze: **168,30 € ZA DVA**

Posebni popusti za otroke (v sobi z odraslo osebo) v Hotelu Čatež***:

- do 5,99. leta: brezplačni polpenzion v sobi z dvema odraslima osebama (brez lastnega ležišča),
- od 6. do 11,99. leta (na dodatnem ležišču): v Hotelu Čatež: **25 €/dan;**

Termalna riviera - **365** dni v letu

V terminu 01.10. - 25.12.2016
nudimo članom Zbornice - Zveze

15 % popust pri nakupu
celodnevne vstopnice za kopanje v
**ZIMSKI TERMALNI RIVIERI
TERM ČATEŽ.**

Pogoji za uveljavljanje popusta: • popust lahko članice in člani Zbornice-Zveze uveljavljajo s predložitvijo članske izkaznice in osebne dokumenta na blagajni Termalne riviere; • popust velja za članico/člana Zbornice-Zveze in njegove ožje družinske člane (mož/žena in njuni otroci); • popusti se izključujejo.

GLAVNA UREDNICA:

Monika Ažman

ODGOVORNA UREDNICA:

Ksenija Pirš

UREDNIŠKI ODBOR:

Irena Keršič, Tatjana Nendl, Andreja Krajnc,
Suzana Habot, Anita Prelec, recenzentka
strokovnih prispevkov

NAKLADA:

14.850 izvodov

NASLOV UREDNIŠTVA:

UTRIP, Ob železnici 30 a, Ljubljana
Tel. št.: 01 544 5480, F.: 01 544 5481

TRR Zbornice – Zveze pri NLB, d. d.,

poslovalnica Tavčarjeva, Ljubljana
številka: SI56 0201 5025 8761 480

OGLASI:

Zbornica zdravstvene in babiške nege
Slovenije – Zveza strokovnih društev
medicinskih sester, babic in zdravstvenih
tehnikov Slovenije
Tel. št.: 01 544 5480, F.: 01 544 5481
trzenje@zbornica-zveza.si

OBLIKOVANJE IN PRIPRAVA ZA TISK:

Starling d. o. o.,
Opekarska cesta 38, Vrhnika
Tel. št.: 01 755 7850
starling@starling.si

TISK:

Set d. o. o.

SPLETNA STRAN ZBORNICE – ZVEZE:

www.zbornica-zveza.si
Utrip (Online)

ELEKTRONSKI NASLOV UTRIPA:

utrip@zbornica-zveza.si

SPREMEMBE V ZVEZI Z NASLOVI

POŠILJAJTE NA:

clanarina@zbornica-zveza.si

ISSN 1581-3738

Revija izhaja 9 krat letno.

Datum natisa: 7. 11. 2016

Fotografija na naslovnici: Jani Nendl

UVODNIK, KI TO NI

4 Azmirju Čvoraku v slovo

DELO ZBORNICE – ZVEZE

- 6 Delo Zbornice – Zveze v oktobru
- 11 Obvestilo Zbornice – Zveze glede izobraževalnih programov za poklic TZN
- 12 Razpis za volitve v Sekciji medicinskih sester v managementu
- 12 Razpis za volitve v Sekciji medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pulmologiji
- 13 Razpis za volitve v Sekciji medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v nevrologiji

AKTUALNO

- 14 Nacionalna anketa o izobraževanju za pridobivanje kompetenc s področja kakovosti v zdravstvu in varnost pacientov 2016
- 17 Delavnica za krepitev zmogljivosti Evropske zveze za preprečevanje kajenja v Ljubljani
- 18 Sladkorna bolezen – danes in jutri

MEDNARODNA SREČANJA

- 21 20. obletnica ILCO združenja Ljubljana – včeraj in danes
- 22 Delovno srečanje predstavnikov EfCCNa v Ljubljani

PREDSTAVLJAMO VAM

- 23 Delovna skupina za nenasilje v zdravstveni negi: Mednarodni dnevi boja proti nasilju nad ženskami
- 24 Prenovljenega izdaja učbenika: Zdravstvena nega infekcijskega bolnika

PRIDOBIVAMO NOVA ZNANJA

- 25 Svetovni dan duševnega zdravja, 10. oktober: Z edukacijo k preventivi »Destigmatiziraj se«
- 26 Univerzitetna psihiatrična klinika Ljubljana: Otrok in mladostnik na pragu psihiatrije
- 27 Kronična obstruktivna pljučna bolezen
- 31 Simpozij Društva oftalmoloških medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Hrvaške
- 32 5. kongres Sekcije MSIZT v endokrinologiji: Kje je moč medicinskih sester
- 34 Sekcija MSIZT v hematologiji: Prehrana pri hematološkem bolniku
- 34 45. EDTNA/ERCA mednarodna konferenca
- 36 Zdravstveni dom Ljubljana: Kako izboljšati varnost obravnave pacienta v zdravstveni negi?
- 37 Specialna znanja s področja zdravstvene nege pacientov z motnjami v uriniranju
- 38 Obvladovanje bolečine v paliativni oskrbi
- 40 Priporočeno branje s področja paliativne oskrbe: Ko dih postane znak

ŽIVLJENJE MEDICINSKE SESTRE/BABICE

41 Minute z Ružico Čoralic

IZ DRUŠTEV

- 43 DMSBZT Gorenjske: Razpis za podelitev priznanja srebrni znak in naziva častni/a član/ica
- 44 DMSBZT Ljubljana: Naučimo se imeti radi
- 45 DMSBZT Ljubljana: Zvočne kopeli s planetarnim gongom
- 46 DMSBZT Ljubljana: V Trubarjevem razstavnem prostoru so likovnice »pokazale svoje barve«
- 47 DMSBZT Ljubljana: Sekcija upokojenih vabi na spoznavanje ljubljanskih znamenitosti
- 48 DMSBZT Ljubljana: Volitve v Sekciji upokojenih medicinskih sester
- 49 DMSBZT Ljubljana: Ogled pomurskih ravníc v Lendavi in okolici in druženje članov
- 51 DMSBZT Maribor: Jesenska strokovna ekskurzija
- 53 DMSBZT Maribor: Vabilo na prednovoletno srečanje s svečano podelitvijo najvišjih priznanj
- 54 DMSBZT Ptuj-Ormož: Celostna obravnava bolnikov s kroničnimi ranami
- 56 DMSBZT Pomurja: Bili smo v Logarski dolini in v Centru starejših Gornji Grad
- 57 DMSBZT Pomurja: Strokovna ekskurzija DMSBZT Pomurja h gorskemu zdravniku
- 58 DMSBZT Celje: Športno-rekreativni vikend DMSBZT Celje

IZ DELA ZDRAVSTVENIH ŠOL

- 59 Fakulteta za vede o zdravju UP in projekt CO.N.S.E.N.SO.: »Skupaj delamo za zdravje«
- 60 Srednja zdravstvena šola Ljubljana: Montessori pedagogika za stare ljudi
- 61 21. državno tekmovanje srednjih zdravstvenih šol Slovenije za priznanja Angele Boškín
- 63 Na Srednji zdravstveni šoli Celje o nasilju v družini
- 65 Monika Ažman, predsednica Zbornice – Zveze obiskala Srednjo zdravstveno šolo Celje
- 66 Dijaki Srednje zdravstvene šole Murska Sobota na praksi v Avstriji

ŽIVIMO ZDRAVO

- 67 Zgodba o visoko beljakovinski prehrani se razplamteva

NAGRADNA KRIŽANKA Tosama d. o. o. 70

IZOBRAŽEVANJA

- 85 – 98 Načrt aktivnosti in strokovnih izpopolnjevanj regijskih strokovnih društev v letu 2017
- 99 – 106 Načrt aktivnosti in strokovnih izpopolnjevanj regijskih strokovnih sekcij v letu 2017

Azmirju Čvoraku v slovo

Biserka Marolt Meden

Utrip ima 24 let in tako dolgo je sodelovanje Zbornice – Zveze z gospodom Azmirjem Čvorakom, lastnikom podjetja Starling d. o. o., ki je nepričakovano umrl 12. oktobra letos, ko mu je na poti z Vrhnike v Ljubljano, v »njegovo« Tiskarno Povše, malo pred Brezovico zastalo srce. Ustavil je avto, poklical nujno pomoč in umrl.

Čeprav se prepričujem, da je smrt kot tudi rojstvo normalna stvar v življenju in jo moramo znati razumsko sprejeti, razum ob tako nepričakovani novici odpove.

Azmir je bil odličen sodelavec. Sodelovala sva polnih osem let, do letošnjega julija. Kadar sem zvečer, ko sva oba imela čas za Utrip, prišla k njemu na Vrhniko, mi je najprej skuhal odlično kavo, jaz sem iz malhe privlekla čokoladne bombone ali čokolado in začela sva z delom. Oba sva bila strokovnjaka za hujšanje, a ko se intenzivno dela, je treba pojesti tudi kakšen dober čokoladni bombon.

Delala sva, dokler ni bilo vse narejeno, tako kot mora biti. Azmir ni imel uradnega urnika za stranke oziroma za delo. Če je bilo treba, so bile delovne tudi noči, sobote, nedelje in prazniki.

Najbolj intenzivne so bile najine komunikacije po elektronski pošti. Čeprav elektronska pošta ni priporočljiv medij za komuniciranje, sva se midva tako razumela, da nikoli ni prišlo do napake, nerazumevanja ...

Če pa predolgo ni bilo odgovora na mejl, sva se slišala. Včasih pa po pomoti, ker je bil v mojem imeniku na telefonu na prvem mestu z zvezdico. Ne vem, kako mi je to uspelo, a nisem tako pametna kot moj pametni telefon, da bi izbrisala zvezdico in ga umaknila s prvega mesta. Zdaj zvezde ni več ...

Azmir se je rad šalil in velikokrat sem se od srca nasmejala kakšnemu njegovemu komentarju v zvezi z najinim delom.

Pogovarjala sva se o delu in družini, ki nama obema pomeni največ. Izmenjala sva novice o otrocih, se veselila njihovih uspehov ... in se oba strinjala, da bova starša do smrti in bodo vedno lahko računali na naju.

Azmirjevi hčerki sta pred osmimi leti ostali brez mame, Azmir brez soproge. V zadnjih letih je bil tako mama in oče. Edino hčerkama je dajal prednost pred delom in smo kakšen dan premaknili oddajanje v tiskarno, če je imel obveznosti s hčerkama. Tijana in Monika sta se ob grobu poslovili od očeta. Česa tako ganljivega in pretresljivega še nisem slišala. Mama in oče sta dobro opravila svoje delo in vzgojila krasni hčeri.

Iskreno sožalje Tijani, Moniki, Metki in vsej družini.

Zagotovo je delal preveč, a kaj, ko nikoli ni ničesar odklonil. Tudi nobenega vabila ali plakata ali priznanja, za katerega sem prosila, kar sem potrebovala pri svojih humanitarnih dejavnostih. Nikoli ni hotel izstaviti računa ... Bil je tudi velik prostovoljec in humanitarac.

Tako kot odličen oblikovalec je bil tudi odličen glasbenik. Stari roker, ki je igral v različnih zasedbah, tudi z Rock Partyzani, in je z raskavim glasom in neizmerno energijo, ki jo je izžareval, ustvarjal pravo žurersko atmosfero ...

Lahko bi rekli, da je bil »jugonostalgik« v žlahtnem pomenu te besede.

Takšni so bili tudi njegovi večeri v Opera baru ...

Nad vse je bil ponosen tudi na svoja oldtajmerja. Fička je sam in s prijatelji uredil, tako da je bil kot nov. Mustanga si je dal pripeljati iz ZDA. Po spletu je nakupoval posamezne dele, jih »ustvarjal« s prijatelji in avto je takšen, kot so bili mustangi v dobrih starih časih ...

Vedno je naredil vse, v pričakovanem roku in tako dobro je poznal medicinske sestre, da je že skorajda znal brati njihove misli, ko so ga »prepozno« klicale, da že včeraj nujno potrebujejo to ali to ...

Celostna podoba Zbornice – Zveze, vabila, priznanja, ki so prisotna povsod po Sloveniji, so rezultat Azmirjevega ustvarjanja.

Utrip brez Azmirja ne bo več enak. Pogrešali ga bomo.

Vsi smo končni, a biti višji od smrti je mogoče

Ksenija Pirš

»Vsi smo končni, a biti višji od smrti je mogoče«, je zapisala Saša Pavček.

Človeško življenje ne preneha.

»Ko bom umrl, ne bom umrl, lahko bom roža, lahko bom cvet, kopriva, ptica ki poje«.
(Zabolotcki)

To je njegova podoba. Gre za vero v življenje, ki se ne konča, za neminljivost in obstoj življenja. Ta vera nosi v sebi neprecenljivo človeškost.

Brez tega si manj kot človek, v svojih delih piše tudi Pavček: »Brez te vere si obsojen na izginotje. S to vero pa si poklican tudi v drugačno človečnost in v dejavno ljubezen«.

Azmirjevo delo se je odražalo, kot je zapisala Biserka, skozi podobo odličnega človeka, sodelavca, prijatelja, zame pa tudi skozi neverjetno podporo mentorja. Najino sodelovanje se je šele začelo, ko sva poleti skupaj postavila in oblikovala dvojno številko Utripa. Zame je bil učitelj, ki me je, skupaj z Biserko, seznanil s prvinami, majhnimi in velikimi »skrivnostmi« uredniškega dela, ki v sodelovanju z oblikovalcem soustvarja končno podobo. Nato je sledila »najina« oktobrska številka, ko sva, skupaj, že utečena v neverjetno sistematičnem načinu dela, ki bo zame ostalo pomembna in dragocena popotnica, ugotavljala, da je tako odgovorno delo hkrati tudi neizmer-
no veselje.

Družila naju je močna, neusahljiva energija in želja po ustvarjanju, ki človeku vlivata upanje, ohranjata ali vračata smisel in veselje do dela.

Srečala sva se v mojih težkih trenutkih, za kar mu bom vedno hvaležna.

Ko sva dokončala oktobrsko številko Utripa, sva se poslovila s »srečno«, saj sem bila že v pričakovanju rojstva svojega najmlajšega sina.

Rodil se je naslednji dan. Nato sva izmenjala še nekaj toplih besed ob pogledu na fotografije in se veselila novih trenutkov.

Teh trenutkov ne bo več, a bodo vedno ostali v spominu mnogih, živeli bodo v delu, ki ga bomo nadaljevali.

Vsak naš Utrip bo tudi njegov.

Delo Zbornice - Zveze v oktobru

Anita Prelec, Monika Ažman

V Wikipediji lahko preberemo, da so mesec oktober nekdanje imenovali vinotok, v povezavi s povzemanjem naravnih zakonov iz rastlinske pridelave. Kljub podnebnim spremembam mesec oktober še vedno ostaja mesec pobiranja sadov in pripravljanja zaloga za mrzle zimske dni. Tudi na Zbornici – Zvezi smo si želeli, da bi lahko poželi več, vezano na pripravo nove zakonodaje, morda na zaključek prenove Poklicnega standarda za tehnika zdravstvene nege. Žal smo ves čas le prepričevali prepričane, da v zdravstveni negi tudi v prihodnje ostajata dva poklica, diplomirana medicinska sestra in tehnik zdravstvene nege in da ne ukinjamo zdravstvenih šol. Le kako bi jih?

V mesecu oktobru smo se žal za vedno poslovili od dolgoletnega sodelavca, oblikovalca našega Utripa. Menjale so se urednice, menjal se je format glasila, rubrike, tiskovina, le Azmir Čvorak je dolgih 24 let ostajal eden in edini. Pogrešali ga bomo. A tudi zato, ker je bil Utrip vsaj toliko kot naš tudi njegov časopis, ga bomo skrbno negovali tudi naprej. Nekaj delovnih utrinkov meseca oktobra smo strnili takole:

23.–25. september

Letnega srečanja EMA v Bolgariji se je udeležilo 57 delegatov iz 26 držav. Na srečanju je bil predstavljen postopek pri premestitvi sedeža EMA iz Nizozemske v Belgijo ter predlogi za spremembo statuta EMA. Predstavljena so bila priporočila glede postopkov in obravnave ženske po neuspeli nosečnosti. Ženskam in otrokom iz populacije migrantov je bilo namenjeno celo popoldne – svoje izkušnje so podelile Grčija, Malta, Slovenija, Hrvaška in Nemčija. Govornica iz Evropske komisije je predstavila postopke, akcije in dogajanja v zvezi z migranti v EU.

5. izobraževalne konference EMA, ki bo 2. in 3. decembra v Londonu, se bo udeležilo več kot 320 udeležencev. Ob letnem srečanju v Sofiji je bila podana izjava za tisk v podporo romunskim babicam, ki delajo v nemogočih ekonomskih in socialnih razmerah, javno zdravstvo je v zelo slabem stanju, z najslabšimi perinatalnimi rezultati v EU.

3. oktober

Anita Prelec, izvršna direktorica, se je udeležila prvega študijskega dne na Fakulteti za zdravstvene vede Maribor in novim študentom predstavila razvoj in delovanje Zbornice – Zveze.

4. oktober

V prostorih Zbornice – Zveze se je sestal izvršilni odbor Sekcije medicinskih sester in babic.

5.-6. oktober

Monika Ažman je bila aktivna udeleženka na jesenskem posvetu v zdravstvu Odgovornost v zdravstvu, ki so se ga udeležili različni deležniki z vseh ravni zdravstvenega varstva v Sloveniji.

Pojem odgovornosti so predstavili različni predavatelji. Odgovoren ima določeno nalogo, kompetenco, dolžnost, moč, da neko poslanstvo izvede; odgovornost je več od kvalifikacije. Paradoks nastopi, ko direktor zdravstvene ustanove izjavi, da »njegova ustanova ni odgovorna za napako«. Če ustanova ni odgovorna, ji je treba odvzeti dovoljenje za delo. Zaradi tega paradoksa pri nas skoraj ni večje zdravstvene ustanove, ki bi se čutila odgovorno. Ustanove je treba naučiti, da svojo odgovornost priznajo, še bolje, da se pohvalijo s tem, da so kompetentne za neko področje, ga znajo urejati. Če se kaj zgodi, se z najmanjšo mero subjektivna krivda opiše, prizna, opraviči, obvešča javnost.

Dolžnost zdravnika, ustanove; dolžnost zdravnika je, da dobro dela, se ukvarja s pacienti (terapija, spremljanje zdravljenja, informiranje, dokumentiranje), zunaj tega ne bi smel imeti dolžnosti. Vse drugo je dolžnost zdravstvene ustanove, ki postavlja pravila in norme, da delo dobro poteka. Dolžnost ustanove je skrb za dobro uporabniško izkušnjo pacienta z zagotovljenim uspehom zdravljenja in varnostjo. Ustanova mora imeti mehanizme za preverjanje in izboljševanje poteka dela, spodbujati in-

ovacije, zagotavljati materialne in druge pogoje za delo. Odgovornost ustanove do pacienta: postavljeni so standardi zdravljenja, spoštovanje pacienta in njegovih pravic.

Nosilec odgovornosti za zdravje pacientov – zdravnik; zdravniku se pripisuje krivda za čakalne vrste preiskave, terapijo (stroški). Slaba dostopnost povzroča jezo pacientov na zdravnike. Dobili smo zdravstvo, ki manj pozdravi, kot je sposobno. V javnosti ni več pozitivne obravnave zdravniške pobude; ko zdravniki omenijo več denarja, javnost misli, da ga hočejo zase. Kar sledi, je izogibanje napakam, defenzivna medicina. Zaradi nerealnih krivd so zdravniki privolili na samoomejevanje in si v bistvu sami prepovedali delo (**Nena Kopčavar Guček, ZD Ljubljana, enota Vič**).

Če odgovornost ni podeljena pravim ljudem, imamo zamujene priložnosti. Zdravstveni sistem in s tem povezana odgovornost delujeta, če so usklajeni trije glavni subjekti: uporabniki, ZZZS, izvajalci. Vsak od naštetih subjektov mora ravnati družbeno odgovorno do drugih dveh, da bo učinek družbeno odgovornega ravnanja dosežen. Zakon o pacientovih pravicah v 5. členu opredeljuje: omogočanje enakopravnega dostopa do zdravstvene oskrbe, zagotavljanja preventivnih storitev in obravnave pri zdravstveni oskrbi, omogočanje proste izbire zdravnika in izvajalca zdravstvenih storitev ter s tem primerne, kakovostne in varne zdravstvene oskrbe, spoštovanje pacientovega časa, samostojnega odločanja o zdravljenju in upoštevanja vnaprej izražene volje, pravočasno obveščanje in sodelovanja ter seznanitve z zdravstveno dokumentacijo ob zagotavljanju varstva zasebnosti in varstva osebnih podatkov. Enakopraven dostop do zdravstvene obravnave, preventive ima ovire (socialne omejitve, migranti, begunci, etično raznolike skupine, težji dostop do zdravstvenih storitev v določenih regijah). V resnici so prosta izbira zdravnika, primerna kakovost in varnost zdravstvene oskrbe povezani s pomanjkanjem zdravnikov (v RS jih je dvakrat manj kot v Nemčiji/100.000 prebivalcev.), največ na podežlju. Zdravnik na primarni ravni dnevno pregleda od 40 do 50 pacientov, povprečna obravnava je 7 min/na pacienta. Od leta 2009 je zdravstvo izgubilo 0,5 milijarde, več bi bilo treba vložiti v preventivo in ozaveščanje ljudi. Leta 2013 je bilo evidentiranih 1299 zdravnikov v ambulantah družinske medicine, opravili so 36.000 stikov s pacienti/dan, tedensko 180.000 stikov, brez dežurstev, hišnih obiskov. Predpisujejo 70 % vseh zdravil v RS. Pri samo odstotnem deležu strokovnih napak bi bilo tedensko napačno obravnavanih 1.800 pacientov, kar ni res.

Odgovorni so še za napotitve, preiskave, prevoze, bolniški dopust, invalidske postopke.

Poleg izvajalcev se morajo tudi pacienti obnašati odgovorno. Obvezuje jih 54. člen Zakona o pacientovih pravicah. Povprečno je tedensko v Republiki Sloveniji v ambulantah družinske medicine 8.000 neizkoriščenih terminov, 16.000 nepotrebnih pojasnil, 2.400 ponovno napisanih napotnic (izgubljene), 2.400 neizkoriščenih specialističnih pregledov (izostanek brez pojasnila).

Po predstavitvah sodelujočih predavateljev se je razvila razprava o več področjih, ki niso neposredno vezana na odgovornost: sponzoriranje s strani farmacevtskih firm, merjenje kakovosti zdravstvene obravnave, strokovnost v zdravstvu, število/pomanjkanje zdravnikov in medicinskih sester, o kompetencah med različnimi profili v zdravstveni negi. Sledila je razprava o odgovornosti s strani managementa bolnišnic z različnimi pogledi, kdo je za kaj odgovoren in kje se odgovornost konča. Omenjeni so bili: problem financiranja in umestitev določenih profilov. Vsak manager se sam prijavi na mesto direktorja in s tem prevzema različne vrste odgovornosti, tudi finančno. Vse pa se usmerja k pacientom in timom, ki jim direktor deli naloge in jim zaupa. Razprava se je razvila še okrog problematike zdravstvene dokumentacije.

Zaključek prinaša spodbudno sporočilo, da delajmo v okviru možnega in razpoložljivih virov; vsi vemo, česa v zdravstvu primanjkuje, potrebujemo pa fleksibilno povezovanje med vsemi deležniki.

6. oktober

V prostorih Zbornice – Zveze se je sestal Odbor strokovnih sekcij (OSS). Na seji so bili prisotni seznanjeni s tekočimi zadevami delovanja Zbornice – Zveze. Rdeča nit se je pa je potekala o organizaciji strokovnih sekcij in delovanju le teh. Predstavljeno je bilo poročilo o sofinanciranju strokovnih sekcij iz Sklada za projektno delo in publicistično dejavnost, vse strokovne sekcije, ki so podale vloge za pridobitev sredstev, so bile pri tem uspešne.

Izvršna direktorica Anita Prelec je podala poročilo s posveta funkcionarjev Zbornice – Zveze. Posvet je bil zelo uspešen, vsi udeleženci so bili nad izborom tematike zelo zadovoljni.

Na seji je bil predstavljen drugi del izobraževanja za predsednike strokovnih sekcij na temo raziskovanja v zdravstveni negi. Odprle so se prijave na omen-

jeno izobraževanje.

Na seji so bila podana navodila za pripravo načrta izobraževanj, ki jih bodo strokovne sekcije organizirale v letu 2017.

OSS do 28. 10. zbira predloge za člana UO – predstavnika zdravstvenih tehnikov. Glede na Statut Zbornice – Zveze lahko predstavnika zdravstvenih tehnikov v Upravnem odboru Zbornice – Zveze predlaga Odbor regijskih strokovnih društev, Odbor strokovnih sekcij ali aktiv fizičnih članov.

Anita Prelec je pozdravila udeležence tridnevnega 5. endokrinološkega kongresa zdravstvene nege v Portorožu, ki ga je organizirala Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endokrinologiji.

7. oktober

V prostorih UKC Ljubljana smo se sestali z 12 glavnimi medicinskimi sestrami UKC Niš iz Srbije. Anita Prelec je predstavila vizijo, poslanstvo in delovanje Zbornice – Zveze ter poudarila dolgoletno dobro povezovanje stanovskih organizacij Srbije in Slovenije.

Hrvatska udruga medicinskih sestara je organizirala že 7. mednarodni kongres obvladovanja bolečine v Pulju. Med vabljenimi predavatelji so bile tudi slovenske kolegice in kolegi, član boarda ICN Peter Požun in predsednica Zbornice – Zveze.

10. oktober

Monika Ažman je pozdravila udeležence strokovnega srečanja Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v psihiatriji v Ormožu in podelila priznanje za dosežke na ožjem strokovnem področju zdravstvene nege v psihiatriji Dragici Križanec.

Monika Ažman se je ob svetovnem dnevu hospica in paliativne oskrbe udeležila predavanja z naslovom Ni potrebno živeti in umirati v bolečini.

Strokovno srečanje na Policijski akademiji za zaposlene ženske sodelavke

Rožnati oktober je svetovni mesec boja proti raku dojke. V številnih aktivnostih želimo obeležiti rožnati oktober, ozaveščati širšo javnost o raku dojke in opozoriti na pomen zdravega načina življenja, zgodnjega odkrivanja in učinkovitega zdravljenja bolezni. Na prošnjo Ministrstva za notranje zadeve RS smo za zaposlene ženske na policiji pripravili dveurno predavanje. Odziv je bil ogromen, preko 330 prijav iz vse Slovenije. Prvo predavanje v Tacnu je izvedla predsednica Sekcije medicinskih sester v promociji zdravja in zdravstveni vzgoji Majda Šmit. Kot je povedal mag. Martin Jazbec, pomočnik direktorja Policijske akademije, višji policijski svetnik, se zavedajo skrbi za lastno zdravje in zdravje zaposlenih, saj rak dojke prizadene ženske in moške.

11. oktober

Sestel se je Odbor regijskih strokovnih društev. Predsednice regijskih strokovnih društev so se seznanile z dogajanjem na Zbornici – Zvezi. Monika Ažman je predstavila spremembe Pravilnika o registru in licencah izvajalcev v dejavnosti zdravstvene ali babiške nege, aktivnosti na področju javnih pooblastil in spremembah poklicnega standarda tehnik zdravstvene nege. Predsednice so izpostavile željo, da se poišče rešitev, da se udeležencem, ki so že opravili licenčni modul Kakovost in varnost v zdravstvu, prizna kot obvezna vsebina, čeprav bo le-to obvezno šele 1. maja 2017. Debata se je razvila tudi glede izobraževanja v dveh modulih iz vsebin etike in zakonodaje, ki ga izvaja DMSBZT Ljubljana. Predsednica DMSBZT Ljubljana se bo posvetovala z izvršnim in upravnim odborom društva.

ORSD se je seznanil tudi z aktivnostmi glede praznovanja 90. obletnice organiziranega delovanja medicinskih sester v Sloveniji. Predsednice so izrazile podporo aktivnemu sodelovanju.

Predsednica DMSBZT Pomurja Daniela Mörec je oznanila, da ji poteče mandat in da ne namerava ponovno kandidirati. Predsednica DMSBZT Gorenjske pove, da društvo 26. 11. 2016 praznuje 60 let organiziranega delovanja

12. oktober

Komisija za dodeljevanje sredstev iz sklada za izobraževanje je obravnavala več kot 30 vlog članov in članic ter odobrila namenska sredstva.

Komisija za licenčno vrednotenje strokovnih izobraževanj in izpopolnjevanj se je sestala v prostorih Zbornice – Zveze.

Monika Ažman je pozdravila udeležence strokovnega srečanja Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v patronaži v Termah Zreče. Monika Ažman je pozdravila udeležence volilnega občnega zbora Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana in čestitala novi (stari) predsednici Đurđi Sima.

13. oktober

Potekala je seja upravnega odbora Zbornice – Zveze. Nekaj najpomembnejših sklepov:

- Člani UO so potrdili nacionalne protokole v enterostomalni terapiji.
- Sekcija reševalcev v sodelovanju s strokovnimi službami Zbornice – Zveze pristopi k oddaji dokumentacije na MZ v zvezi s pozivom za predložitev ponudbe za izvedbo preverjanja ustreznih znanj in usposobljenosti za izvajanje zunajbolnišnične službe nujne medicinske pomoči.
- Strokovna sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endokrinologiji pripravi predlog za poenotenje naziva specialnih znanj.
- Zbornica – Zveza podpira prenovo modela edukacije za sladkorno bolezen, ki jo je predlagala sekcija.
- V DS za paliativno oskrbo imenujemo še Dorotejo Rebec, predstavnico izobraževalnih institucij.
- Člani UO so imenovali komisijo za razgovore z zdravstvenimi tehnikami, ki kandidirajo za upravni odbor, v sestavi: Dejan Doberšek, mag. Janez Kramar in Anita Prelec.

V prostorih Zbornice – Zveze se je sestal izvršni odbor Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v sterilizaciji.

14. oktober

Predsednica Zbornice – Zveze Monika Ažman se je udeležila 153. redne, letos tudi volilne, skupščine Slovenskega zdravniškega društva in nagovorila udeležence. Obenem je izrekla čestitke novemu predsedniku prof.dr. Radku Komadini.

17. oktober

Sestala se je delovna skupina za revizijo dokumenta Poklicne aktivnosti in kompetence v zdravstveni in babiški negi.

19. oktober

Sestala se je delovna skupina za nenasilje, ki pripravlja program za posvet o nasilju nad ženskami v času

nosečnosti, poroda in v poporodnem obdobju, ki bo v začetku decembra v Ljubljani.

19. oktober

Na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport RS se je na pobudo državne sekretarke dr. Andreje Barle Lakota odvijal sestanek ravnateljev srednjih zdravstvenih šol, na katerega je bilo poleg predstavnikov Centra za poklicno izobraževanje vabljen tudi vodstvo Zbornice – Zveze. Tema sestanka je bila ponovno prenova poklicnega standarda srednja medicinska sestra. Podpredsednik Zbornice – Zveze Jože Prestor je znova predstavil izhodišča za prenovo poklicnega standarda, ki smo jih sprejeli tako Zbornica – Zveza kot razširjeni strokovni kolegij za zdravstveno nego in ministričin posvetovalni organ Strateški svet za zdravstveno nego. Poklicni standard se spreminja zato, ker želimo spremeniti naziv ob zaključku šolanja iz sedanjega naziva srednja medicinska sestra/srednji zdravstvenik v tehnika/tehniko zdravstvene nege. Revidirajo se tudi kompetence, ki bodo usklajene s smernicami EU. Nikoli pa nismo nikjer zapisali, da se 4-letni strokovni program ukinja, kot so o tem poročali in pisali mediji. Izjavo, ki smo jo pripravili za javnost, objavljamo tudi v tej številki.

20.–22. oktober

Monika Ažman in Anita Prelec sta se udeležili 104. redne skupščine EFN v Madridu. Pregledali smo delovanje EFN v okviru strateškega in operativnega plana do leta 2020. Večina držav še vedno ni prenesla določila Evropske direktiva 2013/55 v nacionalno zakonodajo. Prav tako pomembna je prenova aneksa 5 te iste direktive, ki določa kompetence medicinski sestre v Evropski uniji. Na podlagi 31. člena tega določila je bil leta 2014 sprejet EFN kompetenčni okvir z osmimi kompetencami kot izhodišče za poenotenje izobraževalnih programov za zdravstveno nego. EFN je oblikoval pismo za nacionalne koordinatorje za čim hitrejšo implementacijo EFN smernic v Evropski komisiji.

Nova podpredsednica EFN z dvoletnim mandatom je Elizabeth Adams iz Irske, novoizvoljeni članici vodstva pa predstavnici Velike Britanije in Češke. Svoje delovanje je skupščini EFN predstavila ENSA, Evropsko združenje študentov zdravstvene nege, in pozvalo nacionalna združenja k posredovanju ENSA kontaktov svojim študentom.

Udeleženci 104. letne skupščine EFN

21. oktober

Na 9. dnevih Angele Boškin, ki jih pod pokroviteljstvom MZ pripravlja SB Jesenice, so obravnavali vpliv uvajanja kakovosti v zdravstvo, katerega začetki so se začeli pred desetletjem. Navzoče je pozdravil tudi podpredsednik Zbornice – Zveze Jože Prestor, ki je poudaril pomen uvajanja kakovosti in se ob tem spomnil tudi prve šolane medicinske sestre na Slovenskem.

21. oktober

V Kranjski Gori so se na tradicionalnih 18. Fajdigovih dnevih zbrali zdravniki in medicinske sestre družinske medicine. V večernem delu je potekala slavnostna akademija ob 50-letnici ustanovitve strokovnega združenja. Na akademiji so podelili priznanja zdravnikom, ki so s svojim delovanjem prispevali k razvoju in ugledu družinske medicine. Prvo posthumno in tudi prvič najvišje zlato priznanje so podelili prim. prof. dr. Janku Kersniku, ki sta ga v njegovem imenu prejeli žena in hči. Podpredsednik Jože Prestor je v imenu Zbornice – Zveze čestital združenju za visoko obletnico in dobitnikom za podeljena priznanja. Udeležencem se je zahvalil tudi za priložnosti, ki jih je deležna zdravstvena nega v primarnem zdravstvu od sodelovanja v projektih Skupaj za zdravje, CPC+ in referenčne ambulate in zaželel naklonjenost zdravstvene politike, ki obljublja izboljšanje pogojev dela na primarni zdravstveni dejavnosti.

24. oktober

V državnem svetu je potekal posvet o dolgotrajni oskrbi v Republiki Sloveniji. Odzvali so se različni deležniki in predstavili svoje poglede na razvoj dolgotrajne oskrbe. Zbornica – Zveza je v svojih izhodiščih izpostavila, da se zaveda novih izzivov in priložnosti, saj se bomo že leta 2030 srečali z največjim deležem starejših od 65 let. Diplomirana medicinska sestra pa ima znanje in spretnosti tudi s področja obravnave kroničnih nenalezljivih bolezni, celosten pogled na obravnavo posameznika, družine in skupnosti ter je tako nepogrešljiv del dolgotrajne oskrbe. Upamo, da se tega zavedajo tudi pomembni odločevalci.

29. oktober

Anita Prelec se je odzvala povabilu Hrvatske komore primalja in se aktivno udeležila strokovnega izobraževanja v Opatiji.

Mesec november se bo začel s prazniki, ki niso najbolj veseli, a pogled v naravo, na žareče rdeče in sončno rumene listavce daje voljo in energijo za nadaljnje delo. In seveda se bliža veseli december in z njim vsi dobri možje.

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije -
Zveza strokovnih društev medicinskih sester,
babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Št.: 812-1/16-1

Datum: 17.10.2016

Zadeva: Obvestilo Zbornice-Zveze glede izobraževalnih programov za poklic tehnika Zdravstvene nege

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (v nadaljnjem besedilu Zbornica - Zveza) v zvezi z nekaterimi neresničnimi informacijami o spremembah oziroma ukinjanju izobraževalnih programov za poklic tehnika zdravstvene nege posreduje naslednje stališče:

Zbornica - Zveza zagovarja ohranitev **doseženega standarda izobraževanja** in s tem **ohranitev izobraževalnih programov** in **poklica tehnika zdravstvene nege**.

Kot stroki zdravstvene nege nam ni vseeno, kdo bo v Sloveniji v prihodnje izvajal zdravstveno nego in oskrbo vedno bolj stare in bolne populacije, ki ima več kroničnih bolezni, hkrati pa je odvisna od tuje pomoči in **potrebuje dolgotrajno oskrbo**, njenih potreb pa ne bo mogoče zadovoljiti zgolj v okviru socialne službe. Z nemono povezave **zdravstvenega varstva s socialnim varstvom** pri skrbi za tiste, ki zaradi bolezni in onemoglosti potrebujejo zdravstveno nego in dolgotrajno oskrbo, zagovarjamo - predlagamo dopolnitev poklicnega standarda *srednja medicinska sestra*, ki **področje zdravstvene nege** dopolnjuje **z vsebinami s področja socialne oskrbe**.

Težišče delovanja tehnikov zdravstvene nege kot najbolj številčnih izvajalcev zdravstvene nege bo tudi v prihodnosti **izvajanje zdravstvene nege v zdravstvenih zavodih**. Prizadevamo pa si, da bi zagotavljali tudi zdravstveno nego in oskrbo **v sistemu dolgotrajne oskrbe**. Starejšim in bolnim, ki zaradi različnih razlogov ostajajo doma, bo tako zagotovljena kakovostna zdravstvena in socialna oskrba, obenem pa se bodo **razširile zaposlitvene možnosti** omenjenih izvajalcev zdravstvene nege.

S pozdravi

Monika Ažman
Predsednica Zbornice - Zveze

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije -
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Sekcija medicinskih sester v managementu

Obvestilo o razpisu za volitve predsednika/ce in članov/ic izvršilnega odbora Sekcije medicinskih sester v managementu

Na osnovi *Pravilnika o delu strokovnih sekcij Zbornice – Zveze* in sklepa izvršnega odbora *Sekcija medicinskih sester v managementu* razpisuje volitve za mandatno obdobje 4 let (2016–2020) za:

1. Predsednika/co strokovne sekcije
2. Člane izvršnega odbora strokovne sekcije – 8 članov/ic

Vloge s potrebnimi dokazili pošljite **do vključno 18. 11. 2016** na naslov: Zbornica – Zveza, Ob železnici 30a, 1000 Ljubljana. S pripisom: »**Volitve Sekcije medicinskih sester v managementu – NE ODPIRAJ**«. Volitve bomo izvedli na **jesenskem strokovnem srečanju**. Vabljeni k spremljanju objav na spletni strani Zbornice – Zveze in k oddaji kandidatur.

**Celotno besedilo razpisa je objavljeno na spletni strani Zbornice – Zveze
v rubriki aktualni razpisi.**

dr. Saša Kadivec,
Predsednica Sekcije medicinskih sester v managementu

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pulmologiji

Obvestilo o razpisu za volitve predsednika/ce in članov/ic izvršilnega odbora Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pulmologiji

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pulmologiji zaradi poteka mandata članov IO sekcije razpisuje volitve za naslednje štiriletno obdobje (maj 2017–2021):

1. za predsednika/predsednico sekcije (**1 mesto**)
2. za člane izvršnega odbora (**8 mest**)
 - upošteva se regionalno načelo
 - upošteva se strokovno načelo

Prijavnice pošljite v zaprti ovojnici na sedež volilno-kandidacijske komisije na Zbornici – Zvezi, Ob železnici 30a, 1000 Ljubljana **do vključno 15. januarja 2017** v zaprti ovojnici s pripisom »**VOLITVE Sekcije MS in ZT v pulmologiji – NE ODPIRAJ**«. Volilna komisija bo pregledala vse pravočasno prispelle prijave in izdelala kandidacijsko listo. Volitve bodo izvedene na seminarju Sekcije MS in ZT v pulmologiji **7. aprila 2017**.

**Celotno besedilo razpisa je objavljeno na spletni strani Zbornice – Zveze
v rubriki aktualni razpisi.**

Lojzka Prestor,
Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pulmologiji

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije -
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v nevrologiji

Obvestilo o razpisu za volitve predsednika/ce in članov/ic izvršilnega odbora Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v nevrologiji

Na osnovi *Pravilnika o delu strokovnih sekcij Zbornice – Zveze* in sklepa izvršnega odbora *Strokovna sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v nevrologiji* razpisuje volitve za mandatno obdobje 4 let (2017–2021) za:

1. Predsednika/co strokovne sekcije
2. Člane izvršnega odbora strokovne sekcije – 8 članov/ic

Vloge s potrebnimi dokazili pošljite **do vključno 10. 1. 2017** na naslov: Zbornica – Zveza, Ob železnici 30a, 1000 Ljubljana. S pripisom: »**Volitve Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v nevrologiji – NE ODPIRAJ**«. Volitve bomo izvedli na **naslednjem strokovnem srečanju**, predvidoma **v januarju 2017**. Vabljeni k spremljanju objav na spletni strani Zbornice – Zveze in k oddaji kandidatur.

Celotno besedilo razpisa je objavljeno na spletni strani Zbornice – Zveze v rubriki aktualni razpisi.

mag. Maja Medvešček Smrekar,
Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v nevrologiji

Nacionalna anketa o izobraževanju za pridobivanje kompetenc s področja kakovosti v zdravstvu in varnost pacientov 2016

Delovna skupina Sveta za kakovost pri ministrstvu za zdravje

Andrej Robida, Biserka Simčič, Brigita Skela Savič, Zalika Klemenc Ketiš

Ministrstvo za zdravje je v Svetu za kakovost imenovalo delovno skupino za pripravo izhodišč za izobraževanje pridobivanja kompetenc s področja kakovosti v zdravstvu in varnosti pacientov.

Anketna raziskava o stanju izobraževanja o kakovosti in varnosti v visokošolskih zavodih, ki izvajajo študijske programe s področja zdravstva (klasifikacija ISCED 72), je bila prvič izvedena leta 2008. Rezultati so bili predstavljeni na posvetu z naslovom »Ready for the future. Defining European Healthcare Through Innovation and Quality« v Kranjski Gori leta 2008, ko je Slovenija predsedovala Svetu EU (Robida, 2008).

Rezultati anketne raziskave med omenjenimi visokošolskimi zavodi ($n = 7$) v letu 2008 in slabo uresničevanje priporočil Luksemburške deklaracije (2005), Evropske komisije iz leta 2009, kjer se je Slovenija skupaj z Romunijo uvrstila na zadnje mesto izpolnjevanja priporočil Evropske komisije o varnosti pacientov (Evropska komisija, 2014), so spodbudili Ministrstvo za zdravje, da je v Nacionalno strategijo kakovosti in varnosti v zdravstvu (2010–2015) opredelilo vzpostavitev sistema izobraževanja in usposabljanja s področja kakovosti in varnosti kot pomemben strateški cilj (Simčič, 2010).

Izziv na področju izobraževanja zdravstvenih strokovnjakov je sistemizacija pristopa in formalizacija izobraževalnih okvirov, zlasti znotraj visokošolskih ustanov na področju medicine in zdravstvene nege. Namen je zagotovitev splošnih znanj in veščin s področja kakovosti ter varnosti za doseganje uspešnejše zdravstvene obravnave, kot so: veščine vodenja, komunikacija, medosebni odnosi, sistem osredotočenja na pacienta, izgradnja timov, kakovost in varnost zdravstvene obravnave itd.

Do uresnitve tega strateškega cilja ni prišlo (Simčič, 2015).

Prva naloga imenovane delovne skupine je bila, da znova pregleda stanje glede visokošolskega izobraževanja o kakovosti v zdravstvu in varnosti pacientov.

Namen anketne raziskave ni bil pridobivanje natančnih vsebin predmetov kakovosti in varnosti v

zdravstvu, temveč priprave izhodišč in za vpeljevanje zahtev po kompetencah diplomantov vseh študijskih programov na področju zdravstva.

Metode

Delovna skupina je pripravila strukturiran vprašalnik na podlagi preteklega vprašalnika (Robida, 2008). Vprašalnik je vseboval devet vprašanj (priloga 1), z možnostjo podajanja mnenj komentarjev in predlogov na koncu vprašalnika. Vprašalnik je bilo mogoče izpolniti v elektronski obliki in je bil razposlan na e-poštne naslove dekanatov enajstim visokošolskim zavodom.

V spremnem pismu smo razložili pomembnost izobraževanja s tega področja znanosti in tudi pomanjkljivosti glede na poročilo Evropske komisije (Evropska komisija, 2014). V primeru neodzivnosti v roku smo vprašalnik poslali še 3-krat s ponovno prošnjo, da ga odgovorni v visokošolskem zavodu izpolnijo. Zagotovili smo anonimnost odgovorov.

Rezultati

Od enajstih visokošolskih zavodov smo dobili vrnjenih osem vprašalnikov (73 %). Kljub večkratnim pozivom, nismo dosegli 100-odstotne odzivnosti. Rezultati pokažejo, da imajo predmet z vsebinami kakovosti in varnosti zdravstvu vsi visokošolski zavodi, ki so odgovorili na zastavljena vprašanja. Vsebinska je oblikovana v samostojni predmet študijskega programa prve stopnje na petih visokošolskih zavodih in na treh na ravni drugostopenjskega študija v obliki strokovnega magistrskega študija s preučevanega področja nimajo.

Predmet je izbiran na prvi bolonjski stopnji na štirih visokošolskih zavodih, na treh je obvezen, en visokošolski zavod nima ne enega ne drugega, en visokošolski zavod pa ima oboje. Poučevanje poteka na prvi bolonjski stopnji v 1. ali 2. ali 3. letniku, v enem visokošolskem zavodu v vseh treh letnikih. Na drugi bolonjski stopnji je predmet izbiran na štirih, na treh je obvezen in en visokošolski zavod ima le tri

ure vsebin s področja kakovosti in varnosti v sklopu drugih predmetov. V enem visokošolskem zavodu je predmet obvezen in izbiran. Poučevanje poteka v 1. ali 2. letniku. Modalna vrednost ur predmeta na 1. stopnji je 45, en visokošolski zavod ni podal odgovora. Na drugi bolonjski stopnji je razpon ur predmeta od 45 do 100, dva visokošolska zavoda nista odgovorila. Kakovost in varnost se poučujeta pri drugih predmetih na treh visokošolskih zavodih.

Vsebine so zelo različne po visokošolskih zavodih. Opis predmeta je poslal en visokošolski zavod in povezavo na svoje spletne strani dva visokošolska zavoda.

Pet visokošolskih zavodov meni, da naj bi bil predmet samostojen, medtem ko se eden zavzema za kombinacijo samostojnosti predmeta in vključevanja v druge predmete.

Za integrirano izobraževanje, torej za vse zdravstvene poklice, se je opredelilo šest visokošolskih zavodov, v enem ocenjujejo, da to ne bi bilo dobro, medtem ko enega odgovora nismo prejeli.

Primerjava odzivnosti je pokazala, da smo v letu 2008 dobili odgovore štirih od skupno sedmih visokošolskih zavodov (57 %) in v letu 2016 osem od enajstih (73 %). En zavod ni odgovoril ne v letu 2008 in ne v letu 2016.

Komentarje je podalo pet visokošolskih zavodov:

- *Menimo, da je pri večini predmetov treba nameniti del vsebine tudi kakovosti in varnosti pacientov. Seveda pa je odvisno od nosilcev predmetov, v kolikšni meri so kompetentni za podajanje teh vsebin.*

- *Kakovost in varnost sta zelo pomembni v stroki zdravstvene nege in na področju zdravstva nasploh. Ne glede na to, da nimamo samostojne učne enote za obravnavo področja kakovosti, je zelo pomembno, da so vsebine integrirane v vse strokovne predmete.*

- *Kakovost in varnost je pomembna za vse zaposlene v zdravstvenem sistemu. Skupen predmet bi pomagal h krepitvi kulture za doseganje ciljev.*

- *Kompetence na področju kakovosti in varnosti pacientov so ključne za uspešno delo vseh zdravstvenih delavcev na vseh strokovnih področjih v zdravstvenem sistemu. Zato je na tem področju pomembno kontinuirano izobraževanje prihodnjih zaposlenih kot tudi kontinuirano vseživljenjsko izobraževanje že zaposlenih v zdravstvu.*

- *Integralen pristop pri poučevanju gradi na spoznavanju in obvladovanju situacij, pri čemer se srečujejo različna znanja (različni predavatelji) znotraj istega kompleksnejšega predmeta. Ob razvoju zdravila je že v prvih fazah treba upoštevati tudi varnost pacientov na koncu verige preskrbe z zdravili. Ob delu z biološkim materialom v medicinskem laboratoriju je treba*

razumeti ukrepe z vidika varnosti delavca, varnosti pacienta, zaščite vzorca in zaščite podatkov. Zato imamo navedene tematike v programih, ki izobražujejo zdravstvene delavce (EM farmacija, S1 Laboratorijska biomedicina in S2 Laboratorijska medicina) zajete v več predmetih in je nemogoče natančno opredeliti točno število ur za posamezno tematiko po posameznih predmetih in posameznem programu. To je potem analiza študijskih programov in ne anketa (ki je kljub poznavanju programov ni mogoče izpolniti v 10 minutah od danes na jutri).

Razprava

Zaradi nespodbudnih rezultatov anketne raziskave v letu 2008 je Ministrstvo za zdravje RS pripravilo Nacionalno strategijo kakovosti in varnosti v zdravstvu z akcijskim načrtom, kjer je bil eden izmed strateških ciljev tudi izobraževanje s področja kakovosti in varnosti pacientov. Strateški cilj ni bil realiziran v celoti. Štirje visokošolski zavodi od sedmih so imeli vsebine kakovosti in varnosti vključene ob raziskavi 2008. V času do te raziskave so bili ustanovljeni še štirje visokošolski zavodi s področja zdravstva.

Rezultati anketne raziskave kažejo, da so kakovost in varnost resneje vzeli visokošolski zavodi, ki izobražujejo druge zdravstvene poklice in ne tisti, ki izobražujejo zdravnike. Ena medicinska fakulteta ni odgovorila, druga ima zelo malo vsebin s področja kakovosti in varnosti pacientov.

Neodzivnost na povabilo k izpolnitvi vprašalnika, kljub večkratnim zaprosilom, kaže bodisi na nizko zavedanje odgovornih o pomembnosti umestitve vsebin s področja kakovosti in varnosti bodisi na splošno prisotnost nizke kulture kakovosti in varnosti v Sloveniji, lahko pa, da so bili odgovorni za izpolnjevanje vprašalnika preveč zaposleni ali pa se jim preprosto ni zdelo dovolj pomembno odgovoriti.

Večina vključenih visokošolskih zavodov namenja predmetu 45 ur in se zavzema za samostojen predmet, ki naj bi bil skupen za vse zdravstvene poklice. Jasno je, da gre tu za skupne vsebine osnov kakovosti in varnosti v zdravstvu, ostale specifične pa naj bi se poučevale pri posameznih predmetih. Predmet ni povsod obvezen.

Omejitve raziskave

V raziskavi smo se omejili samo na visokošolsko izobraževanje in ne tudi na srednješolsko izobraževanje zdravstvenih smeri. Pomembno bi bilo pridobiti tudi podatke o tovrstnem izobraževanju v času specializacij in že zaposlenih v zdravstvu, ki v času študija niso slišali nobenih oziroma skoraj nobenih vsebin o kakovosti in varnosti v sistemu zdravstvenega varstva.

V prihodnosti vidimo to kot področja, ki jih je treba analizirati tudi s pomočjo kvalitativnih metod. Prav tako bi bilo smiselno izvesti poglobljeno analizo predmetnikov in usposobljenost visokošolskih učiteljev s področja kakovosti in varnosti v sistemu zdravstvenega varstva, ki te vsebine predavajo in učijo.

Zaključek

Kljub napredku v primerjavi z letom 2008 ocenjujemo, da je treba poenotiti študijske izide in kompetence za kakovost in varnost v sistemu zdravstvenega varstva na ravni države, medtem ko način izvajanja in priprava podrobnih programov ni naloga delovne skupine, temveč izvajalcev izobraževanja glede na zahteve kriterijev kompetenc na področju kakovosti in varnosti prihodnjih zdravstvenih strokovnjakov.

Izhodišča za ureditev področja daje tudi dopolnjen Direktiva 2013/55/EU za regulirane poklice v zdravstvu, ki za najštevilčnejšo poklicno skupino v zdravstvu jasno opredeli sposobnost, da morajo medicinske sestre, izobražene po predpisani direktivi, imeti »sposobnost samostojno zagotavljati kakovost zdravstvene nege in jo ocenjevati« in »sposobnost oceniti kakovost zdravstvene nege s ciljem izboljšanja svoje poklicne prakse« (Direktiva 2013/55/EU). Navedeno od visokošolskih zavodov zahteva dopolnitev študijskih programov s predmetnimi vsebinami za doseganje predpisanih sposobnosti. Realizacijo le tega mora nadzirati regulator direktive v vsaki državi.

Glede na rezultate in dogajanja v naprednih državah bo delovna skupina pripravila kompetence na nacionalni ravni, ki jih potrebujejo prihodnji zdravstveni strokovnjaki na področju kakovosti in varnosti sistema zdravstvenega varstva in priporočila tudi izobraževanje visokošolskih učiteljev za ti dve področji. Zavedamo se, da samo uvedba ustreznih predmetov v visokošolske programe ne bo dovolj. Potrebno je neprestano izobraževanje iz kakovosti in varnosti, ki mora postati obvezna sestavina profesionalnega izobraževanja ter mora biti obvezna vsebina za pridobitev in obnavljanje licenc za delo.

Uporabljeni viri:

Directive 2013/55/EU of the European Parliament and of the Council, 2013. Official Journal of the European Union, L354/132. Available at: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0055&from=EN8> [2. 12. 2015].

Evropska komisija. Luksemburška deklaracija, 2005.

Priporočila Sveta z dne 9. junija 2009 o varnosti pacientov, vključno s preprečevanjem in obvladovanjem okužb, povezanih z zdravstveno oskrbo. (2009/C 151/01).

Report from the Commission to the Council. The Commission's second report to the Council on the implementation of Council recommendation 2009/C 151/01 on patient safety, including the prevention and control of healthcare associated infections, 2014.

Robida, A., 2008. Health professions education in Slovenia: a new challenge to overcome a quality gap. Kranjska Gora, June 2008.

Simčič, B., 2010. Nacionalna strategija kakovosti in varnosti v zdravstvu (2010 – 2015). Ljubljana: Ministrstvo za zdravje.

Simčič, B., 2015. Analiza realizacije strateških ciljev. Nacionalno strategija kakovosti in varnosti v zdravstvu (2010 – 2015). Ministrstvo za zdravje, interni dokument.

Svet Evrope, Odbor ministrov. Priporočilo Rec (2006) 7 odbora ministrov državam članicam o ravnanju z varnostjo pacientov in preprečevanju neželenih dogodkov v zdravstvu. Sprejel Odbor ministrov 24. maja 2006 na 95.

Obvestilo

Spoštovani,

naslednja številka Utripa izide
v začetku decembra 2016.

Prispevke za to številko
sprejemamo
do 20. novembra.

Uredništvo

Obvestilo

Spoštovani,

če ne želite prejemati Utripa
v papirni obliki,
ker ga prebirate preko spletne strani
Zbornice – Zveze,
nam to sporočite na e-naslov:
clanarina@zbornica-zveza.si

Uredništvo

Delavnica za krepitev zmogljivosti Evropske zveze za preprečevanje kajenja v Ljubljani

Helena Koprivnikar

Nacionalni inštitut za javno zdravje, Center za upravljanje programov preventive in krepitev zdravja

V Ljubljani je od 19.–21. 10. 2016 potekala Delavnica za krepitev zmogljivosti Evropske zveze za preprečevanje kajenja (European Network for Smoking Prevention), ki združuje evropske nevladne organizacije s področja tobačne preventive. Delavnice se je udeležilo nekaj manj kot 100 gostov iz 29 evropskih držav in Združenih držav Amerike, med njimi ugledni strokovnjaki s področja preprečevanja kajenja in ukrepov nadzora nad tobakom.

Namen delavnice je bil, da se člani seznani z novostmi, da izmenjajo izkušnje in znanje ter združijo moči v zagovorništvu nadaljnjih izboljšav nadzora nad tobakom na evropski in državni ravni. V okviru delavnice so bila obravnavana številna področja: načini vmešavanja in vplivanja tobačne industrije na politike nadzora nad tobakom ter načini zoperstavljanja tem vplivom, stanje prenosa ukrepov iz nove evropske tobačne direktive v zakonodajo posameznih držav članic Evropske unije, vlogi in zagovorništvu mladih na področju preprečevanja kajenja ter novostim na področju opuščanja kajenja.

Delavnica je v Sloveniji potekala v ključnem času obravnave predloga nove zakonodaje na področju omejevanja uporabe tobaka in povezanih izdelkov. V okviru tridnevne delavnice so bili organizirani tudi dogodki za podkrepitev pomembnosti sprejetja predlaganega celovitega programa ukrepov nadzora nad tobakom v Sloveniji. Prvi dan delavnice je bila organizirana tiskovna konferenca, na kateri so bili govorci ugledni tuji strokovnjaki in aktivisti ter predstavniki pomembnejših deležnikov na tem področju v Sloveniji, vključno z Ministrstvom za zdravje RS, predlagateljem novega zakona. Na konferenci je bilo govora tako o obsegu problema uporabe tobaka na zdravje prebivalcev, o učinkovitih ukrepih za zmanjševanje uporabe tobaka, s poudarkom na potrebi po celovitem programu ukrepov nadzora nad tobakom, vključno z obdavčitvijo tobačnih izdelkov in enotno embalažo, govorci pa so ovrgli tudi protiargumente tobačne industrije, ki si ne želi sprejetja omenjenih ukrepov. Tuji strokovnjaki so enotno podprli namero, da v Sloveniji z uvedbo dodatnih učinkovitih ukrepov, ne le tistih iz nove evropske direktive, želimo čim bolj zaščititi zdravje svojih prebivalcev.

Zadnji dan je delavnica potekala v dvorani državnega sveta, udeležili so se je tudi ministrica za zdravje Milojka Kolar Celarc in poslanca Maruša Škopac in Branko Zorman, podpredsednik Odbora DZ za zdravstvo. Ministrica Milojka Kolar Celarc je med drugim poudarila: »Na eni strani se soočamo z izzivom vzdržnosti zdravstvenih sistemov zaradi bolezni, ki so pogosto povezane s tobakom, na drugi pa z oklevanjem, da bi sprejeli najbolj cenovno učinkovite ukrepe. Značilna je popolna ignoranca škode, ki jo posamezniku in družbi povzroča tobak. Lahko na problem tobaka res gledamo samo skozi denar? Seveda ne, zdravje in blagostanje ljudi sta eden od ključnih trajnostnih razvojnih ciljev!« Za ostrovanje zakonodaje za zmanjševanje uporabe tobaka je napovedal tudi poslanec Branko Zorman: »Za to, da dosežemo cilj znižanja števila kadičev in posledično znižanja škodljivih posledic rabe tobaka v Sloveniji, potrebujemo naprednejše in strožje ukrepe.« Tuji strokovnjaki so v svojih predstavitvah podprli učinkovite ukrepe nadzora nad tobakom. Prof. dr. Luke Clancy, generalni direktor Tobacco Free Research Institute iz Irske je poudaril, kako pomemben je ukrep enotne embalaže predvsem za preprečevanje kajenja med otroki, najstniki in mladimi. Enotna embalaža je namreč tam, kjer je sicer oglaševanje tobačnih izdelkov v celoti prepovedano, še zadnje oglaševalsko orodje tobačne industrije. Predstavil je dosedanje pozitivne učinke ukrepa v Avstraliji ter napovedal, da bo na Irskem enotna embalaža začela veljati maja 2017. Tobakna industrija toži države, ki uvajajo enotno embalažo, s tožbami je bilo zagroženo tudi Sloveniji. Pravniki Robert Eckford iz organizacije TobaccoFreeKids je poudaril, da je industrija vse že zaključene tožbe izgubila in da grožnje s tožbami ne morejo biti razlog za to, da se država ne odloči za uvedbo enotne embalaže. Ian

Gray iz organizacije Chartered Institute of Environmental Health je poudaril pomen sistema licenciranja prodajalcev tobačnih izdelkov, ki zagotavlja večje spoštovanje zakonodaje in omogoča kaznovanje kršitev tudi z odvzemom licence. Poudaril je, da je najučinkovitejši način licenciranja pozitivno licenciranje. Dr. Filippos Filippidis z Imperial College v Londonu pa je govoril o najučinkovitejšem ukrepu nadzora nad tobakom, to je zviševanje cen tobačnih izdelkov s pomočjo njihove obdavčitve. Poudaril je, da se države še premalo zavedajo, da po ocenah stroški kajenja lahko državo stanejo okoli 15-krat več kot država pridobi v proračun iz obdavčitve tobačnih izdelkov. Vsi predavatelji in udeleženci so ob tej priložnosti znova enotno pozdravili namero Slovenije, da uvede celovit program učinkovitih ukrepov nadzora nad tobakom. Ocenili so, da bomo, če predlog zakona ne bo bistveno okrnjen v končni, to je v zakonodajnem postopku potrjeni različici, v Sloveniji imeli enega najnaprednejših zakonov na tem področju.

V Sloveniji vsak dan zaradi bolezni, pripisljivih kajenju, umre 10 oseb, kar pomeni 3.600 na leto

Sladkorna bolezen – danes in jutri

Špela Selak, Jelka Zaletel

Nacionalni inštitut za javno zdravje

14. novembra vsako leto obeležujemo svetovni dan sladkorne bolezni. Pobudo za to sta kot odziv na večanje incidence in razširjenosti (prevalence) te bolezni leta 1991 podali Mednarodna zveza za sladkorno bolezen (IDF) in Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) (International Diabetes Federation, 2016). Sladkorna bolezen je v Sloveniji in svetu v porastu, kar zahteva pripravo in implementacijo učinkovitih načinov obvladovanja bolezni na sistemski ravni.

Po podatkih Globalnega poročila o sladkorni bolezni, ki ga je WHO izdal ob svetovnem dnevu zdravja 2016, ta je bil posvečen sladkorni bolezni, je imelo leta 2014 kar 422 milijonov ljudi na svetu sladkorno bolezen. Prevalenca te bolezni se povečuje in se je od leta 1980 do 2014 skoraj podvojila (povečanje s 4,7 % na 8,5 %) (World Health Organisation, 2016a). Leta 2012 je bila sladkorna bolezen neposredni vzrok smrti 1,5 milijona ljudi na svetu (World Health Organisation, 2016b), v Sloveniji pa za odstotek prebivalcev (World Health Organisation, 2016c). WHO ocenjuje, da naj bi bila do leta 2030 sladkorna bolezen sedmi glavni vzrok smrti na svetu (World Health Organisation, 2016b).

Sladkorna bolezen se vse pogosteje pojavlja tudi v Sloveniji, na kar nakazuje 12,5-odstotno povečanje števila bolnikov od leta 2010 do 2014, ki zaradi sladkorne bolezni prejemajo zdravila. Leta 2014 je bilo v Sloveniji 104.550 bolnikov s sladkorno boleznijo, ki so prejemali zdravila za zniževanje krvnega sladkorja, v letu 2015 pa približno 106.300. Tako je število prejemnikov zdravil za zdravljenje sladkorne bolezni v Sloveniji vsako leto večje za približno 3 % (Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2016a). Zdravila za zdravljenje sladkorne bolezni so v letu 2015 predstavljala 28,7-odstotni delež števila izdanih receptov in 55-odstotni vrednostni delež zdravil v skupini zdravil za boleznijo prebavil in presnove. Na 1.000 prebivalcev Slovenije se predpiše kar 292 receptov za

zdravila za zdravljenje sladkorne bolezni (Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2016b). Na porast sladkorne bolezni nakazuje tudi samoporočana razširjenost sladkorne bolezni med osebami, starimi med 25 in 74 let, ki je bila po podatkih raziskave Z zdravjem povezan vedenjski slog, ki jo je Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) izvajal med letoma 2001–2012, 6,6-odstotna (Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2014a). To potrjujejo tudi podatki raziskave EHIS 2014, po katerih je prevalenca sladkorne bolezni med osebami, starimi več kot 15 let, ocenjena na 6,9 % (95 % CI: 6,3–7,6 %), število oseb z znano sladkorno boleznijo pa na 120.674 (95 % CI: 108.000–131.500) (Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2014b).

Še posebej narašča število prebivalcev s sladkorno boleznijo tipa 2, kar je večinoma povezano s staranjem prebivalstva in neugodnimi spremembami v življenjskem slogu, zaradi česar naraščajoči trend pričakujemo tudi v prihodnje. Porast števila bolnikov s sladkorno boleznijo predstavlja tudi veliko finančno breme, kar tako v Sloveniji kot po svetu zahteva boljšo sistemsko ureditev obvladovanja te bolezni. V Sloveniji sladkorno bolezen na sistemski ravni obravnava in ureja Nacionalni program za obvladovanje sladkorne bolezni 2010–2020.

Pomembnost bremena sladkorne bolezni je prepoznala tudi Evropska komisija in jo kot vzorčno bolezen vključila v Projekt skupnega ukrepanja o kroničnih boleznih in zdravem staranju v celotnem življenjskem obdobju (JA-CHRODIS), ki je sofinanciran s strani Evropske skupnosti v okviru zdravstvenega programa (2008–2013) in se je začel izvajati v januarju 2014, zaključil pa se bo marca 2017 (JA-CHRODIS, 2014). Slovenija je svoje mesto v tem evropskem projektu dobila predvsem na podlagi uspešno implementiranih ukrepov v okviru Nacionalnega programa za obvladovanje sladkorne bolezni 2010–2020. NIJZ, kot eden od partnerjev projekta, v projektu JA-CHRODIS sodeluje na področju sladkorne bolezni in multimorbidnosti.

Slovenska ekipa JA-CHRODIS je aktivno sodelovala pri pripravi izdelkov projekta, ki pomembno prispevajo predvsem na sistemski ravni obvladovanja sladkorne bolezni. Publikacija Izhodišča za načrtovanje politik nacionalnih programov za obvladovanje sladkorne bolezni (angl. Policy Brief on National Diabetes Plans), ki je nastala v sodelovanju partnerjev projekta JA-CHRODIS in Evropskega observatorija za zdravstvene sisteme in politike, na podlagi analize nacionalnih ukrepov na področju sladkorne bolezni opredeljuje dejavnike, ki podpirajo in krepijo razvoj, implementacijo in vzdržnost strateških dokumen-

tov, kot so nacionalni programi in načrti. Publikacija tako države sistematično spodbuja pri oblikovanju, pripravi in implementaciji dokumentov (Richardson et al., 2016).

Za namen obvladovanja čedalje večjega bremena sladkorne bolezni, ki predstavlja javnozdravstvene izzive v evropskih zdravstvenih sistemih, so bila pripravljena priporočila za izboljšanje intervencij zgodnjega odkrivanja in preprečevanja sladkorne bolezni ter izboljšanje kakovosti oskrbe ljudi s sladkorno boleznijo (angl. Recommendations to improve early detection and preventive interventions, and to improve the quality of care for people with diabetes). Uporaba in implementacija kriterijev kakovosti in priporočil bosta prispevala predvsem k zmanjšanju neenakosti v zdravju in izboljšanju preventivnih aktivnosti na področju sladkorne bolezni in oskrbe znotraj posameznih evropskih držav in širše. Podpirajo tudi preobrat v razumevanju, ki je potreben za preoblikovanje sistemov oskrbe z namenom zagotavljanja nemotene oskrbe, usklajene s potrebami ljudi s kroničnimi obolenji (JA-CHRODIS (2016a).

Rezultat JA-CHRODIS je tudi Priročnik za pripravo nacionalnih načrtov za obvladovanje sladkorne bolezni (angl. Guide on National Diabetes Plans), ki je nastal na podlagi izhodišč za načrtovanje politik nacionalnih programov za obvladovanje sladkorne bolezni, namenjen pa je pripravi in implementaciji nacionalnih programov in strategij, ki niso vezani samo na sladkorno bolezen. Priročnik odgovarja na vprašanje o tem, katere vsebine naj bi zajemal posamezni nacionalni načrt, in obravnava komplementarne vidike vodenja (»top-down«, »bottom-up« in vodenje za vzpostavljanje povezav), katerih rezultat je uspešna implementacija in trajnostni razvoj nacionalnega načrta (JA-CHRODIS, 2016b).

V projektu skupnega ukrepanja JA-CHRODIS so sodelovali:

doc. dr. Branko Gabrovec, mag. ing. log.,
Nacionalni inštitut za javno zdravje
prim. Milivoj Piletič, dr. med.,
Splošna bolnišnica Novo mesto
Špela Selak, mag. psih.,
Nacionalni inštitut za javno zdravje
dr. Jelka Zaletel, dr. med.,
Nacionalni inštitut za javno zdravje in
Univerzitetni klinični center Ljubljana

Uporabljeni viri:

International Diabetes Federation, 2016. World Diabetes Day.

Dostopno na: <http://www.idf.org/wdd-index/about.html>
[14. 10. 2016].

JA-CHRODIS, 2014. JA-CHRODIS at a glance. Dostopno na:

<http://www.chrodis.eu/wp-content/uploads/2014/06/JA-CHRODIS-AT-A-GLANCE-LAST-VERSION.pdf> [14. 10. 2016].

JA-CHRODIS, 2016a. Recommendations to improve early detection and preventive interventions, and to improve the quality of care for people with diabetes. Dostopno na: <http://www.chrodis.eu/outcomes-results/>
[14. 10. 2016].

JA-CHRODIS, 2016b. Guide for National Diabetes Plans: Lessons learnt from National Diabetes Plans to support development and implementation of national plans for chronic diseases. Dostopno na: <http://www.chrodis.eu/outcomes-results/> [14. 10. 2016].

Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2014a. Izzivi v izboljševanju vedenjskega sloga in zdravja: Desetletje CINDI raziskav v Sloveniji.

Dostopno na: http://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/publikacije-datoteke/izzivi_desetletje_cindi_14.pdf [14. 10. 2016].

Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2014b. Anketa o zdravju in zdravstvenem varstvu. Dostopno na:

<http://www.nijz.si/sl/podatki/anketa-o-zdravju-in-zdravstvenem-varstvu> [14. 10. 2016].

Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2016a. 7. april – Svetovni dan zdravja 2016 – Sladkorno bolezen obvladajmo skupaj. Dostopno na:

<http://www.nijz.si/sl/7-april-svetovni-dan-zdravja-2016-sladkorno-bolezen-obvladajmo-skupaj> [14. 10. 2016].

Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2016b. Poraba zdravil v Sloveniji v letu 2015. Kostnapfel Rihtar T. in Albreht T. (ur.). Dostopno na:

<http://www.nijz.si/sl/publikacije/poraba-zdravil-v-sloveniji-v-letu-2015> [14. 10. 2016].

Richardson, E., Zaletel, J. & Nolte, E., 2016. Policy Brief: National Diabetes Plans in Europe – What lessons are there for the prevention and control of chronic disease in Europe? Dostopno na:

<http://www.chrodis.eu/our-work/07-type-2-diabetes/wp07-activities/national-plans/> [14. 10. 2016].

World Health Organisation, 2016a. Global report on diabetes.

Dostopno na: <http://www.who.int/diabetes/global-report/en/>
[14. 10. 2016].

World Health Organisation, 2016b. Fact sheet diabetes. Dostopno na:

<http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs312/en/>
[14. 10. 2016].

World Health Organisation, 2016c. Diabetes country profiles 2016 – Slovenia. Dostopno na: http://www.who.int/diabetes/country-profiles/svn_en.pdf?ua=1 [14. 10. 2016].

Našla sem rešitev.

Cicatridina[®]

vaginalne ovule

Učinkovita pomoč:

- **PRI SUHOSTI NOŽNICE,** tudi zaradi pomanjkanja estrogena
- **PRI CELJENJU NOŽNIČNE SLUZNICE** po operativnih posegih in porodu

**BREZ
HORMONOV**

Na voljo v lekarnah
in specializiranih prodajalnah

www.cicatridina.si

Dr. Gorkič

20. obletnica ILCO združenja Ljubljana – včeraj in danes

Renata Batas, predsednica Sekcije medicinskih sester v enterostomalni terapiji

V Ljubljani je v začetku septembra Invalidsko društvo ILCO Ljubljana obeležilo svojo 20. obletnico delovanja. Sončni septembrski dan je poskrbel za lepo druženje ob bogatem kulturnem programu. Bilo nas je veliko z različnih krajev Slovenije in tudi iz sosednjih držav, kot so Hrvaška, Republika srbska, Srbija.

Predsednik ILCO Ljubljana Zoran Terglav (peti od leve proti desni) in predsednica Sekcije medicinskih sester v enterostomalni terapiji Renata Batas (šesta od leve proti desni) na sprejemu predsednikov in članov združenj pacientov s stomo iz Hrvaške, Republike srbske in Srbije na sedežu Društva ILCO Ljubljana

z sosednjih držav so se obletnice udeležili predsedniki ILCO združenj z nekaj člani. Vabljeni smo bile tudi medicinske sestre, enterostomalne terapevte in zdravniki kirurgi.

Kratek zgodovinski pregled

Stoma (grško usta) predstavlja umetno, kirurško narejeno izpeljavo črevesa skozi trebušno steno na površje, ki služi izločanju blata in/ali urina. S posegi, kjer je končni izid stoma, so se srečevali že v 18. in 19. stoletju. Takrat so si pri negi in oskrbi stome pomagali s preprostimi pripomočki, kot so gaza, staničevina, vata, kasneje preprostimi pokrovčki, kjer so se zbirali izločki. Pred 2. svetovno vojno je bilo v medicinski literaturi redko zaslediti kakšne nasvete v zvezi z nego in oskrbo stome. Z razvojem medicine je število pacientov s stomo z leti naraščalo in s tem tudi potrebe pacientov s stomo po ustrezni negi in oskrbi. To je bilo vodilo razvoja bolj organizirane zdravstvene nege in izobraževanja medicinskih sester s področja zdravstvene nege pacientov s stomo – enterostomalne terapije tako v tujini kot tudi pri nas. V Sloveniji je tako 27. 11. 1987 bila ustanovljena Sekcija medicinskih sester za zdravstveno nego stom, ki se je do danes poimenovala v Sekcijo medicinskih sester v enterostomalni terapiji. Od takrat so medicinske sestre v sodelovanju s pacienti s stomo

orale ledino tako glede dostopnosti pripomočkov za nego in oskrbo stome kot tudi glede ozaveščanja in izobraževanja strokovne in širše javnosti. 22. decembra 1987 je bilo na pobudo gospe Nevenke Gračnar, ki je tudi sama imela stomo, ustanovljeno prvo ILCO društvo v Sloveniji, registrirano kot ILCO Maribor. Kasneje se je združenju priključilo vedno več ljudi s kolo-, ileo- in urostomo. To je vodilo v nastanek več združenj po slovenskih regijah, ki so se povezale v Zvezo invalidskih društev Slovenije.

Invalidsko društvo ILCO Ljubljana s sedežem na Parmovi 53 v Ljubljani združuje invalide osebe z začasnimi ali trajnimi kolostomami, ileostomami, urostomami ter njihove svojce in podporne člane. V svojih začetkih in vse do leta 1991 je društvo delovalo pod okriljem Zveze invalidskih društev ILCO Slovenije kot Sekcija Ljubljana. Zveza invalidskih društev ILCO Slovenije ima status invalidske organizacije in status reprezentativnosti, kar pomeni, da lahko predstavlja osebe s stomo. Sekcija Ljubljana je postala samostojno Invalidsko društvo ILCO Ljubljana leta 1996.

V društvu se na lokalni in državni ravni zavzemajo za pravice in boljši položaj invalidnih oseb v vladnih, zdravstvenih in drugih ustanovah ter v družbi nasploh. Več informacij na <http://www.ilco-si.org/>.

Delovno srečanje predstavnikov EfCCNa v Ljubljani

Drago Satošek

V Ljubljani je med 7. in 9. oktobrom 2016 potekal redni jesenski sestanek European federation of Critical Care Nursing associations (EfCCNa). Priprave in organizacijo delovnega srečanja sta zelo uspešno izvedli Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v urgenci in Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v anesteziologiji, intenzivni terapiji in transfuziologiji. Predstavnika Slovenije v evropskem združenju, Dejan Doberšek in Drago Satošek, ki je tudi član izvršnega odbora EfCCNa, sta se potrudila in pripravila zanimivo srečanje tudi v kulturnem in družabnem smislu.

Evropsko združenje EfCCNa, ki danes vključuje že 28 evropskih nacionalnih združenj za oskrbo življenjsko ogroženih pacientov, je bilo ustanovljeno leta 1999 in med ustanovnimi članicami je bila tudi Slovenija. Pod motom združenja »Delati skupaj – doseči več« (angl. »Working Together – Achieving more«) želijo članice EfCCNa povezati medicinske sestre, promovirati zdravstveno nego, vzpostaviti pogoje za sodelovanje znotraj Evrope, pripraviti standarde za izobraževanje ter prispevati k izboljševanju kakovosti klinične prakse in raziskovalnega dela na področju zdravstvene nege življenjsko ogroženih pacientov.

Sestanka EfCCNa se je udeležilo 29 delegatov iz 24 evropskih držav. Dejavnosti so se začele že v petek, 7. oktobra, ko sta se sestala organizacijski odbor ter delovna skupina za razvoj protokolov in standardov. Po napornem dnevu so se vsi skupaj s še drugimi delegati odpravili na voden ogled Ljubljane, ki je bil dober začetek v skupno sodelovanje.

V soboto, 8. oktobra, ob začetku sestanka, je vse navzoče delegate pozdravila tudi izvršna direktorica Zbornice – Zveze Anita Prelec, ki je vsem zbranim kot tudi združenju zaželela uspešno delo in doseganje zastavljenih ciljev. V dveh delovnih dneh se je zbor evropskih delegatov posvetil temam, ki obravnavajo področje zdravstvene nege v intenzivni terapiji ter obravnavo življenjsko ogroženega pacienta. Skupina za razvoj protokolov in standardov je izdelala dokument o priporočilih za obvladovanje bolečine v intenzivni terapiji, ki bo v kratkem dostopen na spletni strani združenja www.efccna.org. Veliko časa so delegati namenili pripravam in organizaciji 7. kongresa EfCCNa, ki bo v Belfastu od 15. do 18. februarja 2017, vse podrobnosti so na voljo na zgoraj omenjeni spletni strani. EfCCNa je eden izmed šestih partnerjev, ki sodelujejo v mednarodnem projektu o večkulturnosti zdravstvene nege v evropskih intenzivnih enotah (angl. Multicultural Care in European Intensive care units), ki poteka preko Erasmus+. Tej temi so delegati namenili kar nekaj časa in pripravili številna izhodišča.

Ob koncu srečanja so člani mednarodne organizacije EfCCNa podali tudi skupno izjavo glede vojne v Siriji in jo posredovali številnim organizacijam, dostopna pa je tudi na spletu organizacije.

Po treh napornih dnevih je EfCCNa uspešno zaključil redni jesenski sestanek. Tako izvršni odbor kot vsi delegati so bili zelo zadovoljni z organizacijo sestanka, družabnim delom srečanja in ogledom Ljubljane. Zahvalili so se Zbornici – Zvezi kot tudi gostujočima strokovnima sekcijama za podporo in gostoljubje.

Udeleženci jesenskega sestanka v Ljubljani

Delovna skupina za nenasilje v zdravstveni negi

Mednarodni dnevi boja proti nasilju nad ženskami

25. november – 10. december 2016

Delovna skupina za nenasilje v zdravstveni negi se tudi v letošnjem letu pridružuje številnim organizacijam, ki v več kot 100 državah sveta 25. novembra pričenjajo z različnimi aktivnostmi v boju proti nasilju nad ženskami. Pripravili smo dva dogodka:

- **Strokovni posvet: Nasilje nad ženskami med nosečnostjo**

Strokovni posvet bo potekal **6. decembra 2016 ob 15.30, v prostorih Zdravstvene fakultete v Ljubljani**. Posvet je izhodiščno namenjen predstavitvi raziskave NaNos na temo nasilja nad ženskami med nosečnostjo, ki je bila izvedena na Ginekološki kliniki UKC v Ljubljani. Predstavila jo bo doc. dr. Vislava Globevnik Velikonja.

To, pogosto prezrto problematiko, bo s teoretskega vidika osvetlila Katja Matko iz Društva SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja.

Na posvetu bodo sodelovali tudi drugi strokovnjakinje in strokovnjaki iz zdravstva, socialnega varstva in nevladnih organizacij.

Vabljeni k udeležbi! Prosimo za potrditev udeležbe na email:
nenasilje@zbornica-zveza.si

- **Izvedba ankete ter izdelava posnetka stanja: Ali imajo zdravstveni in socialni zavodi v svojih deklarativnih politikah, dokumentih ali vizijah opredeljeno ničelno toleranco do vseh vrst nasilja v medosebnih odnosih?**

Delovna skupina za nenasilje bo izvedla anketo o (ne)sprejeti politiki ničelne tolerance do nasilja v vseh zavodih, kjer so zaposleni članice in člani Zbornice – Zveze. Anketo bomo posredovali vsem glavnim medicinskim sestram in jih prosili za pregled temeljnih dokumentov v zavodih, kjer delujejo.

V luči nedavnega ekstremnega nasilja v Splošni bolnišnici Izola in številnih drugih primerov nasilja nad zaposlenimi v zdravstvu, v Delovni skupini ugotavljamo, da zdravstveni in socialni zavodi tej problematiki v preteklosti niso namenjali dovolj pozornosti, niti je niso javno, nedvoumno in deklarativno opredelili v svojih temeljnih dokumentih.

Na temelju posnetka stanja bo Delovna skupina za nenasilje **pripravila predlog politike o ničelni toleranci do vseh vrst nasilja**: fizičnega, psihičnega, besednega, spolnega in ekonomskega nasilja med zaposlenimi, pacienti ter svojci pa tudi do nasilja v partnerskih odnosih ter v družini. Predlog bo nato posredovala vodstvu vseh zavodov in ga objavila tudi v Utripu.

Vabljeni k sodelovanju s svojimi predlogi na email: nenasilje@zbornica-zveza.si

Irena Špela Cvetežar,
Predsednica Delovne skupine za nenasilje v zdravstveni negi

Zdravstvena nega bolnika z nalezljivo boleznijo

Irena Šumak, predsednica Sekcije medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju

Septembra 2016 je za program Zdravstvena nega v srednjem strokovnem izobraževanju izšla prenovljena izdaja učbenika za področje zdravstvene nege bolnika z infekcijsko boleznijo, »Zdravstvena nega infekcijskega bolnika«, potrjena s strani Strokovnega sveta RS za poklicno in strokovno izobraževanje.

Vsebina knjige: osnovni pojmi o nalezljivih boleznih, preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni, okužbe, povezane z zdravstvom in zdravstvena nega, okužbe dihal in zdravstvena nega, nalezljive bolezni z izpuščaji in zdravstvena nega, okužbe prebavil in zdravstvena nega, okužbe živčevja in zdravstvena nega, okužbe, ki se prenašajo s krvjo, telesnimi tekočinami in izločki in zdravstvena nega, zoonoze in druge nalezljive bolezni in zdravstvena nega.

Knjiga Zdravstvena nega infekcijskega bolnika je lahko tudi učni pripomoček študentom zdravstvene nege, pripravnikom v poklicu tehnik zdravstvene nege, zdravstvenim delavcem in sodelavcem, saj vključuje pomembne vsebine iz zdravstvene nege, z aktualnim slikovnim gradivom.

Čestitka

*Nobena pot ni ravna,
nobena pot ni revna,
a vsaka je zahtevna
in tvoja ena sama – GLAVNA.
(T. Pavček)*

Na Fakulteti za management Univerze na Primorskem je uspešno zagovarjala svoje magistrsko delo s področja vodenja sodelavka mag. **Urša Vozelj**, dipl. m. s.

Za pridobljeni naziv in opravljeno delo ji iskreno čestitamo.

Članice Strokovnega kolegija zdravstvene in babetne nege Ginekološke klinike Ljubljana

Svetovni dan duševnega zdravja, 10. oktober

Z edukacijo k preventivi »Destigmatiziraj se«

Stanka Blagojević, Branko Bregar, Jožica Peterka Novak

Združenje zdravstvenih delavcev Srbije in združenje psihiatričnih medicinskih sester in tehnikov »Laza Lazarević« iz Beograda so ob dnevu duševnega zdravja in 155. letnici klinike organizirali strokovno srečanje, ki je potekalo 9. in 10. oktobra 2016 v Opovu, v Vojvodini.

Na strokovno srečanje smo bili povabljeni z namenom, da kot predstavniki Zbornice – Zveze predstavimo delovanje psihiatrične zdravstvene dejavnosti in zdravstvene nege na področju psihiatrije v Sloveniji. Ob prihodu v Opovo smo bili deležni prisrčnega sprejema. Po uvodnih pozdravih domačinov in podeljenih priznanjih za delo na področju mentalnega zdravja v Srbiji, so sledila predavanja. V prvem predavanju je mr. sci med. Radmila Nešić predavala o tem, kaj je (ne)normalna osebnost in kje se normalnost začne ter kje konča. Poudarila je, da je normalnost nujen pogoj za uspešno funkcioniranje posameznika. Kot merilo je navedla odstopanja od običajnih/povprečnih oblik obnašanja posameznika, stanje psihičnega zdravja/blagostanja in ne samo odsotnost bolezni ter določene lastnosti posameznika, ki se nanašajo na emocionalno, socialno in intelektualno zrelost. O bolezenskem stanju osebe na področju mentalnega zdravja govorimo takrat, ko posameznik daljši čas ali trajno kaže vedenje, ki se ga ne more opredeliti

kot koristno ali normalno. V nadaljevanju je predstavila različne modele osebnosti, komponente zrelosti, tipe nezrelosti in navedla nekaj avtorjev, ki so obravnavali psihologijo ega.

Sledila so predavanja na temo duševnega zdravja, s poudarkom, da vsak četrti človek na svetu zboli zaradi duševne motnje ali ima psihične težave. Med pacienti z duševno motnjo vsak tretji ali četrti pacient doživi neko obliko stigmatizacije, diskriminacije ali zanemarjanja. Zato je bil poslan apel, da je za duševno zdravje in destigmatizacijo oseb z duševno motnjo potrebno skrbeti vse dni v letu. V nadaljevanju predavanja je bila glavna misel stigma in destigmatizacija. Stigma je stara prav toliko kot same duševne motnje. Izredno negativno vpliva na osebo z duševno motnjo, njegovo družino in psihiatrično zdravstveno službo. Mag. Branko Bregar je predstavil skupni prispevek o organizaciji psihiatrične dejavnosti in področje zdravstvene nege v Sloveniji. Poudaril je vse tri nivoje zdravstvene obravnave pacientov z duševno motnjo ter zagotavljanje kakovosti in varnosti zdravstvene obravnave oseb z duševno motnjo. Prisotne je povabil k objavljanju v Obzorniku zdravstvene nege Zbornice – Zveze in predstavil nekatere načrte in izzive na strokovnem področju.

Strokovni del se je končal s prijetnim druženjem. Naslednji dan je sledila še t. i. sestrsko vizito v Psihiatrični kliniki »Laza Lazarević« v Beogradu in Padinski Skeli. Ob zaključku smo kolegice in kolege iz Srbije povabili na strokovna srečanja v Sloveniji.

Skupinska fotografija z organizatorji strokovnega srečanja

Otrok in mladostnik na pragu psihiatrije

Aljoša Lapanja, koordinator v zdravstveni negi za področje izobraževanja

V Univerzitetni psihiatrični kliniki Ljubljana (UPK Ljubljana) je služba zdravstvene nege in oskrbe 20. oktobra 2016 organizirala prvi del strokovnega seminarja z naslovom Otrok in mladostnik na pragu psihiatrije.

Obravnavana vsebina strokovnega seminarja je pritegnila veliko število udeležencev različnih strokovnih področij iz celotne Slovenije, ki so na uvodnem predavanju s ponosom in zanimanjem prisluhnili pogledu varuhinje človekovih pravic Republike Slovenije Vlasti Nussdorfer na aktualno problematiko otrok in mladostnikov, ki jih življenje pripelje na »prag psihiatrije«. V predavanju je poudarila pomembnost sodelovanja slehernega deležnika pri preprečevanju in reševanju težav otrok in mladostnikov s težavami v duševnem zdravju. Rdeča nit strokovnega srečanja je bil multidisciplinarni pristop obravnave, ki so jo z opisanimi primeri dobre prakse, izraženimi težavami in izpostavljenimi izzivi za prihodnost trdno spletli predavatelji iz UPK Ljubljana, Zavoda za šolstvo RS, Centra za socialno delo Šiška, Vzgojno-izobraževalnega zavoda Višnja Gora, Centra za usposabljanje, delo in varstvo Dolfke Boštjančič, Draga in Službe za otroško psihiatrijo Pediatrične klinike UKC Ljubljana.

Prvi del strokovnega seminarja je dosegel vsa pričakovanja in dokazal, kako pomembno je odprto in pozitivno sodelovanje, tako odločevalcev na nacionalni ravni kot strokovnjakov različnih področij in institucij med seboj, z enim samim ciljem –

učinkovito in uspešno pomagati otroku in mladostniku s težavami v duševnem zdravju. Predavatelji so poudarili, da bi iskanje novih modelov pomoči ali Tustanavljanje specializiranih vzgojnih zavodov/stanovanjskih skupin ali oddelkov lahko v prihodnosti nadomestili z usmerjenostjo in naložbo v ukrepanje v zgodnjem otroštvu, v katerem je učinkovitost pomoči dokazano najboljša. To dokazuje tudi misel Alice Miller (1992) »Če vzgajamo otroka, ga učimo vzgajati. Če mu pridigamo moralo, ga učimo pridigati. Če ga zmerjamo, ga učimo zmerjati. Če ga zasmehujemo, ga učimo zasmehovati. Če ga ponižujemo, ga učimo poniževati. Če mu ubijamo dušo, ga učimo ubijati. Če mu dajemo zgled življenja, ga učimo živeti in če ga ljubimo, ga učimo ljubiti.« Organizatorji so srečanje zaključili s povabilom na **drugi del strokovnega seminarja Otrok in mladostnik na pragu psihiatrije, ki bo 15. 11. 2016 v UPK Ljubljana**, na katerem bodo predstavljeni primeri dobre prakse in izzivi stroke, ko otroci in mladostniki prestopijo »prag« psihiatrije. (Več informacij: aljos.lapanja@psih-klinika.si)

Uporabljeni viri:

Miller, A. (1992). *Drama je biti otrok in iskanje resnice o sebi*. Tangram.

Udeleženci strokovnega seminarja, v prvi vrsti od leve proti desni: prof. dr. Bojan Zalar, Vlasta Nussdorfer, prof. dr. Blanka Kores Plesničar, asist. Arijana Turčin (Foto: Boštjan Kukovičič)

Kronična obstruktivna pljučna bolezen

Marjana Bratkovič, Lojzka Prestor, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pulmologiji

16. novembra obeležujemo svetovni dan kronične obstruktivne pljučne bolezni (KOPB), ki jo označuje ireverzibilna in napredujoča obstruktivna motnja ventilacije. Za KOPB je značilen pospešen upad pljučne funkcije in prezgodnja smrt. Bolezen ni ozdravljiva, vendar lahko napredovanje bolezni z zdravljenjem upočasnimo.

Najpogostejše prizadene kadilce. Zboli 20 % kadilcev (Global Strategy for Diagnosis, Management, and Prevention of COPD, 2016). Zdaj prizadene skoraj enako pogosto moške in ženske, predvsem zaradi pogostejšega kajenja med ženskami v državah z visokim bruto družbenim prihodkom (BDP). Premajhna ozaveščenost kadilcev o tej bolezni je vzrok, da bolnikov ne odkrijemo v zgodnejši fazi. Kadilci se ne zavedajo, kako huda bolezen jim preti zaradi kajenja, niti ne vedo, kakšni so njeni zgodnji znaki. Kadilci imajo višjo prevalenco respiratornih simptomov in nenormalnosti pljučne funkcije, večji letni padec FEV1 in večjo KOPB smrtnost od nekadilcev. Tudi kajenje pipe, cigar in marihuane je dejavnik tveganja za nastanek KOPB. Prav tako pasivna izpostavljenost cigaretnemu dimu poveča respiratorne simptome in pripomore k nastanku KOPB.

Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije je zaradi KOPB v letu 2012 umrlo tri milijone ljudi na svetu, kar predstavlja 6 % vseh smrti v tem letu. Več kot 90 % smrti zaradi KOPB je bilo v državah z nizkim in srednjim BDP (World Health Organisation, 2015). KOPB je med vodilnimi vzroki obolevnosti in umrljivosti na svetu in povzroča veliko ekonomsko in socialno breme. Prevalenca in breme KOPB bosta v prihajajočih desetletjih naraščala zaradi nadaljnje izpostavljenosti dejavnikom tveganja KOPB in staranja svetovne populacije. The Global Burden of Disease Study ocenjuje, da bo KOPB, ki je bila šesta po vzrokih smrti leta 1990, postala tretji vodilni vzrok smrti na svetu leta 2020 in četrti vzrok smrti na svetu leta 2030. V Evropski uniji so celotni direktni stroški za respiratorne bolezni ocenjeni na približno 55 bilijonov evrov. Za KOPB v Evropski uniji porabimo 42 % (23,3 bilijona evrov) denarja, namenjenega respiratornim boleznim (European Respiratory Society, European Lung White Book, 2013).

Čeprav je kajenje najbolj poznan dejavnik tveganja za nastanek KOPB, ni edini dejavnik, ki prispeva k

njegovemu nastanku. Tudi prenatalno in perinatalno obdobje je pomembno pri povečanju tveganja za nastanek KOPB.

KOPB je posledica interakcij genov in vplivov okolja. Pomanjkanje alfa-1 antitripsina, ki je glavni inhibitor serinske proteaze, je najbolj poznan genetski dejavnik tveganja za nastanek KOPB oziroma prezgodnji razvoj emfizema. Starost je pogosto navedena kot dejavnik tveganja za nastanek KOPB, saj se s starostjo povečuje skupna izpostavljenost škodljivim vplivom iz okolja. V preteklosti je večina študij ugotavljala, da je prevalenca in smrtnost zaradi KOPB večja med moškimi kot med ženskami. Sedanji podatki iz razvitih držav kažejo, da je prevalenca bolezni zdaj skoraj enaka med moškimi in ženskami, kar je verjetno posledica vedno večjega števila kadilk med ženskami. Nekatere študije celo opisujejo, da so ženske bolj občutljive za učinke cigaretnega dima od moških. Pomemben dejavnik tveganja za nastanek KOPB je poklicna izpostavljenost organskemu in anorganskemu prahu ter kemičnim agensom in param. V NHANES III študiji (Hnizdo et al., 2002) so na skoraj 10.000 odraslih Američanov, starih od 30 do 75 let, ocenili, da je delež KOPB, ki ga lahko pripišemo delovnemu mestu, 19,2-odstoten glede na celotno populacijo, med nekadilci pa višji – 31,1-odstoten. Tveganje za nastanek KOPB zaradi poklicne izpostavljenosti je v državah, kjer na delovnem mestu ne upoštevajo ustrezne zaščite, še višji. V državah v razvoju, kjer uporabljajo veliko biomase za ogrevanje stanovanj in kuhanje v slabo prezračeni stanovanjih, so predvsem ženske izpostavljene veliki količini prašnih delcev, ki se sproščajo pri gorenju na odprtem ognju ali slabo delujočih štedilnikih. Skoraj tri milijarde ljudi na svetu uporablja biomaso in premog kot njihov glavni vir energije za kuhanje in ogrevanje in vse te osebe so ogrožene za razvoj KOPB.

Pravilna postavitev diagnoze KOPB je zelo pomembna, saj z ustrezno terapijo lahko zmanjšamo simp-

tome bolezni, zmanjšamo število poslabšanj, izboljšamo telesno zmogljivost in podaljšamo preživetje bolnikov s KOPB. Na diagnozo KOPB pomislimo pri vsakem pacientu z anamnezo težkega dihanja ob naporu, kroničnega kašlja ali izkašljevanja produktivnega izmečka ter anamnezo izpostavitve dejavnikom tveganja za nastanek KOPB. Na KOPB pomislimo pri bolniku, ki je dolgoletni kadilec (kadi vsaj 10 let ali je nekdani kadilec), dela ali je delal izpostavljen prahu in kemikalijam (hlapi, dražljivci, dim) in je starejši od 40 let. Trije glavni simptomi KOPB so težko dihanje ob naporu, kronični kašelj in izkašljevanje produktivnega izmečka. Redkejši simptomi so piskanje in stiskanje oziroma tesnoba v prsnem košu. Težko dihanje ob naporu je vodilni simptom KOPB. Pacienti velikokrat težko sapo pripišejo staranju ali pa svoje dnevne aktivnosti preusmerijo v manj intenzivna opravila, ki ne povzročajo težkega dihanja ob naporu. Kronični kašelj je s strani pacienta pogosto spregledan kot pričakovana posledica kajenja ali izpostavitve zunanjim dražljivim vplivom. V začetku je kašelj lahko prisoten le občasno, kasneje pa vsakodnevno. Kronični kašelj je lahko neproduktiven ali produktiven. Dnevno izkašljevanje izpljunka pri bolniku s KOPB je redko več kot 60 ml dnevno. Pri nekaterih bolnikih s KOPB je lahko prisotna huda obstrukcija dihalnih poti brez prisotnosti kašlja.

Farmakološko in nefarmakološko zdravljenje je odvisno od težavnosti bolezni in ima za cilj zmanjšanje simptomov, upočasnjevanje naravnega poteka bolezni, izboljšanje kakovosti življenja in telesne zmogljivosti, zmanjšanje pogostnosti poslabšanj bolezni ter zmanjšanje umrljivosti zaradi KOPB. Prenehanje kajenja ima največji vpliv na potek KOPB. Prenehanje kajenja upočasni upad pljučne funkcije. Nadaljevanje s kajenjem pospešuje napredek bolezni ne glede na aktualno stopnjo bolezni. Pomembno je preverjanje kadilskega statusa in spodbujanje k prenehanju kajenja ob vsakem srečanju (že kratkotrajno 3-minutno svetovanje vodi do prenehanja kajenja v 10–15 %). Med nefarmakološko zdravljenje prištevamo tudi cepljenje proti pnevmokoku in gripi, rehabilitacijo, ki ima za cilj zmanjšanje simptomov, izboljšanje kakovosti življenja in povečanje telesne zmogljivosti in prehranske dodatke z namenom izboljšanja mišične moči dihalnih mišic. Druge oblike zdravljenja so še: trajno zdravljenje s kisikom na domu (TZKD) pri bolnikih s kronično respiratorno insuficienco, neinvazivna ventilacija (NIV) pri izbranih bolnikih s stabilno napredovalo KOPB in kronično hiperkapnijo, continuous positive airway pressure (CPAP) pri bol-

nikih z obstruktivno apnejo v spanju in KOPB ter kirurško zdravljenje (Lung Volume Reduction Surgery, Endoscopic Lung Volume Reduction, transplantacija pljuč za selekcionirane bolnike ter bulektomija – kirurška odstranitev večje bule). Z nobenim farmakološkim in nefarmakološkim zdravljenjem KOPB ne moremo pozdraviti, ker gre za ireverzibilno okvaro spodnjih dihal. V študijah se je izkazalo, da so še vedno edini ukrepi, ki zmanjšajo umrljivost zaradi KOPB, prenehanje kajenja in TZKD. Največ, kar lahko naredimo k preprečevanju KOPB, je preventiva kajenja.

Pomen zdravstvene nege bolnika s KOPB

KOPB zelo vpliva na obseg in intenzivnost dnevnih aktivnosti in tako na kakovost življenja, vezano na zdravje. Pri bolniku s KOPB se pojavljajo predvsem težave z dihanjem, prehranjevanjem, izražanjem čustev, izogibanjem nevarnostim v okolju, ohranjanjem telesne aktivnosti in zdravstveno vzgojo.

Zdravstvena nega teh bolnikov je navidezno preprosta, v resnici pa zahteva od medicinske sestre veliko strokovnega znanja. Posebna nega takega bolnika zahteva poznavanje fiziologije dihanja in načel zdravljenja s kisikom. Medicinska sestra sodeluje pri opredelitvi stopnje napredovanja bolezni z izvajanjem meritve spirometrije in odvzemov plinske analize arterijske krvi. Izvaja zdravstveno nego in strokovni nadzor pri bolniku na neinvazivni in invazivni mehanični ventilaciji. Veliko časa mora pri bolnikih s KOPB nameniti zdravstvenovzgojnemu delu. Bolnika in njihove svojce poučuje v učnih delavnicah (šola za bolnike s KOPB, šola za bolnike na neinvazivni mehanični ventilaciji, šola za bolnike na trajnem zdravljenju s kisikom).

Pri bolnikih s KOPB medicinska sestra nadzoruje in izvaja individualno prilagojeno zdravstveno nego glede na bolnikove potrebe in stopnjo dispneje. Nepravilen načrt zdravstvene nege in povečana aktivnost bolnika lahko vplivata na povečanje dispneje.

V zvezi z dihanjem si medicinska sestra postavi cilje, da bolnik lažje diha, je zadovoljivo oksigeniran, izkašljeuje kljub oslabeledosti, je pomirjen. Vloga medicinske sestre je predvsem podporna. Namesti ga v sprostitveni položaj. Spodbuja ga k izkašljevanju in mu pri tem pomaga, saj mora bolnik odstraniti sluz iz dihalnih poti in si tako olajšati dihanje. Nauči ga pravilne tehnike in poskrbi za zadostno hidracijo, ker se s tem poveča možnost izkašljevanja. Včasih so potrebne aspiracije dihalnih poti. Poseg je invaziven, zahteva aseptično tehniko, možni so številni zapleti.

Poglavitna zdravila za zdravljenje poslabšanja kronične obstruktivne pljučne bolezni so inhalacijski bronhodilatatorji (agonisti adrenergičnih receptorjev beta 2, antiholinergiki) in sistemski glukokortikoidi. Medicinska sestra posebno pozornost namenja pravilni tehniki jemanja pršil in v dihalnikov zdravil v obliki prahu in z učenjem poskuša doseči, da bolnik tehniko tudi osvoji, kar je pomembno za njegovo samooskrbo. V nasprotnem primeru se posvetuje z zdravnikom, da predpiše terapijo, ki jo bolnik obvlada in vključi svojce, da bolniku pri tem pomagajo oziroma ga nadzirajo.

Zdravljenje s kisikom je temelj bolnišničnega zdravljenja poslabšanja kronične obstruktivne pljučne bolezni. Parcialni tlak kisika naj bo 8 kPa. Če kisik dodajamo nenadzorovano – visoki pretoki ali velike inspiratorne koncentracije – povzročamo hiperoksijo (izmerimo 100-odstotno zasičenost hemoglobina s kisikom), ki pomeni številne neželene fiziološke učinke. Kisik medicinska sestra aplicira preko sistema z velikim pretokom (maske) ali sistema z malim pretokom (nosni katetri). Način in količino apliciranega kisika odredi zdravnik, medicinska sestra v tem primeru deluje podporno. Bolniku namesti ustrezne pretoke in način aplikacije kisika, nadzira vitalne funkcije, barvo kože in vidnih sluznic ter psihično stanje. Če bo potrebno tudi zdravljenje s kisikom doma, je pomembno učenje, da bo bolnik sposoben samooskrbe tudi po odpustu iz bolnišnice.

Na področju prehranjevanja in pitja si medicinska sestra zastavi cilje, da bo bolnik zadostno količinsko in kalorično prehranjen in dovolj hidriran. KOPB se v napredovani fazi bolezni kaže s prizadetostjo celoga organizma. Zaradi citokinov, ki se v obilici sproščajo v bolezensko vnetih pljučih in preplavijo organizem, periferno mišičje propada, bolniki tudi hujšajo. Zaradi slabe prehrane in pomanjkanja gibanja se pri bolnikih pogosto razvije pomembna osteoporoza. Največja težava bolnika s KOPB, povezana s prehrano, je beljakovinsko energijska nedohranjenost, ki se lahko razvije ob povečanih energijskih in hranilnih potrebah zaradi pešanja pljučne funkcije na eni strani in bolnikovega slabšega apetita na drugi strani. Nezadosten energijski in hranilni vnos vodi v bolnikovo nedohranjenost, spremembe metabolizma in ob neukrepanju ter napredujoči pljučni bolezni v pljučno kaheksijo, ki je povezana s povečano umrljivostjo bolnikov s KOPB. Vse naštetu vpliva na kakovost življenja, povezano z zdravjem. Zapora dihal nastopa počasi in se pri bolniku kaže najprej s težko sapo ob naporu, na koncu, ko je bolezen že zelo napredovala, pa lahko bolnik čuti težko dihanje že med hranjenjem.

Medicinska sestra deluje podporno. Če bolnik prejema kisik, zagotovi aplikacijo kisika med hranjenjem. Ponudi mu več manjših obrokov, s hrano, ki ne napenja in vsebuje dovolj beljakovin, vitaminov in mineralov. Upoštevati je treba dejstva, da se pri

škrobni hrani ustvarja več CO₂, raven kalija pa znižuje nekatera zdravila, ki se predpisujejo pri bolnikih s KOPB (diuretiki, medrol, olajševalci). Energetski napitki se priporočajo zaradi izgubljanja mišične mase. Po posvetu z zdravnikom vključi dietetika, da naredi prehransko oceno bolnika, svetuje ustrezno prehrano in bolnika pouči o pravilni prehrani. Medicinska sestra bolnika pouči, da je treba nadzirati telesno težo in skrbeti za redno odvajanje. Pomembna je dobra ustna higiena, posebej po izkašljevanju, in sanirano zobovje.

Na področju zagotavljanja varnosti medicinska sestra načrtuje aktivnosti s ciljem preprečevanja naraščanja hipoksije in hiperkapnije, preprečevanja novih okužb in preprečevanja padcev in poškodb.

V poslabšanju KOPB bolnika ogroža hiperkapnija s posledično respiracijsko acidozo, ki sta nastali zaradi odpovedovanja ventilacije zaradi povečanega dihalnega dela ob hiperinflaciji pljuč.

Bolnika je treba opazovati in pravočasno prepoznati znake hipoksije in hiperkapnije. Naloga medicinske sestre je, da bolnik prejema predpisano vrednost dodanega kisika. Pravočasno mora prepoznati znake okužbe (temperaturo, gnojnost izmečka, barvo kože, težje dihanje, znojenje) in preprečevati bolnišnične okužbe (aseptične aspiracije, upoštevanje standardov zdravstvene nege glede aplikacije kisikove in inhalacijske terapije, razkuževanje rok). Načrtuje in izvaja aktivnosti za preprečevanje padcev in poškodb in bolnika uči, da prosi za pomoč pri gibanju oziroma ga opozori o nevarnostih v okolju.

Na področju vzdrževanja telesne aktivnosti medicinska sestra skrbi, da bolnika ohranja v čim boljši telesni in duševni kondiciji. Nujno je prilagajanje pomoči glede na bolnikove potrebe in zmožnosti. Bolnik naj porazdeli dejavnosti preko celega dne in se izogiba tistih, ki mu povzročajo dispnejo. Za njegovo samooskrbo je pomembno, da ga medicinska sestra spodbuja k fizični aktivnosti (hoja, krepitev mišic rok in nog, raztezne vaje, dihalne vaje). Tako bo ohranjal fizično kondicijo in aktivnost mišic. Po posvetu z zdravnikom medicinska sestra načrtuje vključitev fizioterapevta in program respiratorne rehabilitacije.

Medicinska sestra na področju zdravstvene nege posebno pozornost namenja izražanju čustev. Pomembno je, da pridobi bolnikovo zaupanje in zmanjša strah. Bolnika moramo poslušati in razumeti v njegovi stiski, saj omejitev v gibljivosti pri njem povzroča osamljenost in depresivnost. Ob dušenju ga ne puščamo samega, ker je strah vzrok za še večjo dispnejo. Nepravilno dihanje pljučnega bolnika še

poglobi strah in tesnobo. Potrebne so metode sproščanja.

K celostni obravnavi bolnika vključujemo svojce, socialnega delavca, psihologa.

Da bolnik čim prej doseže čim večjo stopnjo samooskrbe, ga poučujemo v vseh stopnjah bolezni. Pomembno je, da v procesu zdravljenja sodeluje in mu pomagamo, da bo znal živeti z boleznijo.

Za zdravljenje so ključnega pomena prav zdravila, ki jih vnašamo neposredno v dihalne poti. Nujno je, da bolnikom natančno pojasnimo postopek inhalacije, ga praktično prikažemo in preverjamo, ali obvladajo pravilni način jemanja inhalacijske terapije.

Medicinska sestra ima pomembno vlogo pri obravnavi bolnika s KOPB tako na primarni, sekundarni kot terciarni ravni zdravstvene dejavnosti. Pomembna je njena izobraževalna vloga v smislu opustitve kajenja, in če je ta učinkovita, lahko zmanjša hitrost napredovanja bolezni. Poleg tega ima vlogo pri učenju bolnika, kako naj živi z boleznijo, da bi bil čim dlje aktiven in tako izboljšal kakovost svojega življenja.

Za boljšo samooskrbo in nadzor nad boleznijo se uporablja tudi vprašalnik CAT (COPD Assessment Test). Z njim pomagamo oceniti, kako KOPB vpliva na počutje in vsakdanje življenje bolnika. Odgovori in rezultati testa pomagajo bolniku in zdravstvenemu delavcu izboljšati obravnavo KOPB, da bi dosegli največjo korist zdravljenja. Zasnova testa CAT lahko zdravnikom omogoči tudi hitro ugotavljanje področij bolnikovega zdravja, ki so huje prizadeta, na primer razpoloženje, dnevna telesna dejavnost ali spanje. Pomen rezultata testa CAT je treba oceniti v povezavi z bolnikovo resnostjo bolezni (kot je opredeljeno v pobudi GOLD – Global initiative for chronic obstructive lung disease). Strokovni razvojni odbor priporoča, da bolniki vprašalnik CAT izpolnijo vsake tri do šest mesecev.

Uporabljeni viri:

Chronic obstructive pulmonary disease (COPD) Updated January 2015.

WHO. Dostopno na:

<http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs315/en/>.

European Respiratory Society, European Lung White Book, 2013.

Hnizdo, E., Sullivan, PA., Bang, KM., Wagner, G., 2002. Association between chronic obstructive pulmonary disease and employment by industry and occupation in the US population: a study of data from the Third National Health and Nutrition Examination Survey. *Am J Epidemiol*, 156(8), pp. 738–746.

Zbornik predavanj z recenzijo Astma in kronična obstruktivna bolezen, marec 2016.

Zbornik predavanj z recenzijo 9. šola za klinične mentorje, Fakulteta za zdravstvo, september 2015.

Simpozij Društva oftalmoloških medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Hrvaške: Diagnostični postopki v oftalmologiji

Marta Blažič

Čeprav je bil prvi jesenski dan, je vreme 23. septembra še vedno spominjalo na poletje. **Pot nas je vodila proti Istri, v Poreč, na 8. simpozij Društva oftalmoloških medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Hrvaške. Na povabilo hrvaških kolegic smo se slovenske oftalmološke medicinske sestre iz Ljubljane, Maribora, Novega mesta, Brežic in Postojne udeležile tega simpozija.**

Tokratni naslov simpozija je bil Diagnostični postopki v oftalmologiji.

Pri obravnavi oftalmološkega pacienta je vse več postopkov/posegov v domeni medicinskih sester. Njena vloga je vse večja in bolj zahtevna, zato je pridobivanje znanja z izmenjavo izkušenj na takšnih simpozijih zelo pomembno.

Simpozij je potekal od četrтка do nedelje, kolegom smo se pridružili v petek in soboto.

V petek je prvi sklop predavanj začela zdravnica oftalmologinja, ki se je dotaknila vseh diagnostičnih preiskav sprednjega in zadnjega segmenta oči. To je bilo izhodišče za vsa druga predavanja, ki so jih pripravile medicinske sestre.

V drugem in četrtem sklopu so potekala predavanja na temo diagnostika sprednjega segmenta.

Drugi sklop predavanj se je navezoval na področje oftalmologije s prostimi temami, kjer so bili predavatelji iz Bosne in predavateljici iz Slovenije.

V soboto so predavanja potekala v enovitem, daljšem sklopu in namenjena zadnjemu segmentu očesa. Okvare žilja, okvara rumene pege in elektrofiziologija očesa so bile prvenstvene teme.

V tem sklopu smo se predstavile kolegice iz Slovenije. Naš namen je bil predstaviti, kako sledimo svetovnim smernicam, saj medicinske sestre opravljamo veliko večino slikovnih diagnostičnih postopkov in izvajamo invazivne posege. Za te postopke moramo biti ustrezno izobražene in usposobljene, kar pa na področju oftalmološke fotografije nismo. Potreba po poklicu oftalmološkega fotografa je danes neizbežna, saj se za vso diagnostiko izda slikovni izvid.

Po opremljenosti aparaturne opreme smo korak pred Hrvaško, zato imamo tudi več izkušenj pri slikovnih posegih. Udeležba na takšnih simpozijih je za nas koristna, saj si na tak način izmenjamo izkušnje in se lahko primerjamo med državami. Z aktivno udeležbo pa zagotovo prispevamo k prepoznavnosti stroke in države, kar nam je v velik ponos.

Udeleženke simpozija iz Slovenije, Hrvaške in Bosne (Foto: Marta Blažič)

5. kongres Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endokrinologiji

Kje je moč medicinskih sester?

Katarina Peklaj

Povzetki kongresa:

- izboljšanje glikemije pri posamezniku je mogoče doseči z usmerjenim izobraževanjem, ki vodi do opolnomočenja,
- preventiva parodontoze je v skrbi posameznika za svoje zobe in medzobne prostore,
- preventiva inkontinence je v vajah za krepitev medeničnega dna,
- preventiva mišične okorelosti in trdosti sklepov ter hrbtenice s starostjo je v redni telesni dejavnosti – vajah doma ali v naravi,
- preventiva padcev in posledično zlomov pri osteoporozi je v zagotavljanju varnosti hoje doma in zunaj,
- preventiva ran, razjed na nogah sladkornih bolnikov je presejalni test že na primarni ravni.

V lepem jesenskem dopoldnevu ob slovenskem morju se je začel naš 5. endokrinološki kongres zdravstvene nege. S pozdravnim govorom ga je začela predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endokrinologiji Jana Klavs, ki je nato na oder povabila gospo Anito Prelec z Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije in Vesno Kerstin Petrič z ministrstva za zdravje. Vse tri so poudarile, da je izobraževanje pri oskrbi ljudi s sladkorno boleznijo pomembno na poti opolnomočenja in pohvalile naše dosedanje delo. Predsednica sekcije je predstavila model izobraževanja kot živ dokument, ki se in se bo razvijal v obliki centrov za krepitev zdravja najprej na primarni, nato na sekundarni in terciarni ravni. Dokument sta podprla in sprejela Ministrstvo za zdravje RS in Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije. Zaradi kadrovskih sprememb (potrebe po novih kadrih) je pričakovati na novo tudi vrednotenje dela na primarni, nato na sekundarni in terciarni ravni, torej se dolgoročno obetajo spremembe tudi za vrednotenje dela izobraževanja sladkornih bolnikov.

Sledila je predstavitev projekta ZMOREM!, pohvalno delo naših kolegic izobraževalk iz Primorske, ki je potrdil, da edukacija lahko kot nefarmakološki ukrep izboljša urejanje glikemije, in sicer zniža HbA1c za 0,9 odstotka.

Predstavitvi projekta je sledila okrogla miza o opolnomočenju, zaključni povzetki so bili:

- ustvariti pogoje, da bolnik lahko pride do opolnomočenja,
- organizacija tima, enakovredna vloga, dati tudi bolniku možnost, da govori,
- pomembna so ušesa in srce,
- bolnik ve, kako čim bolj optimalno voditi svojo sladkorno bolezen,
- bolnik sam prevzame odgovornost za svoje zdravje; hkrati pa ve, da smo prisotni in dostopni in nas lahko, kadarkoli nas potrebuje, tudi pokliče za nasvet.

Drugi dan se je začel s predavanjem in delavnico o pomenu ustne higiene – ogledalu našega zdravja, s poudarkom preventive pred parodontozo, ki predstavlja 80 odstotkov vseh bolezni zob, le 20

odstotkov je kariesa. Predstavljena je bila individualna trenirana oralna preventiva iTOP – tehnika ščetkanja, ki prikazuje nujnost uporabe medzobne ščetke. Tehniko ščetkanja in uporabo medzobne ščetke smo lahko tudi praktično preizkusili. Vzporedno pa je potekal sklop pediatrije s predavanji: zdravljenje debelih mladostnikov z endoskopskim duodenojejunalnim obodom, rutinska uporaba umetne trebušne slinavke in o prehodu najstnikov s sladkorno boleznijo tipa 1 v ambulantno odraslih – t. i. tranzicijska ambulanta.

Prehrana je še vedno »top« tema. Gospod Jože Lavrinec, klinični dietetik, je spregovoril o dietah obilja – drage po srcu, drage dejansko, npr. super živila. O tem, da je vsem novodobnim dietam skupno ohranjanje zdravja, lepote, vitkosti, znižanje glikemije, znižanje telesne teže ...

Govoril je o pospešenem prodoru diet z nizko vsebnostjo ogljikovih hidratov v diabetologijo – to je uživanje malo ogljikovih hidratov in spodbujanje uživanja beljakovin. In kaj pravi o tem stroka: raziskav je veliko, vendar ni enotne definicije, kaj dieta z nizko vsebnostjo ogljikovih hidratov (OH) sploh je? Poudaril je, da kljub vsemu pri tej dieti obstaja tveganje zaradi obremenjenosti ledvične funkcije, predvsem pri tistih, kjer je ledvična funkcija že oslabiljena. Povedal je, da je 130 g OH/dan minimum, pod 100 g OH/dan obstaja možnost primanjkljaja vitamina C. Potem se je dotaknil brezglutenske diete (uporabna pri celiakiji ali nizki toleranci na gluten), je draga, modna, s katero je glikemično urejenost težje urejati, a je revna z vlakninami.

Nosečnica, porodnica, ženska, to so bile teme naslednjega sklopa. Nosečnice so vse pogostejše poslone na diagnostični test za sladkorno bolezen, po tem pa na nadaljnjo obravnavo v diabetološke ambulante. V zadnjih letih se je izobraževalni program zanje precej razširil, verjamemo, da so informacije o pomenu zdravega življenjskega sloga dobrodošle in bodo v prihodnje pomagale ohranjati čim bolj zdravo populacijo.

Ena od bolj sprejetih tem kongresa je bila o bolniku z motnjo erektilne disfunkcije. Kako je s to motnjo, nam je pojasnil Luka Lipar, slišali smo možko in strokovno razlago ob pogosto nerodnih situacijah. Zaradi vse večjih dilem okrog holesterola v prehrani smo povabili na kongres kot predavateljico Tjašo Vižintin Cuderman, ki nam je pojasnila marsikaj o mitih in resnicah holesterola. Vse mite smo ovrgli, več si preberite v zborniku predavanj, ki bo v kratkem dostopen tudi na straneh Zbornice – Zveze.

Ker je oblik sladkorne bolezni iz leta v leto več, t. i. manj znane oblike, smo povabili diabetologa

Nadana Gergoriča, da nam prikaže trenutno sliko vseh oblik sladkorne bolezni, vključno z manj znanimi.

Sledila je delavnica o vajah za medenično dno in pokazala, kaj vse lahko ženske same naredimo. Vaje za vsako ambulantno in vsakega bolnika pa so bile praktično izvedene, izkazalo se je, da nam včasih primanjkuje lastnega zavedanja in ustvarjalnosti. Vzporedno z delavnicami je potekala okrogla miza s krovnim predavanjem projekta Telemedicina, ki so jo izvedli in jo izvajajo v Slovenj Gradcu. Za velike dosežke je treba veliko navdušenja. Drugi del predavanja je bil namenjen okrogli mizi o funkcionalni inzulinski terapiji, o prihodnosti funkcionalne inzulinske terapije ob sodelovanju ambulant, ki v Sloveniji izvajajo omenjeni program. Na začetku je bila predstavljena analiza stanja. Na koncu smo potegnili kar nekaj iztočnic za prihodnje delo.

Endokrinološkemu bolniku je bil namenjen poseben sklop, med posameznimi predavanji zelo povezovalen, od metaboličnega sindroma, predstavljenega kot sodobna bolezen, novih pristopov v zdravljenju debelosti pri bolnicah s sindromom PCO – policističnih jajčnikov, do primerov iz prakse, ki so jih predstavile povabljene predavateljice iz Zagreba. Ta sklop je dobro zaključila kolegica Elizabeta Stepanovič s temo Kako preprečimo padce pri osteoporozi.

Tudi na noge, kot pomemben del obravnave sladkorne bolezni, nismo pozabili. Slišali smo, da se nogam namenja pozornost že v referenčnih ambulantah, na presejalnih testih in vse do kurative v diabetoloških ambulantah.

Za konec smo povabili zanimivega predavatelja Bojana Kodeljo iz Neodvisni.si, ki nas je z zgodbami otrok, mladostnikov pa tudi odraslih opozoril na pasivnost in nevednost državnih institucij okrog zasvojenosti ter ob tem poudaril, kako pomembno in potrebno je ohranjati vrednote družine in skupnega druženja.

Utrinek s kongresa (Foto: Mitja Derenda)

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v hematologiji: Prehrana pri hematološkem bolniku

Julija Grlj

V strokovni Sekciji medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v hematologiji smo se 7. in 8. oktobra 2016 zbrali v Podčetrtku, tokrat ob temi, ki je poučna tudi v vsakdanjem življenju, ne le v okolju izolacij, s katerimi se srečujemo pri svojem delu.

V petek smo najprej poslušali o novejših načinih zdravljenja hematoloških bolezni (Gazyvaro in Akynzeo); znanih bioloških zdravil, predstavljeno pa je bilo tudi novo, ki ga še ne krije zavarovalnica, ima pa spodbudne rezultate (Inbruvica).

Ko smo se popoldne zbrali okoli naslovne teme, je postalo še bolj zanimivo. V prvem delu je prevladoval sklop nevtropenične prehrane pri otrocih in izkušnje z manj znanimi enteralnimi sondami.

Klinična fizioterapevtka nam je nekoliko približala svoje strokovno delo, posebej je poudarila naravno potrebo človeka po gibanju, tudi z vidika pacienta ter opisala pomen nabave sobnih koles, stepperjev in tekaške steze v izolacijskem okolju Oddelka za hematologijo v Ljubljani. Sledila so predavanja o enteralni prehrani, na koncu pa je B. Juvan poročal s svetovnega kongresa o intravenskih pristopih v Lizboni. Ali ste vedeli, da je potrebno "Clave" (brezigelni konektor pri i. v. sistemu) razkuževati najmanj 15 sekund?

Tako je bil ob zanimivi izmenjavi znanj prvi dan predavanja zaključen, sledilo je prijetno druženje udeležencev.

Drugi dan smo nadaljevali s predavanjem dr. Zupanove, ki je predavala o zdravem načinu življenja, ob tem pa nam ponudila v branje še nekaj zanimive strokovne literature. Vse skupaj je podkrepila tudi s praktičnim prikazom izdelave zelenih smutijev za vse prisotne.

Ob koncu smo se seznanili še z laserskim zdravljenjem otroške ustne sluznice, nakar je sledilo še predavanje klinične dietetičarke o zdravem prehranjevanju.

Preživeli smo resnično poučno in prijetno druženje med vikendom.

Grad Podčetrtek

45. EDTNA/ERCA mednarodna konferenca

Sonja Pečolar, Brand Ambasador EDTNA/ERCA za Slovenijo

V Valencii v Španiji je od 17. do 20. septembra potekala 45. mednarodna EDTNA/ERCA konferenca (European Dialysis and Transplant Association/European Renal Care Association). Tema letošnje konference je bila: Kakovost proti ceni; trajnostna nefrološka oskrba.

Konference se je udeležilo 918 slušateljev iz 42 držav, med njimi **20 iz Slovenije**. Predstavljenih je bilo 200 posterjev, predavalo pa je 20 vabljenih predavateljev, izvedenih je bilo nekaj delavnic.

Strokovni program konference je mednarodni svet medicinskih sester ICU ocenil s 17,5 CME točke.

Kolegice iz Slovenije so pripravile osem posterjev:

Primerjava med parametrom bioimpedance in M. I. S. pri dializnih bolnikih, Marija Madronič, UKC Ljubljana;

Vpliv serumskega fosforja na pojav peritonitisa pri pacientih, zdravljenih s peritonealno dializo, Ana Koroša, UKC Maribor;

Izgorevanje in stres pri medicinskih sestrah v dializnih centrih, Maja Ovčar, SB Slovenj Gradec;

Vloga medicinske sestre pri preprečevanju okužb, Rozalka Mihelič, Fresenius Medical Care Slovenija;

Spremljanje prehranskega stanja bolnikov na hemodializi s pomočjo MIS protokola, Snežana Ilič, Fresenius Medical Care Slovenija;

Hemodializa s citratno antikoagulacijo, Andreja Študel, Fresenius Medical Care Slovenija;

Vpliv prehranskega svetovanja na raven kalija pri pacientih na nefrološki kliniki, Cvetka Krel, UKC Maribor;

Nacionalni projekt asistiranje peritonealne dialize v Sloveniji, Mirjana Rep, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov za področje nefrologije, dialize in transplantacije.

Poster Nacionalni projekt asistiranje PD v Sloveniji je bil izbran med osmimi najboljšimi predstavljenimi posterji na konferenci, med drugim tudi zato, ker gre za nacionalni projekt in na to smo lahko zelo ponosni.

Na konferenci sta bili predstavljeni dve novi knjižici in ena digitalna aplikacija:

Peritonealna dializa – 500 vprašanj in odgovorov (izdana v pdf obliki, za prevod in tiskano obliko se še dogovarjamo).

Knjižica o komunikaciji – izdana bo do konca leta v pdf obliki.

Digitalna aplikacija »Venous needle dislodgement«, ki je že na voljo za brezplačen prenos in jo bomo poskusili ponuditi tudi našim pacientom.

Uvodno predavanje je imel dializni bolnik iz Španije, ki je predstavil svojo zgodbo, sprejemanje dialize, številna potovanja po svetu in **najdražjo sobo na svetu – bolniško sobo.**

Kolegica iz Združenih arabskih emiratov je predstavila program in izkušnje pri izobraževanju za specialna znanja s področja dialize in nefrologije. Večina programa, ki so ga razvili skupaj s fakulteto poteka v kliničnem okolju.

Zanimiva in uporabna so bila predavanja o testih pri peritonealni dializi, kjer je nekaj novosti, ki bi jih morali uvesti v prakso (1,36-odstotna raztopina 8 ur pred testom, spremljanje spreminjanja permeabilnosti pri vsakem pacientu, modificiran test za odpoved UF z določanjem natrija v dializatu, mini PET test).

S področja HD so potekala predavanja o tem, da moramo posvetiti več pozornosti primernim tehnikam zbadanja, tudi UZ AVF in pa telesni aktivnosti pacientov z vadbo v času dialize.

Veliko predavanj je bilo posvečenih izzivom številnih komorbidnostih, ugotavljanju »krhkosti – frailty« pacientov, izobraževanju pacientov, zdravstveni pismenosti, paliativni oskrbi, konservativnem pristopu kot možnosti zdravljenja. S tem se največ ukvarjajo v UK in Avstraliji (predstavili so prve rezultate raziskave OPTIONS).

Na sestanku predsednikov nacionalnih združenj medicinskih sester in predstavnikov posameznih držav v EDTNA/ERCA pa so bile poudarjene kadrovske težave in težave, kako povečati število pacientov na PD. Dogovor je, da bodo pripravili vprašalnik in najprej pogledali razmerje pacient-med. sestra v državah EU, nato pa bi skupaj z EKHA poskusili oblikovati predlog varnih kadrovskega normativov.

Avtorica prispevka pred kongresnim centrom v Valencii

Kako izboljšati varnost obravnave pacienta v zdravstveni negi?

Uroš Zafošnik

Predstavniki Simulacijskega centra Zdravstvenega doma Ljubljana (SIM center) so na konferenci EFPC 2016 Riga Conference predstavili rezultate učenja s simulacijami v zdravstvu. Konferenca je potekala 6. septembra 2016, in sicer pod geslom Crosscutting Informal Care and Professional Primary Care.

Opozorili smo na dejstvo, da se zdravstveni tim v osnovnem zdravstvu dnevno sooča z vedno več obremenitvami, kot na primer preveč pacientov, administrativne zahteve, doseganje standardov kakovosti. Pri tem tim nima opravka samo z naročenimi kroničnimi pacienti, pač pa tudi z vitalno ogroženimi. Vsakodnevno so tako izpostavljeni varnostnim tveganjem, ki še posebej ogrožajo paciente.

Za ugotavljanje kakovosti dela in identifikacijo morebitnih napak in varnostnih tveganj v obravnavi pacienta v Zdravstvenem domu Ljubljana (ZD Ljubljana) izkoriščamo prednosti učenja s simulacijami v zdravstvu, ki smo jih nadgradili tudi z **In situ simulacijami** (simulacije z izvajanjem v realnem kliničnem okolju). Udeleženci so med simulacijami na svojem delovnem mestu in uporabljajo svojo medicinsko opremo. Tovrstna oblika simulacij omogoča identifikacijo napak (varnostnih tveganj), ki se skrivajo v sistemu obravnave bolnika. Omenjene napake med oskrbo bolnika lahko vodijo v neželene škodljive učinke, saj intervencije niso optimalne in se izgublja preveč časa v postopkih, ki bi se morali izvajati tekoče, hitro in brez napak. **Pri izvedenih In situ simulacijah nas zanima stopnja usposobljenosti zdravstvenega tima za izvajanje protokola oživljanja** in ali pri oživljanju pravilno uporabljajo vso potrebno opremo in pripomočke. Zanima nas tudi odzivni čas ekipe, delo in komunikacija v timu ter obvladovanje opreme pri oskrbi vitalno ogroženega pacienta.

Od januarja 2014 do aprila 2016 smo organizirali 180 simulacij in 6 In situ simulacij. Razlika v vstopno-

izstopnem znanju na vseh opisanih ravneh je bila med 25 odstotkov v korist izstopnega znanja. Latentna varnostna tveganja, ki so bila ugotovljena, smo nemudoma odpravili. Zadovoljstvo udeležencev s tovrstnim izobraževanjem je bilo več kot 94,2-odstotno.

Med oskrbo vitalno ogroženega bolnika zdravstveni kader doživlja visoko raven stresa, zato je pomembno, da so na takšne situacije dobro pripravljeni. In situ simulacije prav gotovo pripomorejo k boljši pripravljenosti zaposlenih na oskrbo nujnih pacientov.

Predstavitve In situ simulacije v SIM centru ZD Ljubljana na konferenci (Foto: Bina Trplan)

Izobraževanje za pridobitev specialnih znanj s področja zdravstvene nege pacientov z motnjami v uriniranju

Veronika Vidmar, Renata Batas, Majda Topler, Tamara Štemberger Kolnik

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v rehabilitaciji in zdraviliški dejavnosti ter Sekcija medicinskih sester v enterostomalni terapiji, ki delujeta v okviru Zbornice – Zveze, s podporo in sodelovanjem Združenja urologov Slovenije, sta zaključili prvo izobraževanje za pridobitev specialnega znanja s področja zdravstvene nege pacienta z motnjami v uriniranju.

Udeleženci so zaključili program 100-urnega usposabljanja, in sicer 50 ur teoretičnih vsebin in 50 ur praktičnega usposabljanja. Namen izvedbe izobraževanja je bil opremiti diplomirane medicinske sestre/diplomirane zdravstvenike z znanjem o zdravstveni negi pacienta z motnjami v uriniranju (urinska inkontinenca, zapora/retenca urina, druge tovrstne motnje), urinski kateterizaciji ženske in moškega, izbiri in predpisovanju medicinskih pripomočkov za omenjene paciente, drugih znanj s tega strokovnega področja, raziskovalno delo v zdravstveni negi, etične dileme. Izobraževanje je končalo 27 dipl. m. s./zdravstvenikov iz različnih področij. Večinoma so to diplomirane medicinske sestre/zdravstveniki, ki omenjene postopke in posege že opravljajo, vendar brez kompetenc. S pridobitvijo specialnih znanj smo pridobili kompetence

spremljale pri vsakodnevnem delu.

Po zaključenem teoretičnem in praktičnem usposabljanju je sledila predstavitev seminarskih nalog, udeleženci so se resnično potrudili in prispevali nove poglede na strokovne vsebine s tega področja. Vsi udeleženci so ob zaključku uspešno opravili preverjanje znanja. Ob prisotnosti predsednic obeh sekcij, Veronike Vidmar, dipl. m. s. in Renate Batas, dipl. m. s., ET ter predsednice Zbornice – Zveze Monike Ažman je na sedežu Zbornice – Zveze sledila podelitev potrdil. Podelitev sta s svojo prisotnostjo počastili tudi nekdanja predsednica Zbornice – Zveze Darinka Klemenc in nekdanja predsednica Sekcije medicinskih sester v enterostomalni terapiji mag. Tamara Štemberger Kolnik. Posebna zahvala gre tudi Majdi Topler, dipl. m. s., ki je pripomogla k uresničitvi usposabljanja.

Podelitev potrdil o opravljenem izobraževanju za pridobitev specialnega znanja s področja zdravstvene nege pacienta z motnjami v uriniranju

Obvladovanje bolečine v paliativni oskrbi

Stalna delovna skupina za paliativno zdravstveno nego

Majda Čaušević

Obvladovanje bolečine pri bolnikih z rakom je ena od prioritete v onkologiji, saj je znano, da najbolj ogroža kakovost življenja bolnikov, obolenih z rakom.

Kljub razpoložljivim sredstvom še vedno polovica bolnikov z rakom trpi zaradi neobvladane bolečine. Bolniki se bolečine bojijo bolj kot smrti (Singh & Chaturvedi, 2015). Ocenjuje se, da bolečina, povezana z rakom, vpliva na devet milijonov ljudi po vsem svetu. Kar 90 % bolnikov z napredujočim rakom trpi zaradi kronične bolečine (Sabiston, et al., 2012).

Bolečina pri raku je multifaktorska in zapletena (Rana et al., 2011). Pogosto je povezana z zdravljenjem bolezni in pojava nepovezanih vzrokov pri bolezni (Paice & Ferrell, 2011). Bolečino delimo po različnih kriterijih. Glede na trajanje jo ločimo na akutno ali kronično bolečino (Chapman, 2012a) in je pri bolnikih, obolenih z rakom, zelo razširjena (Sharma & Leon-Casasola, 2013). Glede na izvor bolečinskega dražljaja ločimo nociceptivno bolečino ali nevropatsko bolečino. Nociceptivna bolečina je posledica vzdraženosti nociceptorjev v koži ali globljih tkivih zaradi bolezni ali vnetnih dejavnikov. Je eden od varovalnih mehanizmov, ki opozori na nevarnost poškodb tkiva. Nociceptivna bolečina je lokalizirana, včasih izžareva in je odvisna od aktivnosti. Visceralna bolečina nastane zaradi vzdraženosti receptorjev v votlih organih, krvnih žilah, prsni in trebušni. Povzroči jo lahko vnetje. Visceralna bolečina je globoka, slabo omejena, pogosto jo spremlja slabost in bljuvanje. Nevropatska bolečina je posledica poškodbe ali nepravilnosti živčnega sistema. Bolniki jo opisujejo kot mravljinčenje, elektrizirajočo ali pekočo bolečino. Zdraviti jo je mnogo težje kot nociceptivno bolečino (Chapman, 2012a). Nevropatska bolečina je kronična, pogosto izčrpajoča in prizadene veliko bolnikov obolenih z rakom (Cassileth & Keefe, 2010). Najbolj pogost vzorec pri bolnikih z rakom, ki imajo stalno bolečino zaradi bolezni, je pojav kronične bolečine z epizodami akutne bolečine, ki jo imenujemo prebijajoča bolečina (Sharma & Leon-Casasola, 2013).

Kronični bolečinski sindrom vpliva na telesno, duševno in socialno delovanje (Chapman, 2011). Breivik s sodelavci (2009) ugotavlja, da bolečina vpliva na vsakodnevne aktivnosti in socialne stike. Pri uravnavanju bolečine je fleksibilnost ključnega pomena. Diagnoza, stopnja bolezni, odziv na bolečino in intervencije ter osebne preference se med bolniki razlikujejo (Chapman, 2012b). Učinkovito lajšanje bolečine vključuje celovit pristop s pravočasno oceno, merjenjem bolečine, patofiziologijo, ki povzroča določeno vrsto bolečine in poznavanje zdravil za lajšanje bolečine ter pravočasno intervencijo (Rana et al., 2011). Optimalno zdravljenje bolečine je lažje doseči s kombiniranjem farmakološkega in nefarmakološkega zdravljenja bolečine (Chapman, 2012b; Yurdanur, 2012). Farmakološko zdravljenje je temelj za lajšanje bolečine pri raku (Paice & Ferrell, 2011). Pri farmakološkem zdravljenju bolečine se analgetiki aplicirajo prek različnih poti, kot so oralno, bukalno, sublingvalno, intranazalno, rektalno, subkutano, intravenozno in transdermalno (Chapman, 2012b). V paliativni oskrbi so opiodi prvo zdravilo izbora za zdravljenje bolečine. Vendar se za prvo terapijo redko odločimo, saj je pri paliativnih bolnikih funkcija požiranja velikokrat otežena. Pogosteje se odločimo za transdermalne opiatne obliže s sistemskim delovanjem ali za podkožno aplikacijo morfin. Pomembno je, da se analgetik aplicira pravi čas in na pravi način. Pomembno je tudi, da smo po aplikaciji pozorni na učinek dane terapije in po potrebi pravi čas ponovno apliciramo zdravilo. Pozornost

mora biti usmerjena v morebitne neželene učinke (Uštar, 2016).

Nefarmakološke metode zdravljenja bolečine je mogoče razvrstiti na različne načine. Na splošno jih razdelimo na fizikalne, kognitivne, vedenjske in druge komplementarne in alternativne metode, bodisi invazivne ali neinvazivne (Yurdanur, 2012). Z nefarmakološkim zdravljenjem dopolnjujemo terapijo bolečine, ki je usmerjeno na različne komponente, ki vplivajo na posameznikovo občutenje bolečine (Yurdanur, 2012; Running & Turnbeaugh, 2011).

Ocenjevanje in vrednotenje bolečine je naloga in kompetenca medicinske sestre. Metode zdravljenja bolečine mora poznati, saj je ona tista, ki bolnika vpraša o bolečini, mu aplicira zdravilo, stanje ovrednoti in v primeru težav obvesti zdravnika. Medicinska sestra bolnika pouči o ocenjevanju in vrednotenju bolečine. Ocenjevanje in vrednotenje bolečine pred in po aplikaciji analgetika prikaže učinkovitost terapije. V praksi sta najbolj uveljavljena vizualna analogna lestvica (VAS) in številčna lestvica (NRS), uporablja pa se tudi obrazna lestvica (Chapman, 2012). Vloga medicinske sestre je tudi v tem, da bolnika in svojce pouči o vrsti zdravljenja bolečine. Vodenje bolečine pri bolnikih v paliativni oskrbi ni vedno optimalno. Ob ustreznem znanju so potrebne tudi dodatne veščine. Pri ocenjevanju bolečine pri bolnikih, ki bolečine iz različnih razlogov ne morejo opredeliti (npr. demenca), si pomagamo z obrazno lestvico, opazujemo obrazno mimiko in govor telesa, ki izraža napetost in nemir. Vodenje bolnika, ki trpi zaradi kronične bolečine, predstavlja velik izziv tako za zdravnika kot za medicinsko sestro. Uspešnost zdravljenja bolečine je torej odvisna od znanja zdravnikov, medicinskih sester, uspešnega sodelovanja z drugimi strokovnjaki ter od sodelovanja bolnika in njegovih svojcev.

Uporabljeni viri:

Breivik, H., Cherny, N., Collett, B., de Conno, F., Filber, M., Foubert, A.J., Cohen, R. & Dow, L., 2009. Cancer-related pain: a pan-European survey of prevalence, treatment, and patient attitudes. *Ann Oncol*, 20(8), pp. 1420–1433.

Cassileth, B.R. & Keef, F.J., 2010. Integrative and behavioral approaches to the treatment of cancer-related neuropathic pain. *Oncologist*, 15(2), pp. 19–23.

Chapman, S., 2011. Chronic pain syndromes in cancer survivors. *Nurs Stand*, 25(21), pp. 35–41.

Chapman, S., 2012. Cancer pain part 1: causes and classification. *Nurs Stand*, 26(47), pp. 42–46.

Chapman, S., 2012. Cancer pain part 2: assessment and management. *Nurs Stand*, 48(26), pp. 44–49.

Paice, J.A. & Ferrell, B., 2011. The management of cancer pain. *CA Cancer J Clin*, 61(3), pp. 157–182.

Rana, S., Gupta, R., Chaudhary, P., Khurana, D., Mishra, S. & Bhatnagar, S., 2011. Cancer pain management: basic information for the young pain physicians. *Indian J Palliat Care*, 17(2), pp. 127–130.

Running, A. & Turnbeaugh, M.S., 2011. Oncology pain and complementary therapy: a review of the literature. *Clin J Oncol Nurs*, 15(4), pp. 374–379.

Sabiston, C.M., Brunet, J. & Burke, S., 2012. Pain, movement and mind: does physical activity mediate the relationship between pain and the mental health among survivors of breast cancer? *Clin J Pain*, 28(6), pp. 489–95.

Sharma, V. & Leon-Casasola, O., 2013. Cancer pain. In: Benzon HT, eds. *Practical management of pain 5th ed.* [pdf] Philadelphia: Elsevier Mosby. Available at: <http://books.google.si/books?id=kZZ5AAAAQBAJ&pg=PA1048&lpg=PA1048&dq=shepherd+managing+adult+cancer+pain&source=bl&ots=p8QAIpVels&sig=kPuoemOSKTrAFpLZBDR3WEfRoo0&hl=sl&sa=X&ei=zbP3Uq-ABfLH7AbDo4HYAQ&ved=0CFYQ6AEwBQ#v=onepage&q=sharma%20leon-casasola&f=false> [Accessed 1 March 2014].

Singh, P. & Chaturvedi A., 2015. Complementary and alternative medicine in cancer pain management: a systematic review. *Indian J Palliat Care*, 21(1), pp. 105–115.

Yurdanur, D., 2012. Non-pharmacological therapies in pain management. In: Pain management – current issues and opinions, Gabor Racz, ed. [pdf] In Tech. Available at: <http://www.intechopen.com/download/get/type/pdfs/id/26152> [Accessed 10 March 2014].

Uštar, T., 2016. Vloga medicinske sestre pri titraciji opioidov pri bolnikih z rakom – prikaz primera. 49. strokovni seminar »Anesteziologija, intenzivna terapija, transfuziologija: skupaj za bolnika«. Rogaška Slatina: Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v anesteziologiji, intenzivni terapiji in transfuziologiji, pp. 81–86.

Priporočeno branje s področja paliativne oskrbe KO DIH POSTANE ZRAK - Paul Kalanithi

Izdala in založila Učila International, založba, d. o. o., Tržič, 2016

Avtor Paul Kalanithi je bil nevrokirurg in pisatelj. Na Univerzi Stanford je diplomiral in opravil magistrsko nalogo iz angleške književnosti ter diplomsko nalogo iz človeške biologije. Nato je končal še podiplomski študij zgodovine in filozofije znanosti in medicine na Univerzi Cambridge. Vrnil se je na Stanford, kjer je že bolan dokončal specialistično usposabljanje iz nevrološke kirurgije in podoktorski študij nevroznanosti. Umril je marca 2015.

Knjiga Ko dih postane zrak nosi v sebi nujnost tekme s časom: povedati pomembne stvari. Avtor se je soočil s smrtjo – pregledal jo je, se bojeval z njo, jo sprejel kot zdravnik in kot bolnik. Ljudem je želel pomagati razumeti smrt in se soočiti s svojo umrljivostjo. Umiranje v četrtem desetletju starosti je dandanes nenavadno, umiranje kot tako pa ne. Paulova odločitev, da ne odvrne oči od smrti, povzema pogum, ki ga v kulturi izogibanja smrti ne slavimo dovolj. Njegovo moč ob srečanju s smrtjo sta opredeljevala hotenje in trud, tudi blagost, in ne zagrenjenost. Velik del življenja je avtor prebil v spopadanju z vprašanjem, kako živeti smiselno življenje, in ta knjiga raziskuje to bistveno področje. Pisanje te knjige je bila priložnost, da nas nauči, kako se pokončno soočiti s smrtjo.

Knjigo priporočajo članice Stalne delovne skupine za paliativno zdravstveno nego.

Čestitka

*»Do dobrega življenja vodita ljubezen in znanje – ljubezen ga navdihuje, znanje usmerja.«
Bertrand Russell*

Gospod **Jožef Sever**, odgovorni zdravstvenik Otroškega oddelka Splošne bolnišnice Murska Sobota, je z uspešnim zagovorom magistrske naloge z naslovom »Analiza zadovoljstva zaposlenih v mednarodno akreditirani bolnišnici« zaključil magistrski študijski program na Fakulteti za management in si pridobil naziv magister znanosti.

Za pridobljeni naziv mu iskreno čestitamo in želimo veliko profesionalnih uspehov.

*Vodstvo bolnišnice in
sodelavci Otroškega oddelka
Splošne bolnišnice Murska Sobota*

Minute z Ružico Čoralić

Vprašanja je postavila Karmen Janežič

Zakaj ste se odločili za poklic medicinske sestre?

Odraščala sem na vasi, kjer je bilo veliko otrok in starejših ljudi, ki so vedno potrebovali kakšno pomoč in uslugo. Velikokrat se je zgodilo, da sem se znašla v vlogi varuške pri čuvanju otrok in kot pomočnica pri hišnih opravilih. Iz tega se je porodila želja, da bi sprva postala vzgojiteljica v vrtcu, a sem se na koncu odločila za poklic medicinske sestre. Občutek, da lahko komu pomagaš, mu stojiš ob strani v času njegove bolezni, stiske, mu svetuješ, lajšaš bolečine me je vedno neizmerno veselil in na koncu, ko se nekdo pride zahvaliti, je ta občutek nepopisen.

Katera je bila vaša prva zaposlitev?

Že v srednjo medicinsko šolo sem se vpisala daleč od doma, in sicer na Rijeko (Hrvaška), kjer sem se po končanem šolanju leta 1981 zaposlila v UKC Rijeka, na Internem oddelku. Ker smo se z družino leta 1988 preselili v Novo mesto, sem se nato leta 1994 zaposlila v Splošni bolnišnici Novo mesto, na kardiološkem odseku Internega oddelka, kjer delam še danes.

Od koga ste na poklicni poti največ pridobili?

Lahko bi rekla, da sem se najpomembnejše stvari, temeljev, naučila od svoje tedanje profesorice zdravstvene nege v srednji šoli. Na teh temeljih sem pozneje le dodajala svoje znanje in izkušnje, ki sem se jih naučila in pridobila od svojih starejših kolegic, bodisi so to bile pohvale bodisi konstruktivne kritike.

Kakšen nasvet bi danes dali komu ob začetku poklicne poti?

Vsakemu, ki se odloči za poklic medicinske sestre, bi svetovala, da mora biti pripravljen na odgovorno in potrpežljivo delo. Delo v takšnem okolju še zdaleč ni posuto z rožicami, ampak je timsko delo, ki zahteva veliko sodelovanja s svojim kolegi ter na individualni ravni posameznika veliko mero natančnosti, predanosti in pripravljenosti za pomoč drugim. Si pa lahko zato s takšnimi in drugačnimi

dejanji ustvarimo lepši dan, saj s tem, ko pomagamo drugim, razveselimo ne le njih, ampak tudi sami sebe.

Kako ste zadovoljni z delom, ki ga opravljate?

Na tem delovnem mestu sem zaposlena že več kot 28 let in niti enkrat nisem pomislila, da bi počela kaj drugega. Še vedno se vsak dan z veseljem pripeljem na delo in svoje naloge opravljam z isto mero predanosti, kot sem jih na začetku svoje poklicne poti.

Kako komentirate trenutne razmere v zdravstveni negi?

Menim, da so se razmere v zdravstveni negi z leti spremenile, saj je veliko več dela z dokumentacijo in računalnikom, dejansko pa nam posledično ostane nekoliko manj časa za neposredno oskrbo pacientov. Vendar, kot se spreminjajo trendi v zdravstveni negi, se moramo prilagajati tudi zaposleni, slediti moramo napredku in razvoju stroke, se nenehno izobraževati na svojem in širšem področju, saj brez znanja ni napredka. Vsi stremimo k istemu cilju, to je strokovna in varna zdravstvena nega in oskrba ter zadovoljen pacient.

Kako naj se ljudje zavarujejo pred izgorelostjo ob zahtevnem delu?

Vsi se zavedamo, da je vsakršno pretiravanje v vsaki situaciji, ne le ob obsežnem in zahtevnem delu, nezaželeno. Sčasoma pusti to na nas negativne posledice. Priporočam, da se ob takšnem delovniku veliko pogovarjamo s kolegi, si pomagamo med seboj in si znamo razporediti naloge, da bo naše delo opravljeno bolj kakovostno in seveda z manj stresa. Pomembno je, da si znamo po takšnem napornem delu privoščiti tudi dober počitek. Svetujem sprehode, šport, hobije, ki nas še posebej razveseljujejo ali pa preprosto druženje v domačem družinskem okolju s tistimi, ki jih imamo najraje.

Kaj bi v zdravstveni negi spremenili?

V začetku moje poklicne poti je bil poklic medicinske sestre zelo cenjen in spoštovan. Z leti opažam, da naš poklic izgublja na svojem ugledu, zato bi želela, da se popolnoma ne pozabi, da je tako poklic medicinske sestre kot tudi ostalih zdravstvenih delavcev zelo pomemben. Vsi zaposleni v zdravstveni negi pustimo na delovnem mestu tudi del sebe.

Kateroga izobraževanja bi se radi udeležili?

Načeloma so vsa predavanja, ki jih organiziramo v bolnišnici in v regijskem Društvu zelo dobrodošla in se jih redno udeležujem, kolikor mi le dopušča čas. Posebnih želja v zvezi z izobraževanjem nimam, se pa veselim vsakega naslednjega, saj se vedno naučim nekaj novega.

Kako preživljate prosti čas?

V krogu družine, pred kratkim smo se namreč preselili v novo hišo, zato imamo še veliko za postoriti, tako da prostega časa nimam ravno na pretek. Se pa z mojem rada odpraviva na daljši sprehod ali celo kam na izlet.

Najlepši kotiček v Sloveniji?

Slovenija je po svoje lepa, kamorkoli se odpravimo, zato nimam najlepšega kotička, nisem še obiskala vseh krajev v Sloveniji, kamor bi želela iti. Zame je še vedno najlepši kotiček v osrčju Like, kjer sem se rodila in tja se še vedno rada vračam in obujam spomine na otroštvo.

Vaše sanjske počitnice?

Zelo mi je všeč Skandinavija, zato bi si želela spet obiskati eno izmed skandinavskih držav.

Kaj bi bralcem Utripa še sporočili?

Vsem želim lep dan in obilo užitkov ob prebiranju nove številke Utripa.

Ružica Ćoralić

Čestitka

V septembru je na **Fakulteti za management**

Koper uspešno zaključila podiplomski študij s

področja managementa in si pridobila naziv

magistrica znanosti članica našega društva

Darja Kramar.

Iskrene čestitke.

Andrej Koletnik,

podpredsednik DMSBZT Velenje

Razpis za podelitev priznanja srebrni znak in naslov častni član društva

V skladu z 41. členom Statuta DMSBZT Gorenjske in Pravilnikom o priznanjih DMSBZT Gorenjske Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Gorenjske objavlja razpis za podelitev priznanj srebrni znak DMSBZT Gorenjske za leto 2016 in razpis za naslov častni član društva.

Kriteriji za podelitev priznanja srebrni znak:

Priznanje DMSBZT Gorenjske lahko prejme članica/član društva v zdravstveni, izobraževalni ali socialnovarstveni ustanovi, ki ustreza kriterijem:

- članstvo v društvu vsaj 10 let ali več,
- uspešno večletno poklicno delo na področju zdravstvene in babiške nege ter oskrbe,
- prispevek k večji prepoznavnosti zdravstvene in babiške nege,
- dolgoletno aktivno delovanje v društvu, Zbornici – Zvezi,
- dolgoletno aktivno delovanje v društvu in/ali uspešno poklicno delovanje na področju zdravstvene in babiške nege,
- prispevek k večji prepoznavnosti in kakovosti dela v zdravstveni in babiški negi,
- prispevek h krepitvi in ohranjanju dobrih medsebojnih odnosov na delovnem mestu in navzven,
- skrb za ohranjanje in razvijanje kulturne in zgodovinske dediščine medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov,
- skrb za višjo raven znanja v strokovni in laični javnosti.

Kriterij za podelitev naslova častni član/članica društva se podeli članu:

- za 30 ali večletno obdobje dela na področju zdravstvene /babiške nege in oskrbe,
- za priznane dosežke na področju zdravstvene/ babiške nege in oskrbe,
- za prispevek k utrjevanju človekovih in pacientovih pravic,
- za prispevek k avtonomiji strokovnega dela,
- za promocijo stroke v strokovni ali splošni javnosti.

Predlagatelji naj pisne predloge z življenjepisom kandidatov in podrobno utemeljitvijo posredujejo na sedež društva: Bleiweisova cesta 20, 4000 Kranj, s pripisom **KOMISIJA ZA PRIZNANJA – NE ODPIRAJ**, najkasneje do četrтка, **10. novembra 2016**.

Podeljena bodo štiri priznanja srebrni znak in naslov častnega člana društva.

Priznanja bodo podeljena na svečani slovesnosti ob 60. obletnici organiziranega delovanja društva, 26. 11. 2016 ob 18. uri v Gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah.

*Predsednica Komisije za priznanja DMSBZT Gorenjske
Vesna Zajc*

*Predsednica DMSBZT Gorenjske
Alenka Bijol*

**Spoštovane članice in člani DMSBZT Ljubljana,
vabimo vas na decembrski ženski večer z naslovom**

NAUČIMO SE IMETI RADI S SANELO BANOVIČ,

Zdravnico objemov.

Srečanje bo potekalo 7. 12. 2015 ob 16.30 v prostorih DMSBZT Ljubljana

(Poljanska ul. 14, Ljubljana).

Dober odnos do sebe in drugih vpliva na naše življenje, še posebej na zdravje. Spoznavali bomo pomembnost psihološkega zadovoljstva, pomembnost objemov in spolnosti v vsakdanjem življenju.

Slišali bomo, katere so učinkovite tehnike sproščanja na delovnem mestu in kakšne so čudežne posledice izločanja serotoninov in endorfinov.

Prijave sprejemamo preko elektronske prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana na:

- www.drustvo-med-sester-lj.si do zapolnitve prostih mest **(30)**
- ali na telefonski številki: 041 754 695, Irma Kiprijanovič.

Za člane DMSBZT Ljubljana je udeležba **brezplačna**.

Za ostale udeležence osebni prispevek znaša **10 evrov**.

Dodatne informacije na telefonski številki 031 329 360, Nada Sirnik.

*Za področje osebnostnega razvoja,
podpredsednica za interesne dejavnosti
Nada Sirnik*

*Predsednica DMSBZT Ljubljana
Đurđa Sima*

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana vabi na delavnice

ZVOČNE KOPELI S PLANETARNIM GONGOM

ki bodo v prostorih DMSBZT Ljubljana, na Poljanski ul. 14, Ljubljana.

Vodila jih bo medicinska sestra **Zlatka Pražnikar Vrbnjak**.

Gong je zvočna kopel, ki izjemno hitro in močno sprošča psihofizične blokade. Planetarni gongi vzvalovijo čakre, meridijane in organe. S tem pomagajo urejati čustveno energijo in občutja, ki nato vplivajo tudi na telesno strukturo človeka, ta pa na njihov um.

Delavnice gonga bodo potekale 21. novembra in 19. decembra od 18.00 do 19.30.

Prijave sprejemamo preko e-prijavnice na spletni strani društva <http://www.drustvo-med-sester-lj.si> do zasedbe prostih mest (15) ali na številki 041 754 695, Irma Kiprijanović.

Prispevek udeleženke/ca znaša **8 EUR**.

Za udobnejše počutje s seboj prinesite odejo, podloge imamo na društvu.

*Za področje osebnostnega razvoja,
podpredsednica za interesne dejavnosti
Nada Sirnik*

*Predsednica DMSBZT Ljubljana
Đurđa Sima*

Nagradna križanka TOSAMA d. o. o.

Nagrajenke nagradne križanke Tosama d. o. o. iz oktobrske številke Utripa so:

1. Tatjana Uranc, 2392 Mežica
2. Majda Furjan, 2253 Destrnik
3. Marta Jordan, 5280 Idrija
4. Slavica Klander, 1000 Ljubljana
5. Marta Zajec, 4204 Golnik

Geslo – pravilna rešitev oktobrske nagradne križanke se glasi:
ZA OTROKOVO OBCUTLJIVO KOŽO.

Nagrade bodo posredovane po pošti.

V Trubarjevem razstavnem prostoru Skedenj na Rašici pri Velikih Laščah smo likovnice »pokazale svoje barve«

Majda Jarem Brunšek

Članice likovne skupine ljubljanskega Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov smo v četrtek, 15. septembra, ob 19. uri na Rašici pri Velikih Laščah odprle svojo drugo letošnjo likovno razstavo.

Na povabilo Barbare Pečnik iz Občine Velike Lašče, Oddelek za kulturo, smo se že junija letos udeležile kolonije v tem krasnem dolenskem kraju. Nastala dela so bila zdaj predstavljena na Trubarjevi domačiji na Rašici. Na platnih smo prikazale figure, motive iz narave ter umetelnih del kiparja Staneta Jarma, ki je večidel deloval na Kočevskem.

Prireditve na domačiji utemeljitelja slovenske besede se je začela z izvedbo glasbene točke učenk Zale, Špele in Mojce iz Glasbene šole Velike Lašče na violini, violončelu in klaviaturah pod mentorstvom Iva Vlašiča.

V nadaljevanju nas je pozdravila moderatorka in likovnica Ana Strauch, ki nas na naših razstavah zgledno predstavi in popelje skozi program.

Predsednica društva Đurđa Sima je zbranim gostom spregovorila o našem ljubljanskem društvu, o njegovem pomenu tako na strokovnem kot ljubiteljskem področju. Povezanost in prepletenost obojega se izražata pri skupnem delu, kakovosti življenja in medsebojnem sodelovanju.

Trubarjev kraj kulture besede ni mogel mimo predstavitve lani izdane knjige Poklon izgubljenim očem. Likovnice smo jo oblikovale in izdale z namenom, da bolezen demenco in alzheimerjevo bolezen predstavimo tako strokovno kot literarno in likovno ter jo na svojevrsten način približamo ljudem.

Likovnica Nina Koprivec nas je s prvim javnim nastopom presenetila kot pesnica in pred nami izlila svoje stihe. Povemo lahko le: Zelo spodbudno in resnično hvala za pogled v svojo pesniško dušo, Nina.

Pri likovnem izražanju nam stojita ob strani mentorica Emilija Erbežnik in likovni pedagog Edvard Ilar, ki je podal nekaj misli o pomembnosti risbe, perspektive in kompozicije na slikah, kar je, kot je povedal, tudi na predstavljenih delih vidno.

Obema, Emiliji in Edvardu, najlepša hvala za zgleden in uspešen napredek pri našem ustvarjanju.

Z vodstvom društva DMSBZT Ljubljana, predsednico

Đurđa Sima in podpredsednico za interesne dejavnosti Nado Sirnik, najdemo sinhronizacijo in pravo podporo pri delovanju. Spremljata nas na vseh razstavah in spodbujata naš napredek. »Hvala za to možnost in naj tako ostane še naprej«, je povedala moderatorka Ana Strauch.

Z glasbo, s katero smo začeli, smo tudi uradno ponudili na ogled svoja dela. Učenka Eva Pečnik iz GŠ Velike Lašče nas je na violončelu ob spremljavi s skladbo Edelweiss popeljala »na potep« po likovnih stvaritvah v okolju, ki si ga bomo za vselej zapomnili.

Zahvaljujemo se organizatorici razstave na Trubarjevi domačiji Barbari Pečnik in Lidiji Čop, ki nas je s spodbudnimi besedami pozdravila v imenu Občine Velike Lašče, Oddelka za kulturo. Prav tako gre zahvala kustosu Galerije Skedenj Andreju Perharju in vsem nastopajočim glasbenicam iz GŠ Velike Lašče ter njihovemu mentorju.

Likovne ustvarjalke Irma, Gita, Ana, Nina, Valerija, Janja, Tatjana, Sonja, Tanja, Martina in Majda vam želimo, da na naših razstavah še naprej uživate, ter da vam, spoštovani naši občudovalci, prikazani motivi na teh in prihodnjih likovnih delih še in še odstirajo in čarajo raznolika estetska ugodja.

Udeleženci odprta likovne razstave in mladi glasbeniki, ki so poskrbeli za kulturni program

**Društvo medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Ljubljana –
Sekcija upokojenih medicinskih sester vabi**

»NA SPOZNAVANJE LJUBLJANSKIH ZNAMENITOSTI«

Zbrali se bomo **v sredo, 16. novembra 2016, ob 9. uri** pred stavbo Narodne in univerzitetne knjižnice (NUK) Turjaška 1, ki sodi med Plečnikova najpomembnejša dela. Prvi načrt zanj je izdelal že leta 1930, ki ga je pred začetkom gradnje močno spremenil. Knjižnico si je zamislil kot tempelj. Do velike čitalnice je potegnil neprekinjeno pot (kot pri sakralnih objektih), ki se vzpenja iz temnega pritličja proti svetlobi. Ta prehod je kot simbolno dviganje iz nevednosti k znanju. Ogled bomo nadaljevali v Križankah – samostanski kompleks srednjeveškega reda nemških križnikov. Obnova in preureditev je zadnje obsežnejše Plečnikovo delo, ki ga je izvedel v starosti 80 let. Pri preureditvi je uporabil stare kipe in portale s porušeni Ljubljanski stavb. Delo je po Plečnikovi smrti nadaljeval njegov asistent arhitekt Anton Bitenc. Judovski kulturni center nas bo seznanil o Judih. Judje so že od nekdaj naseljevali naše kraje. Njihove sledi segajo že v prvo stoletje našega štetja. V srednjem veku so se začeli bolj številčno naseljevati. Leta 1213 je v Ljubljani že stala sinagoga na današnji Židovski stezi 4. Do začetka 2. svetovne vojne so zlasti v meščanskem življenju Judje odigrali zelo pomembno vlogo. Po vojni pa so sledi o življenju Judov, njihovi navzočnosti in zapuščini v naših krajih zbledele. Druženje bomo zaključili s klepetom ob čaju.

Prispevek znaša **10 evrov**.

Prijave sprejema Olga Koblar, dne 11. 11. 2016, med 16. in 18. uro, GSM 031 495 456. Dodatne informacije in možne prijave: Irma Kiprijanović, GSM 041 754 695 od 09. do 15. ure.

Vljudno vabljeni.

*Predsednica upokojenih med. sester
pri DMSBZT Ljubljana
Marija Olga Koblar*

*Predsednica DMSBZT Ljubljana
Đurđa Sima*

Volitve v Sekciji upokojenih medicinskih sester DMSBZT Ljubljana

Marija Filipič

20. septembra smo se v velikem številu udeležili volitev predsednice in upravnega odbora Sekcije upokojenih medicinskih sester, strokovnega predavanja o postopkih oživljanja z uporabo AED in ogleda heliporta v UKC Ljubljana.

Udobno smo se namestili v predavalnici onkološkega inštituta. Ob pristrčni dobrodošlici vodilnih delavcev inštituta in povabilu, da smo pri njih vedno dobrodošli, nam je bilo kar toplo pri srcu. Tudi predsednica sekcije upokojenih medicinskih sester Olga Koblar nas je še posebej razveselila z zelo lepim verzom globokih in pozitivnih misli.

Predsednica DMSBZT Ljubljana, Đurđa Sima, je začela z volilnimi opravili. Pregledali smo dejavnost v preteklem štiriletnem obdobju. Veliko tega se nam je zgodilo, doživeli smo veliko lepega, spoznavali smo strokovna področja, jih dopolnjevali in si širili obzorja. Za izpolnitev tako dobrega programa je nedvomno izredno zaslužna naša predsednica Olga Koblar. Z močnim ploskanjem smo pokazali, da smo bili zelo zadovoljni z vsem, kar smo skupaj doživeli. Strinjali smo se z imenovanjem predsednice sekcije in članic upravnega odbora za naslednje štiriletno obdobje in jih soglasno podprli.

Nato smo začeli s predstavitvijo postopkov oživljanja z uporabo defibrilatorja. Predavatelj Danijel Andoljšek je terenski reševalec na motorju in trikrat hitreje pride do urgentnega dogodka kot reševalno vozilo. Z razumljivim, natančnim, strokovnim prikazom nam je korak za korakom razložil postopke reševanja v življenjsko nujnih situacijah. Seveda nismo bili popolnoma nevedni, vendar se je kar nekaj postopkov oživljanja spremenilo ali dopolnilo, sploh pa z uporabo avtomatskega električnega defibrilatorja. Močno je poudaril nekaj zelo pomembnih dejstev, in sicer da ne začnemo reševati, če smo tudi sami življenjsko ogroženi, hitro, hitro kličemo pomoč, pri zastoju srca masiramo srčno mišico, četudi bi lahko poškodovali rebra, močno pritiskamo na prsni

koš, z vpihi na usta lahko začnemo kasneje, sicer pa velja pravilo na 30 pritiskov 2 vpiha in tako nadaljujemo, dokler ne dobimo pomoči. Spoznali smo še veliko pomembnega. Defibrilator nam je predstavil tako razumljivo, da ga ne dojemamo več kot nekaj strah vzbujajočega, ampak kot zelo uporaben in nujen element pri zastoju srca. Z njegovim predavanjem smo ogromno pridobili. Seveda pa se reševanje ne konča vedno dobro. To pusti reševalcem tudi globoke negativne vtise in hude stiske. Zato morajo biti reševalci zelo močne osebnosti, v močni psihofizični kondiciji, da se zmorejo kar naprej in naprej soočati z najtežjimi poškodovanci. Zelo dobro sodelujejo s policisti, gasilci in tudi z laiki. Lahko bi ga poslušali še in še. Vendar je predavatelj tudi časovno zelo omejen. Pospremil nas je v klinični center, kjer nas je prevzel drugi reševalec. Popeljal nas je na ogled heliporta in nas seznanil s potekom reševanja s helikopterjem. Poudaril je, da njihovo delo teče usklajeno, zelo dobro, da so dobro opremljeni z aparaturami, pripomočki in strokovnimi kadri, le dispečerske službe še niso zadovoljivo organizirane, sploh pa ne v nekaterih bolj oddaljenih krajih, kjer je potreba po reševanju nemalokrat pogostejša. Celotna ekipa reševalcev je edinstvena in se zelo trudijo, da je negativnih rezultatov reševanja čim manj.

Hvaležni smo organizatorjem, ki so nam omogočili to izkušnjo.

Ogled pomurskih ravnic v Lendavi in okolici in druženje članov Sekcije upokojenih medicinskih sester Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana

Marija Filipič

Ob prvih sončnih žarkih in prelepem pogledu na jesensko preobrazbo narave smo se 6. oktobra z avtobusom odpeljali iz Ljubljane. Bolj, kot smo se bližali svojemu cilju na vzhodu Slovenije, bolj so oblaki zakrivali sonce. Kar pa ni zmotilo našega razpoloženja, saj smo se veselili vnovičnega srečanja in dneva, ki je bil pred nami.

Predsednica sekcije upokojenih medicinskih sester Ljubljana Olga Koblar in Boris Sima sta predstavila del programa.

Prvi postanek smo naredili v Termah Lendava, ki so le nekaj kilometrov oddaljene od Madžarske. Leta 1965 so na tem območju delali vrtine zaradi iskanja naftnih nahajališč. Našli so zelo toplo vodo in z analizami ugotovili, da ima izredne zdravilne učinke za človekovo telo. Začeli so jo uporabljati. Dodali so še številne rekreativne programe z možnostmi nastanitve v prekrasnem prekmurskem naselju. S kratkim sprehodom po zdravilišču smo spoznali, kakšne učinke ima naftna voda predvsem na revmatske bolezni in bolezni lokomotorne organe.

Lendava je bila omenjena že v 9. stoletju. Najprej so bili kot lastniki ozemlja omenjeni predstavniki cerkve, kasneje so si imetja kupovali gospoda, grofje. V 17. stoletju pa je okolico z Lendavo prevzela ogrska in turška oblast. V času do 2. svetovne vojne je v Lendavi živelo veliko Judov. Z nemško okupacijo Prekmurja in zasedbo madžarskih okupatorjev pa so jih začeli preganjati, izročili so jih gestapu in jih poslali v koncentracijska taborišča. Le malo jih je grozote preživel. Judje so bili trgovci, obrtniki, gostilničarji, zdravniki, ustanovitelji hranilnic, odvetniki, vplivni pa tudi vodilni možje v pokrajini. Imeli so veliko prihrankov, bogastva, kar so jim okupator-

Notranjost sinagoge

ji zaplenili. V Dolgi vasi smo obiskali edino ohranjeno židovsko pokopališče z mrliško vežico. Nagrobniki, obrnjeni proti Jeruzalemu, z židovskimi imeni v latinski ali hebrejski pisavi. Židje so bili močno predani svoji skupnosti. Ločevali so se od drugih po verskih obredih, oblačilih, prehrani in izobrazbi. Na Glavni ulici v Lendavi je ohranjena zgradba sinagoge, ki je poleg sinagoge v Mariboru med edinimi v Sloveniji. To je enonadstropna preprosta zgradba z dvema galerijama, kjer so lahko prisostvovala obredom tudi ženske. Od prvotne opreme je ostala le ura. Ostali deli pa so bili obnovljeni v 20. stoletju in danes sinagoga služi kot stalni spominski prostor o prekmurskih Židih.

Nasproti sinagoge stoji izredno slikovito zgrajen Kulturni dom, ki ga je osnoval madžarski arhitekt. V Kulturnem domu se odvijajo dogodki, namenjeni obiskovalcem vseh starostnih obdobj. Prav ob našem obisku so kulturniki snemali program, zato smo si bolj ali manj v tišini ogledali le preddverje.

V 20. stoletju zgrajena neobaročna zgradba z lepo oblikovano štukaturo, z razgibano čelno fasado in dobro ohranjenimi stolpiči hrani zapuščino lendavskih lekarnarjev, tiskarjev in dežnikarjev. V prvem delu je predstavljen razvoj lendavskega meščanstva. Na drugi strani so postavljeni predmeti in oprema iz prve lekarne v Pomurju. Sledijo tiskarski stroji, listine in časopisi, ki so jih tiskali v Dolnji Lendavi. Prve tri knjige, ki jih je napisal madžarski pridigar, so bile natisnjene prav tukaj. Sledi še prikaz številnih, raznobarnih dežnikov, ki so finim gospem služili bolj kot senčniki. Zagotovo je celotna stavba ena najlepših in tudi vsebinsko najbogatejših pomnikov zgodovine mesta.

Sredi lendavskih vinogradov stoji na griču kapelica svete Trojice. Nekoč je tu stala utrdba za zaščito pred napadalci, predvsem Turki, ki jo je bilo zaradi izbrane lege težko zavzeti. Zato je bila v zahvalo na tem mestu zgrajena kapelica v čast Sveti Trojici z visokim zvonikom. V kapeli hranijo naravno mumificirano truplo viteza Mihályja Hadika, junaka iz bojev proti Turkom. Številne zgodbe in razlage obstajajo v zvezi s čudežnim obstojem trupla, ki se je v apnenčasti zemlji naravno mumificiralo. V kapelici je tudi grobnica družine Hajos, ki je ogromno prispevala k razvoju kraja Lendava. Cerkvico obkroža najstarejše pokopališče s številnimi umetniško izdelanimi spomeniki. Z dvorišča kapelice se nam odpira čudovit razgled na kar štiri države. Ob hribu stoji tudi energijski kamen, na katerega je opozorila vodička, ki nas je povedala marsikaj zanimivega o tem prelepem koščku Prekmurja.

Lendave si resnično ne moreš ogledati v enem samem dnevu.

Obiskali smo še eno njeno znamenitost. To je Vinarium, razgledni stolp na griču v Lendavskih Goricah, ki so ga dokončali letos. Okrogel stolp je visok 53 metrov, ima pritličje in devet etaž, do vrha lahko pridete po 240 stopnicah ali pa s pomočjo dvigala. Razgledni stolp je unikatna stvaritev. Privablja številne obiskovalce in vam ponuja razgled na Hrvaško, Madžarsko, Avstrijo in Slovenijo.

V idiličnem okolju Lendavskih Goric se nam je ob značilni prekmurski hrani potrdila gostoljubnost prekmurskega prebivalstva.

Na poti proti domu smo doživeli še presenečenje, ki nas bo vedno spominjalo na prelepo popotovanje. Nedvomno je bil za nami tudi tokrat čudovit dan.

Vinarium

Jesenska strokovna ekskurzija DMSBZT Maribor

Anemarija Smonkar z udeleženci strokovne ekskurzije

V zgodnjem petkovem jutru, 23. septembra, smo se odpravili na naše jesensko popotovanje, ki smo ga letos poimenovali Podravina in Slavonija s pevskim zborom društva La Vita.

Pot nas je najprej vodila v Đakovo, pomembno versko in kulturno središče rodovitne Slavonije.

Poleg ogleda mestnih znamenitosti bo v našem spominu še dolgo odmeval prečudoviti zvok pesmi pevskega zbora La Vita, ki so ogledu katedrale s svojim petjem še prispevale k občutku mogočnosti in s petjem razveselile naše zveste spremljevalce. Po vseh doživetjih v Strossmayerjevem mestu, ki je v svojem času veliko storil tudi za naš narod, smo pot nadaljevali v Vukovar. Z veliko spoštljivostjo smo si v spremstvu lokalnega vodnika ogledali vodni stolp, ki danes simbolizira trpljenje mesta in okolice med obleganjem v času domovinske vojne na Hrvaškem leta 1991. Ob mestnih znamenitostih smo posebno pozornost in čas namenili tudi obisku spominskih obeležij v mestu in na Ovčari. Osrednji del našega popotovanja pa smo namenili obisku Opče županijske bolnice Vukovar. V procesu mirne reintegracije se je bolnišnica po vojni vihri 1997. leta znova vključila v organizacijo zdravstva Republike Hrvaške. V toplem, skoraj poletnem sobotnem dopoldnevu so nam pripravili veličastni sprejem. Pričakale so nas gospa Agneza Aleksijević, glavna medicinska sestra zavoda, in njene pomočnice s posameznih strokovnih področij. V čast nam je, da smo se ta dan osebno srečali tudi z osrednjo osebnostjo te bolnišnice v času njihove domovinske vojne gospo Vesno Bosanac, ki je pri svojih 86 letih še vedno v. d. ravnateljice te ustanove. V zahvalo, da so nas sprejeli in nam namenili predragoceni prosti čas, smo jim pripravili kratek kulturni program, kjer so v izvedbi našega pevskega zbora milo zazvenele tako slovenske zimzelene kot njihove že skoraj ponarodele pesmi, doc. dr. Jadranka Stričević pa nas je navdušila z izvirno interpretacijo Minattijeve najbolj znane pesmi Nekoga moraš imeti rad, ki jo je sama prevedla v hrvaški jezik. Pomembnemu strokovnemu srečanju je sledil ogled ustanovljenega muzeja, ki priča o dogajanju v tej bolnišnici v zagotovo najtežjih časih polpretekle zgodovine.

Z močnim čustvenim nemirom, kjer se nehote vprašaš, kaj pa lahko ti storiš za lepši in boljši svet, smo pot nadaljevali v rodovitno sremsko vas Lovas, ki leži v osrčju Vukovarsko-sremske županije. Ni naključje, da smo izbrali prav ta kraj. Že več kot 30 let so prijateljsko povezani z občino Starše na

Dravskem polju in z njihovim kulturnim društvom, ki nosi ime po rojaku, ki je padel v teh krajih v času druge svetovne vojne. Prav ta vikend so v občini Lovas potekali 19. Mihalovi dnevi, na katere je bil pevski zbor La Vita povabljen kot osrednji gost sobotnega kulturnega večera. Poleg pevk in njihove zborovodkinje Klementine Mikec Korpič, ki je poskrbela za odlično vezno besedilo v hrvaškem jeziku, so kulturni program pomagali soustvariti še Bojan Marošević, dramski umetnik in velik prijatelj zbora La Vita, pianist Otmar Plavčak, doc. dr. Jadranka Stričević s priljubljenim recitalom in zvezdnica Helena s sestro in očetom, ki je s svojo uspavanko orosila marsikatero oko. Vsem nastopajočim in prečudovitemu občinstvu v dvorani pa se je najbolj milo storilo, ko je na koncu prireditve ob zvokih domačega tamburaškega orkestra zazvenela njihova Ne dirajte mi ravnicu ... V mislih in srcih pa bomo še dolgo pomnili, kako dobri gostitelji so doma v tej preizkušani rodovitni ravnici. Zato jim lahko za vse, kar smo doživeli, izrečemo le iskreno in prisrčno zahvalo.

Tudi nedelja nam je nasula sončnih žarkov. Ti so nas na poti domov toplo greti v Kopačkem ritu, ki leži med Dravo in Donavo. Danes je ta naravni park eno izmed največjih evropskih močvirij, bogato z različnimi rastlinskimi in živalskimi vrstami.

Na željo mnogih udeležencev smo ob vrnitvi naredili še krajši postanek v Osijeku.

Našo bogato pot smo dodatno oplemenitili še z reportažo, za katero je v celoti poskrbela cenjena nov-

Udeleženci strokovne ekskurzije DMSBZT MB na obisku v vukovarski bolnišnici (Foto: Anita Bezjak)

inarka gospa Jasna Kontler Salamon. Skoraj polurni prispevek, ki ga je avtorica naslovila »Z La Vito od Đakova do Lovasa«, bo 31. oktobra 2016 ob 13.15 predvajan na Radiu Maribor.

Da smo lahko na tej strokovni ekskurziji vsaj malo uresničili Rooseveltovo misel: »Stori tisto, kar zmoreš, s tem, kar imaš in tam, kjer si ...«, se zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali soustvariti skupno Vukovarsko zgodbo.

Na poti proti domu se je utrnila marsikatera misel. Zapisali smo jih in vam jih z veseljem posredujemo

...

... "V življenju srečujemo veliko ljudi, takšnih in drugačnih. V Vukovarju živijo z ranami v duši in v srcu. La Vitin koncertni večer je s pesmijo dodal kapljico radosti in veselja na te rane ..."

"V Vukovarju smo obujali boleče spomine ... S pesmijo in srčnostjo smo jih presegli in imeli smo se prelepo ..."

"Razmišljamo, kako je mogoče, da se sosedje spremenijo v sadistične zveri – tega ni mogoče razumeti. Sicer je bil izlet eden najbolj posrečenih. Čestitamo organizatorjem in hvala za vaš trud."

"Tokrat sem Vukovarsko zgodbo tudi v resnici podoživljala. Upam, da se te grozote ne bodo nikdar ponovile. Kot pevka La Vite sem se na koncertu v Lovasu zelo dobro počutila, upam, da bo še več tako prijetnih koncertov."

"Hvala vam za lepe trenutke, ki sem jih preživel z vami. Bilo je enostavno toliko lepih trenutkov, da se jih z eno besedo ne da opisati. Še enkrat hvala in se priporočam že vnaprej, da bom lahko sodeloval pri vaši naslednji zgodbi ..."

"Veliko srce odpušča tudi tistim, ki so povzročili nezaželjene rane. Čeprav je od takrat minilo 25 let, smo nemo opazovali mesto, kjer je za svobodo Hrvaške preminilo veliko nedolžnih ljudi. Vukovar, nikoli se ti ne bodo ali se vam ne bomo mogli oddolžiti ..."

"Hvala, da sem lahko bila del vaše zgodbe ..." (Suzana)

"Čeprav sva bili prvič z vami, sva se počutili del vas. Bilo je čudovito, predvsem ob vašem petju, druženju v neuradnem delu tega izleta. Hvala in še kdaj!" (Bojana in Irena)

"Prijetno mi je z vami. Videli smo veliko lepega in nekaj, kar naj bi bilo starejšim v spomin, mladim pa v opomin. Hvala za vse ..."

"V čast mi je bilo preživeti te tri dni s skupino čudovitih pevk in z vsemi ostalimi, ki ste se pridružili tej ekspediciji. V tem svetu, kjer je vse manj srčnosti in humanizma, dokazujete, da vse to obstaja, le iskati je treba na pravem mestu. Namreč med zdravstvenimi delavci, ki ste se temu poklicu zapisali z vsem srcem. Srečni vsi, ki jim služite, in srečni vsi, ki jim zapoje. Jaz

Nastop pevskega zbora La Vita na Miholovih dnevih v občini Lovas

vas vsekakor ne bom nehala poslušati ... Saj nimate nič proti? Vaša občudovalka Jasna."

"... Nepozabno, sproščeno, zanimivo ..."

"Vukovarska zgodba bo ostala zame in za moje sopevke poseben pečat v naših mislih in v naših srcih. Vesela sem, da sem del nje!" (Anita)

"To, kar smo dobili na tej poti, ima neprecenljivo vrednost. Hvala, da sem to doživela in se duševno obogatila ..."

"Ta pot je bila prežeta z lepoto, čustvi in z ljubeznijo. Mislim, da smo imeli mi in naši gostitelji veliko srce. Hvala!" (Zlatko)

"Vukovarska zgodba« je napisana s srcem ... Toliko emocij, naših in njihovih, smo stkali skupaj ... Čast mi je, da sem bila del tega." (Jadranka)

"Zelo sem počaščena, da sem lahko bila znova z vami. Domov odhajam obogatena, vtisi so čudoviti, ponosna sem, da sem medicinska sestra in da mi je dano, da se lahko družim z vami. Bilo je super in nepozabno. Ste krasne in vse nas bogatite." (Dragica)

Častna članica društva Marjeta Kokoš izročila Vesni Bosanač, v. d. ravnateljice vukovarske bolnišnice, jubilejni zbornik Splošne bolnišnice Maribor, v ozadju Agneza Aleksijejić, glavna medicinska sestra vukovarske bolnišnice

DRUŠTVO
MEDICINSKIH
SESTER, BABIC IN
ZDRAVSTVENIH
TEHNIKOV
MARIBOR

Spoštovani,

v predprazničnih dneh odhajajočega leta bi se želeli srečati z Vami,
zato Vas prisrčno vabimo na *svečano slovesnost*

v petek, 25. novembra 2016, ob 18. uri

v dvorani mariborske Kadetnice na Studencih,
Engelsova ulica 15, Maribor (Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in
usposabljanje).

S svojo navzočnostjo boste počastili prejemnike najvišjih priznanj društva –

**srebrni znak in
častni član društva**
za leto 2016.

Program:

Slavnostni nagovor
Ksenija Pirš, predsednica društva
Monika Ažman, predsednica
Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev
medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Pozdravi udeležencev
Podelitev priznanj društva
Milena Frankič, predsednica komisije za priznanja
Ksenija Pirš, predsednica društva
Kulturni program
Svečana pogostitev
Večerno druženje

Ker imamo skupne cilje, ki nas združujejo, bomo skupaj nazdravili prihajajočemu letu.

»Veritas temporis filia.«

Predsednica društva:
Ksenija Pirš

Prosim, da svojo udeležbo potrdite do 20.11.2016, poslovni tajnici društva,
Bojani Rožman, na telefonsko številko 041 366 001.

Celostna obravnava bolnikov s kroničnimi ranami, strokovno izpopolnjevanje z mednarodno udeležbo

Jasmina Kröpfl, Tanja Ribič Vidovič

23. septembra je DMSBZT Ptuj - Ormož v sodelovanju s Splošno bolnišnico dr. Jožeta Potrča Ptuj organiziralo že tretje strokovno izobraževanje na temo obravnave bolnikov s kroničnimi ranami. V delovni skupini za oskrbo kronične rane Splošne bolnišnice dr. Jožeta Potrča Ptuj se zavedamo, da kronična rana vpliva na posameznika v fizičnem, psihičnem, socialnem in ekonomskem smislu, vpliva pa tudi na njegove bližnje, zdravstveni sistem in celotno družbo.

Tako je bila tema letošnjega strokovnega izobraževanja Celostna obravnava bolnikov s kroničnimi ranami.

V uvodnem predavanju nas je asist. prim. Ciril Triller, dr. med. spec., poučil o razlikah med okuženo in kolonizirano kronično rano ter poudaril pomen obravnave bolnika kot celote. Prim. dr. Aleksander Gajič, dr. med. spec., iz Banja Luke nas je seznanil z rezultati zdravljenja kroničnih ran na osnovi hiperbarične oksigenacije. Hiperbarična oksigenacija se v svetu uporablja za zdravljenje obolenj in stanj, pri katerih je prisotna hipoksija že več kot petdeset let. Predstavljena je bila tudi priprava pacienta za vstop v hiperbarično komoro iz vidika zdravstvene nege. Asist. Danijela Semenič, dr. med. spec., iz UKC Ljubljana nam je predstavila uporabo s trombociti bogate plazme, ki se nanese na mesto rane in tako pospeši celjenje, kar so dokazali s svojo študijo. Skender Velu dr. med., spec., vodja delovne skupine za oskrbo

kronične rane je predstavil izkušnje, ki smo jih v SB dr. Jožeta Potrča Ptuj pridobili pri zdravljenju kroničnih ran z negativnim tlakom, ki ga uporabljamo že od leta 2008, najpogosteje pri problematičnih ranah, kjer konvencionalne metode niso bile uspešne. V drugem delu predavanja je Marta Kastelic, predstavila sistem zdravljenja kroničnih ran s svetlobno terapijo. Miha Majerič, dr. med., je nadaljeval s predstavitvijo primerov in rezultatov uporabe svetlobne terapije v SB dr. Jožeta Potrča Ptuj. Višja medicinska sestra Helena Kristina Halbwachs, univ. dipl. org., je v svojem predavanju Zdravstvena vzgoja bolnika z rano poudarila pomen zdravstvene vzgoje ter pomen sodelovanja bolnika, da bi dosegli glavni cilj zdravstvenovzgojnega dela bolnika. Jelka Krajnc je predstavila osnove prehranske obravnave bolnikov z razjedo zaradi pritiska, ocenjevanje prehranske ogroženosti, izdelavo individualnih prehranskih načrtov in rezultate celostne obravnave bolnikov z razjedo zaradi pri-

Udeleženci strokovnega srečanja (Foto: Tanja Ribič Vidovič)

tiska, ki v SB dr. Jožeta Potrča Ptuj vključuje tudi prehransko obravnavo. Julijana Kozel, dipl. soc. gerontol., je spregovorila o bolečini pri kronični rani. Predstavila je dejstva, znana iz literature, kot tudi izsledke raziskave, ki je bila izvedena med bolniki s kronično rano v SB dr. Jožeta Potrča Ptuj, kjer smo ugotovili, da je imelo 70 odstotkov anketiranih bolnikov prisotno bolečino v povezavi s kronično rano. Petra Rašl, univ. dipl. psih., je predstavila Psihološke vidike obravnave bolnika s kronično rano. Govorila je o komunikaciji, motivaciji in etiki ter predstavila pristope, s katerimi poskušati doseči, da bi bolniki pridobili pozitiven odnos do bolezni, zdravljenja, oselja ... Jasmina Kröpfl, dipl. m. s, mag. soc. gerontol., je predstavila rezultate raziskave o vplivu kronične rane na kakovost življenja, ki smo jo izvedli med bolniki v SB dr. Jožeta Potrča Ptuj in pri katerih je kronična rana predstavljala osrednjo zdravstveno težavo. Ugotovili smo, da prisotnost kronične rane znižuje kakovost življenja, da je kakovost življenja nižja pri ženskah s kronično rano, da obstaja poveza-

va med vrsto kronične rane in področjem zdravja, ki je zaradi vpliva kronične rane najbolj prizadeto, da imajo najnižjo kakovost življenja bolniki z razjedo zaradi pritiska, da prisotnost kronične rane bolj vpliva na fizično kot na mentalno zdravje. Slavica Popović, dipl. m. s., je predstavila izkušnje v drugih evropskih bolnišnicah. Poudarila je pomen specialnih znanj in multidisciplinarnega pristopa ter zaključila, da bi spoznanja, ki so jih pridobile države, uspešne na področju oskrbe kroničnih ran, zagotovo tudi v Sloveniji pripomogla k večji kakovosti oskrbe.

Udeležba strokovnega izpopolnjevanja je bila zelo visoka, zlasti s strani članov DMSBZT Ptuj - Ormož. Udeležili pa so se ga tudi številni zdravniki ptujsko-ormoškega območja. Strokovno izpopolnjevanje smo zaključili z mislijo, da je osnovni cilj vseh naših prizadevanj celostna rehabilitacija bolnika s kronično rano. Osnovna pogoja zanjo pa sta ustrezna strokovna usposobljenost ter multidisciplinarna obravnavo.

Strokovni nazivi ter uporaba kratic v zdravstveni in babiški negi

Spoštovane kolegice ter kolegi, glede na večje število pozivov članic in članov, naj ponovno objavimo prispevek o strokovnih nazivih, smo se odločili za njegovo ponovno objavo, tokrat v nekoliko poenostavljeni verziji.

Dogovorjene okrajšave po zaključku srednje strokovne šole:

- srednja medicinska sestra: **SMS**
- zdravstveni tehnik: **ZT**
- tehnik zdravstvene nege: **TZN**

Pridobljeni strokovni naslovi po višješolskem študijskem programu:

Visoka šola za zdravstvo v Ljubljani

- višja medicinska sestra: **viš. med. ses.**
- višji medicinski tehnik: **viš. med. teh.**
- višji zdravstveni tehnik: **viš. zdr. teh.**

Visoka zdravstvena šola v Mariboru

- višja medicinska sestra: **VMS**
- višji zdravstveni tehnik: **VZT**

Pridobljeni strokovni naslovi po dodiplomskih študijskih programih in študijskih programih prve stopnje

- diplomirana medicinska sestra/ diplomirana medicinska sestra (VS): **dipl. m. s. / dipl. m. s.** (VS)
- diplomirani zdravstvenik/diplomirani zdravstvenik (VS): **dipl. zn. / dipl. zn.** (VS)
- diplomirana babica, diplomirani babičar/ diplomirana babica (VS), diplomirani babičar (VS): **dipl. bab. / dipl. bab.** (VS)

Pridobljeni strokovni naslovi po študijskem programu druge stopnje

- magister zdravstvene nege, magistrica zdravstvene nege: **mag. zdr. neg.**
- izjema – Fakulteta za zdravstvene vede, Univerza v Mariboru, magister zdravstvene nege, magistrica zdravstvene nege: **mag. zdr. nege**

Z dosledno uporabo naših nazivov, ki pripadajo naši stroki, izkazujemo svoj odnos do stroke, poklica, naše identitete in podobe izvajalcev zdravstvene in babiške nege v državi.

Hvala za vaše sodelovanje.

Vodstvo Zbornice – Zveze
Pripravil Andrej Vojnovič, univ. dipl. prav.

Bili smo v Logarski dolini in v Centru starejših Gornji Grad

Strokovno društvo medicinskih sester,
babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja

Daniela Mörec, predsednica DMSBZT Pomurja

Člani Strokovnega DMSBZT Pomurja smo tokrat obiskali enega najlepših predelov v Sloveniji, Logarsko dolino. Na tej poti je bila prva postaja mesteca Gornji Grad z bogato zgodovino in v katerem sta benediktinski samostan iz 12. stoletja ter mogočna katedrala iz 15. stoletja. V stari graščini pa so številne etnološke zbirke.

Najprej smo obiskali Center za starejše Gornji Grad, ki deluje pod okriljem zasebnega ponudnika institucionalnega varstva DEOS. DEOS ima sedem centrov in skupaj 1200 postelj. Center leži sredi idilične vasi in čuti se, da je močno vpet v okolje. Sprejeli sta nas predstavnici službe zdravstvene nege, ki sta nas popeljali na ogled doma in nas seznanili z organizacijo in delovanjem zavoda. Kapaciteta ustanove je 150 stanovalcev. Po ogledu in klepetu ob pogostitvi smo nadaljevali pot v Logarsko dolino. Ta je eden izmed slovenskih biserov, ki nas je očarala s pogledom na strme Kamniško-Savinjske Alpe. Sprehodili smo se do 105 m visokega slapu Rinka, ki je drugi najvišji v Sloveniji. Občudovali smo stvaritev narave.

Vso pot nas je vodič seznanjal z zgodovino tega predela Slovenije. Ustavili smo se v cerkvi, kjer hranijo eno izmed največjih zbirk mašniških oblačil v Evropi. V Novi Štifti stoji na griču cerkev Marije Zvezde, ki je znano romarsko središče, kjer naj bi se sredi 16. stoletja mutasti pastirici prikazala podoba Matere božje. Opazovanje pokrajine nas je očaralo.

Na poti proti domu smo obiskali še Šempeter in si ogledali kraško jamo Pekel, dolgo 1159 metrov. S sprehodom skozi štajersko kraško jamo smo zaključili enodnevno potepanje in na avtobusu strnili vtise nepozabnega dne.

Skupinska fotografija udeležencev (Foto: Dragica Jošar)

Strokovna ekskurzija DMSBZT Pomurja h gorskemu zdravniku

Karla Pučko Zemljč

Strokovno DMSBZT Pomurja je 13. septembra organiziralo potepanje po bližnji Avstriji, natančneje po gorski pokrajini Wilder Kaiser. Ker je priljubljena nanizanka Gorski zdravnik prevzela številne Slovence, smo tudi mi želeli поблиže spoznati prelepo pokrajino in lokacije, kjer poteka snemanje nanizanke.

Tako se je 50 članov DMSBZT Pomurja v zgodnjih jutranjih urah podalo na pot h gorskemu zdravniku v sosednjo Avstrijo. Začetek poti nas je rahlo uspaval, saj smo dan začeli v zgodnjih jutranjih urah. Ko pa se je sonce pokazalo v vsej svoji lepoti, smo predramljeni občudovali prelepo pokrajino sosednje Avstrije. Na poti do našega cilja nas je vodička popeljala skozi kratko zgodovino in znamenitosti Avstrije ter nam nekaj več povedala tudi o priljubljeni nanizanki in njenih likih. Vso pot proti gorski pokrajini Wilder Kaiser smo občudovali naravo in turistične kraje, skozi katere smo se peljali. V idilični vasi Ellmau smo si ogledali medicinsko prakso dr. Gruberja, kjer se je odvijal del priljubljene nanizanke. Ogledali smo si vaški trg, cerkev, vodnjak in gostilno iz nanizanke. Tu smo imeli tudi čas za občudovanje kraja, fotografiranje in postanek za prigrizek in pijačo. Pot proti domu nas je vodila mimo Krimmskih slapov, kjer smo naredili še zadnji večji postanek za občudovanje le tega. Nekaj udeležencev se je podalo tudi na skoraj enourni po-

Pri Krimmskih slapovih (Foto: Dragica Jošar)

hod ob slapu in naredili smo prelepe fotografije, spet drugi so si privoščili še zadnjo kavo pred odhodom domov. Čeprav je bil torek, torej delovni dan, in smo si nekateri privoščili dopust, da smo se lahko podali na potepanje z društvom, smo dan zaključili z lepimi spomini. Napolnili smo si baterije za naslednje delovne dni. Hvala organizatorkam za čudovit dan.

Skupinska slika pri dr. Gruberju (Foto: Dragica Jošar)

Športno-rekreativni vikend DMSBZT Celje – planina Ravne (1500 m) in Kocbekov dom na Korošici (1808 m)

Jana Petelinšek

V soboto, 24. septembra, je DMSBZT Celje organiziralo planinski pohod na Korošico (1808 m, PD Celje Matica), ki spada v Kamniško-Savinjske Alpe.

Zbralo se nas je 16 članov, svojcev in prijateljev. Vreme nam je bilo naklonjeno že zjutraj, tako da smo se dobre volje in polni pričakovanj odpeljali proti Savinjski dolini. V Podvolovljeku smo se usmerili proti planini Ravne, kjer se je začel naš pohod. Izbrali smo pot čez Dolgo trato in Vrtačo. Pot je bila zelo lepa, razgledi čudoviti. Skoraj na dlani smo imeli Dleskovec, Veliki vrh, Ojstrico, Lučkega Dedca ...

Po slabih treh urah smo z vmesnimi postanki prispeli do Kocbekovega doma na Korošici, ki je bil tokratni cilj našega pohoda.

Po okrepčilu iz nahrbtnikov in seveda tudi iz koč, obveznem vpisu v vpisno planinsko knjigo, žigu ter prijetnem druženju (martinčkanju na soncu) smo počasi zapustili prijetno koč in se odpravili nazaj proti planini Ravne. Vračali smo se po zgornji poti čez Korita in Zelene trate.

Pohod smo krožno zaključili po dobrih šestih urah hoje na planini Ravne. Tam smo se dogovorili za naslednji planinski pohod, ki ga načrtujemo konec oktobra. Izbrali smo Olševo ter se dobre volje in polni lepih vtisov odpeljali proti Celju.

Naslednji dan nas je nekatere člane DMSBZT Celje čakal nov podvig. Udeležili smo se Konjiškega maratona, ki smo ga uspešno zaključili. Še posebej ponosni pa smo na rezultat članice naše tekaške ekipe Dragice Strašek, ki je v svoji kategoriji osvojila odlično drugo mesto.

Tako se je zaključil naš športno-rekreativni vikend DMSBZT Celje.

Skupinska fotografija udeležencev (Foto: Jana Petelinšek)

Fakulteta za vede o zdravju Univerze na Primorskem in projekt CO.N.S.E.N.SO.: »Skupaj delamo za zdravje«

Neli Kovšča, Tjaša Hrovat, Suzana Zupan in Ester Benko

Pod okriljem Zdravstvenega doma Piran se je v soboto, 8. oktobra, odvijala prireditve »Skupaj delamo za zdravje«. Namen prireditve je bil združiti čim večje število nevladnih organizacij in civilnih združenj pacientov, ponudnikov artiklov za zdravo življenje ter ponudnikov storitev, povezanih z ohranjanjem zdravja in promocijo zdravega življenjskega sloga prebivalcev občine Piran in širše.

Na prireditvi so se odvijale različne dejavnosti. V jutranjih urah so potekale meritve holesterola in sladkorja v krvi. Udeleženci so bili vabljeni na jutranjo telovadbo z društvom Šola zdravja in test hoje. Test hoje je preprost, natančen test, kjer se ob hoji spremlja krvni tlak, pulz, čas hoje in fitnes indeks. Vzporedno je potekal krajši tečaj nordijske hoje. Ves čas prireditve so se udeleženci imeli možnost ustaviti v zdravstvenem kotičku, kjer so jih zaposleni seznanili o preventivnih programih, ki se izvajajo v Centru za promocijo zdravja v Zdravstvenem domu Piran. V dopoldanskem času je bila odprta tudi tržnica, kjer so lahko pokusili pridelano hrano, sadje, zelenjavo, oljčno olje, domači med in pečene sardele. Med predstavniki zdravstvenih dejavnosti smo bile tudi diplomirane medicinske sestre, zaposlene na UP Fakulteti za vede o zdravju Izola, izvajalke projekta Co.N.S.E.N.So. Projekt Co.N.S.E.N.So., katerega slogan je »Doma je staranje boljše«, je mednarodni projekt,

v katerem sodelujejo štiri države: Italija, Francija, Avstrija in Slovenija. Namen projekta je oblikovati in preizkusiti nov model, ki ljudi, stare 65 let in več, postavlja v središče zdravstvene in socialne oskrbe v domačem okolju. V sklopu projekta je model že razvit, trenutno pa smo v fazi zbiranja potencialnih udeležencev poskusne vpeljave modela obravnave starejših oseb v domačem okolju. V ta namen smo medicinske sestre projekta Co.N.S.E.N.So. na dnevu zdravja vsakemu mimoidočemu ponudile zloženko z osnovnimi informacijami, povezanimi s projektom. Ključna naloga medicinskih sester Co.N.S.E.N.So. bo prepoznavanje dejavnikov tveganja, oblikovanje individualnega načrta za zagotavljanje skrbi za lastno zdravje starostnikov ter koordinacija oskrbe. Medicinska sestra bo v sklopu projekta nudila starostnikom podporo pri spreminjanju življenjskih navad in koordinirala socialno mrežo podpornih dejavnosti. Kot dopolnitev dogajanja ob stojnici smo obiskovalcem ponudili tudi meritve krvnega tlaka.

Jolanda Lamot, Tjaša Horvat in Neli Kovšča (Foto: Suzana Zupan)

Montessori pedagogika za starejše ljudi

Patricija Valentina Kobilšek

V jeseni je na Srednji zdravstveni šoli Ljubljana v sodelovanju s šolo za socialne poklice iz Celovca – Schule für Sozialbetreuungsberufe 2 des Kärntner Caritasverbandes potekalo strokovno usposabljanje z naslovom Montessori pedagogika za stare ljudi. Predavala je dr. Alexandra Beges Deutz.

Predavateljica je v uvodnem delu predstavila življenje in delo Marie Montessori, v nadaljevanju pa oblike dela s starimi ljudmi po pedagogiki Montessori. Pri izvedbi delavnic je predstavila preproste in iz naravnih materialov izdelane pripomočke. Glede na namen izvedbe delavnice so materiali čutni, besedni, matematični in kozmični. Delavnice omogočajo celovit pristop k posamezniku, spodbujajo čutne zaznave (sluh, vonj, okus, otip), omogočajo usmerjenost k rešitvi, uspehu in spodbujajo komunikacijo ter izražanje občutkov. Izvajajo se individualno ali pa v skupini. Pedagogika Montessori za stare ljudi se osredotoča na sposobnosti, ki jih starostnik še zmore, in na to, kar lahko naredi sam. Eno osnovnih pravil je »Pomagaj mi, da lahko naredim sam«. Z upoštevanjem še ohranjenih sposobnosti starega človeka ohranjamo njegovo dostojanstvo, pripomoremo k dvigu njegove samozavesti in dobremu psihofizičnemu počutju.

*Pripomočki za izvedbo delavnic spodbujajo čutila, usmerjajo k rešitvi in omogočajo komunikacijo.
(Foto: Patricija Valentina Kobilšek)*

Odziv udeležencev na strokovnem usposabljanju je bil navdušujoč in obenem potrditev, da so potrebna dodatna usposabljanja s področja izvajanja socialnih veščin pri starih ljudeh.

Predavateljica Aleksandra Beges Deutz z udeleženci strokovnega usposabljanja (Foto: Patricija Valentina Kobilšek)

21. državno tekmovanje srednjih zdravstvenih šol Slovenije za priznanja Angele Boškin

Marija Račič

Narava dobiva čarobne jesenske barve in strumno smo zakorakali v šolsko leto 2016/2017, saj smo pripravili že letni delovni načrt in se ozrli tudi po prehojenih poteh. Ugotovili smo, da dlje, kot gremo, več sledi pustimo za seboj. Šola in razred sta živ organizem in delo z mladimi je ena sama melodija.

*»Vsaka melodija je bitje zase,
ima svoj telesen obraz,
svoj živ pogled, svojo besedo in kretnjo.
Vsaka odpro vrata na stežaj mislim;
spominom brez števila;
in vsaka pesem je doživljaj, ki ostane v duši
neizbrisljiv.«
Ivan Cankar*

V šolskem letu 2015/2016 smo na Srednji zdravstveni in kemijski šoli Šolskega centra Novo mesto gostili vseh enajst srednjih zdravstvenih šol Slovenije na 21. državnem tekmovanju srednjih zdravstvenih šol Slovenije za priznanja Angele Boškin. Dijaki programa zdravstvena nega so se želeli preveriti v znanju iz zdravstvene nege, dijaki programa bolničar negovalec pa v znanju pomoči in oskrbe.

Dijaki zdravstvene nege so posegli po učnih vsebinah z naslovom Paliativna zdravstvena nega in obravnava bolečine, dijaki programa bolničar negovalec pa so prebirali vsebine pod naslovom Paliativna oskrba starostnika.

Tekmovanje srednjih zdravstvenih šol Slovenije je bilo sestavljeno iz strokovnega dela, literarnega in likovnega natečaja.

Veliko sreče in zadovoljstva so dijaki in mentorji ponesli povsod po Sloveniji, saj je bilo odličnih rezultatov veliko.

Srednja zdravstvena šola Maribor je osvojila zlato priznanje iz zdravstvene nege, srebrna priznanja so prejeli dijaki iz Murske Sobote, Postojne in Zagorja, eno od srebrnih priznanj pa je ostalo doma, na Srednji zdravstveni in kemijski šoli v Novem mestu. Bronasta priznanja so odšla z dijaki srednjih zdravstvenih šol iz Maribora, Murske Sobote, Novega mesta, Nove Gorice, Slovenj Gradca, Ljubljane in Celja.

V programu bolničar negovalec so zlato priznanje prejeli dijaki srednjih zdravstvenih šol iz Murske Sobote, Celja in Ljubljane. Srebrno priznanje so ponesli v Slovenj Gradec in Maribor, bronasto priznanje pa sta dobili srednji zdravstveni šoli iz Novega mesta in Maribora.

Nagrajeni so bili tudi literarni in likovni izdelki.

Nagrajena literarna dela so ustvarili dijaki srednjih zdravstvenih šol Slovenj Gradec, Ljubljana, Novo mesto, Zagorje in Murska Sobota.

Nagrajeno likovno delo dijakov srednjih zdravstvenih šol Slovenije je šlo v Izolo. Nagrajenci pa so bili tudi dijaki iz Slovenj Gradca, Maribora, Ljubljane in Postojne.

Direktor Šolskega centra Novo mesto Štefan David je v biltenu zapisal čudovite besede, da delo za človeka in s človekom vsakemu predstavlja poseben izziv in da osebno zadovoljstvo, srčnost, strokovnost in etična drža ter moralne kvalitete plemenitijo delo in osebnostne vrednote vsakega posameznika.

Vsak učitelj s svojim strokovnim znanjem prispeva k lastni uspešnosti in uspehu ustanove. Za ugled svojega poklica in šole skrbimo z odgovornim delom in doslednostjo, saj s tem mladim omogočamo razvijati talente in pozitiven odnos do učenja in dela. Neprestano sledenje novostim z zdravstvenega področja nas pelje po poti odličnosti in nam pomaga razvijati in krepiti tudi naš osebni življenjski slog. Ravnateljica Srednje zdravstvene in kemijske šole Damjana Papež je ponosna, da so se tekmovanja srednjih zdravstvenih šol Slovenije udeležile prav vse šole, kar pomeni, da smo kot ena družina z mnogimi

cilji in je timsko delo znak medsebojnega spoštovanja in ustvarjalnosti. Ponosni smo tudi, da so se pri nas vsi dobro počutili, kar pomeni, da smo Dolenjci dobri in prijazni gostitelji.

»Lepo je vedeti, da je med prihodnjimi zdravstvenimi delavci toliko nadarjenih in znanja željnih dijakov. Na naši šoli je znanje vrednota, povežemo jo še s spretnostmi, nadarjenostjo in natančnostjo, pa je uspeh resnično zagotovljen, kar dokazujejo vsi nagrajenci letošnjega tekmovanja,« je z zadovoljstvom dodala gospa ravnateljica.

Čestitke vsem dijakom, čestitke vsem mentorjem. Prav na vseh srednjih šolah smo se učitelji potrudili po svojih najboljših močeh. V Novem mestu sva bili mentorici za področje zdravstvene nege Marija Račič in Ana Starešinič, za področje pomoči in oskrbe pa Marinka Cerovšek in Mojca Gajič.

Vedno nam uspe, ker nas v strokovnem aktivu medicinskih sester na Srednji zdravstveni in kemijski šoli vodi ekipni duh, ljubezen do mladih ljudi ter ljubezen do znanja in zdravja, ki so največje vrednote za poklic in življenje.

Aktiv ZN SZKS z ravnateljico Damjano Papež in pomočnico ravnateljice Katjo Hrovat

Na Srednji zdravstveni šoli Celje o nasilju v družini

Vesna Božiček

Vzgoja in izobraževanje sta dejavnosti našega vsakodnevnega dela z dijaki, ki se ga na naši šoli še kako zavedamo. Stremimo k ozaveščanju težav, ki so del družbe, v kateri živimo, hkrati pa spodbujamo k iskanju smisla življenja in poti, ki vodijo v osmišljeno bivanje.

Devetnajstega oktobra 2016 smo se z gosti, strokovnjaki s področja nasilja v družini, pogovarjali, kako varno se počutimo v svojem domu. Pogovarjali smo se z asist., dr. Neno Kopčavar Guček, dr. med., spec. splošne medicine iz ZD Ljubljana, koordinatorico za preprečevanje nasilja za celjsko regijo Gabrijelo Čoklč, univ. dipl. socialna delavka, predstojnico patronažnega varstva pri ZD Celje Katjo Blatnik, dipl. med. sestra in Simonom Mičičem, avtorjem knjige (žal resnične zgodbe) *Deček s tatujem na srcu*.

»So hiše in hišice, so okna in okenca. Kaj se vse dogaja za temi okni in okenci? Veselje, radost, sreča, pričakovanja ... A mnogokrat prevlada zastrašujoča podoba in groza v družinskih odnosih, bridko trpljenje človeka v čutenju, vedenju in mišljenju,

namesto ponujene tople roke, sprejemanja in dajanja ljubezni, resnične sprejetosti, radosti življenja, otroškega veselja, očetovske in materinske naklonjenosti, prijaznega in toplega družinskega ognjišča. Takrat se v dušo posameznika naselijo gorje, trpljenje, ponižanje, razvrednotenje, sovraštvo, priplazijo se bolezni, nesreče, nezgode, beg od doma, posvojitve ...«, so bile uvodne besede Blaža Palčnika, dijaka 4. letnika, ki je pod vodstvom mentorice Vesne Božiček pripravil okroglo mizo.

Dr. Nena Kopčavar Guček je v dvajsetminutnem, strokovnem, taktičnem in občutljivem izvajanju podala veliko življenjskih resnic trpečega bivanja, ki se mnogokrat skriva za čipkastimi zavesami in za »varnimi« stenami doma.

Poudarila je, da je pojav nasilja pogostejši kot vse kronične bolezni, je eden prioriteten javnozdravstvenih problemov, zaradi katerega lahko ugasne življenje in šele takrat v zdravstvu prepoznajo le eno od dvajsetih žrtev nasilja, spoznajo, da je potrebno multisektorsko delovanje, dobro timsko delo in povezovanje s patronažno službo, centrom za socialno delo, policijo in drugimi institucijami. Zdravnik družinske medicine ima neskončno priložnosti za delovanja, kajti pozna družino, biopsihosocialno okolje svojega pacienta. Vendar obstajajo ovire, kot so pomanjkanje podpore, zanikanje, iskanje opravičil, izolacija, občutek nemoči, strah, grožnje, odvisnost, ni garancije za prihodnost, razočaranje, upanje, da se bo partner spremenil ... Žrtve pa od zdravstvenih delavcev pričakujejo, da jih bodo obzirno povprašali po njihovem stanju, da jih bodo poslušali in slišali, spoštovali njihovo zasebnost, da jih ne bodo obsojali, ampak jim nudili pomoč in zaščito, kajti to je njihova dolžnost. Poudarila je pomen spoštovanja poklicne molčečnosti. Dejala je: »Glejmo naprej, ali lahko kaj naredimo, ne glejmo nazaj!«

Simon Mičič je avtor knjige *Deček s tatujem na srcu*. Svojo zgodbo je delil z nami. Povedal je, da je on tisti deček, ki nosi neizbrisen tatu na srcu, s katerim pa danes živi polno in bogato življenje s svojo part-

Predavateljica asist. dr. Nena Kopčavar Guček, dr. med., spec. splošne medicine

Sodelujoči na okrogli mizi

nerko in otrokoma. Spregovoril je o knjigi, v kateri opisuje svoje življenje, doživljanje spolne zlorabe v otroških letih in hkrati poudaril, da s knjigo želi ozaveštevati družbo o posledicah zlorabe. Zapisal je: »Dovolj je. Nisem kriv. Pravico imam do svobode.« Gabrijela Čokljc je spregovorila o delu centra za socialno delo v primeru nasilja v družini. Njihovo srečevanje z nasiljem je pogosto. Celjska regija je v slovenskem merilu po prijavi nasilja na drugem mestu, v devetdesetih odstotkih so žrtve ženske, vzorci obnašanja nasilnega vedenja pa se prenašajo iz generacije v generacijo. Na vprašanje, ali tudi nasilneži sami poiščejo pomoč, je bil odgovor pritrdilen. Katja Blatnik je spregovorila o delu patronažne službe na področju prepoznavanja nasilja v družini, žrtve nasilja so največkrat ženske, starejši, dementni, nemočni, oblike pa so različne – od ekonomskega izkoriščanja, zapuščenosti, zanemarjanja, fizičnega do psihičnega nasilja. Seveda pa znake nasilja opazijo in zaznajo pri negi bolnika in jih prepoznajo tudi ob spremenjenem obnašanju svojcev bolnika. Njihova naloga je, da ob tem dogodku ustrezno ukrepajo.

Besedo zahvale sta gostom in dijakom izrekli pomočnica ravnateljice mag. Irena Kramberger in Vesna Božiček. Zaključila sem z besedami, ki jih je v knjigi zapisal gospod Simon: »... Predstavljajte si, da ste na morju in z masko gledate podvodni svet. Do dna se vam sploh ne zdi tako daleč ... Tam doli na dnu so najlepše školjke in skrivnosti morja, kjer se globina spreminja, in bolj ko se spuščamo, temneje postaja. ... V glavi vam zaradi pritiska začne šumeti in začnete dvomiti, ali se vam splača na dno, po tisto najlepšo školjko. Tam je in vas čaka. ... Prav takšna je pot v globino svojega duha, ki ga ne čutite, če z njim niste

povezani in prepričani, da vas tam spodaj čaka najlepša školjka in da v njej leži biser. Vaš smisel in bit življenja. Vredno je imeti svoj biser.«

Da je bila okrogla miza dobro izpeljana, imajo zaslu-go tudi dijaki. Sonja Košica in Aljaž Božič sta dogodek glasbeno popestrila, dijakinja 4. letnika ga je likovno popestrila, nekateri drugi dijaki pa so zabeležili svoje razmišljanje.

»Kaj narediti, kadar sožitja ni? Ko veselje izgine, nadomestita ga strah in žalost. Ko toplino srca zamenjajo modrice in praznina. Kako živeti, če upaš samo za preživetje. Še to je vprašanje, če ... Povej mi, kako, kaj in kam, ko dom postane pekel.« Azra Delić

»Strah, ki se naseli v umu. Tesnoba, ki oklene telo. More, ki utrujajo dušo, telesne motnje. Sram, ki boli.« Lana Skok

»Bodimo strpni drug do drugega in se medsebojno spoštujmo. Le na tak način lahko vsak posameznik prepreči, da bi se v njegovi družini izvajalo nasilje.« Zala Radšel

»Nasilje ni nikoli rešitev za težave. Potreben je pogovor.«

»Pomislím, kako sem lahko srečna, ker imam čudovito družino, kjer se vsi podpiramo, razumemo in se imamo radi. Ne predstavljam si, da bi bilo kako drugače.«

Nasilje v sliki

Monika Ažman, predsednica Zbornice – Zveze obiskala Srednjo zdravstveno šolo Celje

Vesna Božiček

Ni pomembno to, v kar gledaš, pomembno je to, kar vidiš. Henry David Thoreau

V ponedeljek, 19. septembra, nas je s svojim obiskom počastila predsednica Zbornice – Zveze Monika Ažman. Njen obisk pri nas ni naključje, saj se je odzvala prijaznemu povabilu naše ravnateljice Katje Pogelšek Žilavec.

Monika Ažman si je z veseljem ogledala našo šolo. Ni še bila pri nas, zato ji je bilo to novo in domnevam, da tudi zanimivo. Najprej je prišla v razred 4. letnika, kjer sem poučevala predmet uporaba zdravil v zdravstvu. Nekaj časa je bila prisotna pri pouku. Govorili smo o farmacevtskih oblikah zdravil in že pridobljeno znanje povezali s snovjo zdravstvene nege prejšnjih letnikov. Nato si je ogledala kabinetne vaje, kjer so dijaki pod vodstvom Danice Artnak in Simone Križanec izvajali premeščanje bolnika in uporabljali sodobne prijeme ergonomije, menjali urinsko vrečko, izvajali subkutano aplikacijo injekcije, hranili pacienta po nazogastrični sondi, urejali zasedeno bolniško posteljo. V kabinetu za nego otroka so dijaki pod vodstvom Cvetke Pangerl kopali, preoblačili in pestovali zdravega dojenčka. V učilnici gospodinjstva pa so dijaki 2. letnika z Moniko Brglez govorili o celiakiji, izračunali in pripravili jedilnik, skuhal in postregli celoten obrok: avokadov namaz, zelenjavno kremno juho, zrezke v omaki, riž in za sladico brezglutenske kroglice ter brezglutensko biskvitno pecivo. Nato si je ogledala tudi izobraževalni proces v kliničnem okolju Splošne bolnišnice Celje na travmatološkem oddelku, kjer je bila z dijaki Mateja Božič. V vsakem razredu se je z dijaki tudi pogovarjala, jim namenila lepo in toplo besedo. To dijaki še kako potrebujejo, seveda tudi od ljudi, o katerih včasih slišijo ali preberejo samo v medijih.

Med izvajanjem pouka v kabinetu

V današnjem času, ko se govori o potrebi sprememb v srednjem strokovnem izobraževanju na področju zdravstvene nege, so še kako pomembni trezni in premišljeni pogovori, izmenjava mnenj, stališč, videnj, kajti vse to je izziv tako za načrtovalce in izvajalce vzgojno-izobraževalnega programa, kar pa naj bi vodilo v kakovostnejšo obravnavo pacienta. To je cilj skupnih prizadevanj, skupnih razgovorov, srečanj.

V veselje nam je bilo gostiti in deliti mnenja s predsednico Zbornice – Zveze Moniko Ažman.

Skupaj z dijaki

Dijaki Srednje zdravstvene šole Murska Sobota na praksi v Avstriji

Silvo Kociper, učitelj teoretičnega in praktičnega pouka na Srednji zdravstveni šoli Murska Sobota

Že nekaj let zapored se dijaki naše šole v okviru projekta Erasmus+ odpravljajo po nova znanja in izkušnje v tujino. Tudi letos se jih je tja odpravilo osem. Po Malti in Irski je Avstrija že tretja država, v kateri si dijaki programa zdravstvena nega širijo obzorja in spoznavajo delo in kulturo gostujoče države.

Dijaki so v naši severni sosedbi prebili tri tedne in v tem času opravljali prakso v dveh domovih za starejše. To sta Pflegeheim St. Veit am Vogau in Melisa v Feldbachu. Stanovali so v bližini domov. Sam projekt je zastavljen tako, da dijaki v tujini urijo svoje praktične veščine in spoznavajo kulturo gostujoče države. V sklopu dela seveda urijo tudi jezikovne spretnosti ... Tokrat nemščino. Čeprav so bili v projekt izbrani dijaki, ki obvladajo nemški jezik, so imeli v začetnih dneh kar nekaj težav z razumevanjem njihovega narečja.

Dijake sta na prakso pospremili učiteljici angleškega in nemškega jezika kot vodji projekta – Renata Rožanc in Mira Vaupotič. V Avstriji pa so jih sprejele naše rojakinje, ki si kruh služijo v sosednji državi. Skupaj z dijaki sta si ogledali tudi bližnje mesto Gradec.

Zadnji teden pa sva praktikante obiskala tudi midva z gospo ravnateljico Zlatko Lebar. Še posebej v domu Pflegeheim St. Veit am Vogau so se na najin obisk zelo pripravili. Dijaki so morali pokazati vse veščine, ki so jih pridobili ali nadgradili. Tako so poleg opravljene osnovne nege tudi zagovarjali svoje delo. Njihova mentorica nama je povedala, da imajo v Avstriji zmeraj tak način dela, da dijak ob obisku mentorjev pokaže, prikaže in zagovarja svoje znanje. Za oba z ravnateljico je bilo to seveda prijetno presenečenje, saj na prejšnjih obiskih v drugih obiskanih državah tega nismo bili vajeni.

Spoznanje, da se nekdo trudi in dela z našimi dijaki v tujini, je seveda hvalevredno in občudujoče. Dijaki so si namreč pridobili dragocene izkušnje za nadaljnje delo in učenje. In to veliko šteje.

Dijaki Srednje zdravstvene šole Murska Sobota na praksi v Avstriji

Pogledi dijakinje Nine Norčič

Vsakodnevno delo v domovih za starejše v Avstriji poteka podobno kot pri nas, le da se jutranja nega izvaja bolj individualno (vsak stanovalec ima prilagojen načrt izvajanja nege), sicer pa se poznajo razlike med Avstrijo in Slovenijo: stanovalci imajo vsak svojo sobo s kopalnico, kosilo lahko sami izbirajo med raznovrstnimi meniji, vsaj enkrat tedensko so za popestritev deležni različnih animacij in delavnic.

Osebjem je več kot pri nas; tako je posledično vsak posamezni zaposleni manj obremenjen in izpostavljen stresu. Zelo sem vesela, da sem imela možnost opravljati prakso v tujini. To je bila zelo zanimiva in poučna izkušnja.

Zgodba o visoko beljakovinski prehrani se razplamteva

Jože Lavrinec

Neskončna žalost me prešine, ko strokovnjak od mene pričakuje, da bi govoril o nekih absolutnih številkah oz. količinah posameznih hranil v zdravi prehrani sodobnega človeka. No ja, strinjam se, ko imamo pred seboj posamezne raziskave, so številke jasne. A ko to skušamo združiti v neko pravilo, postane kar naenkrat vse skupaj nekako izmuzljivo. Toliko je raznih stranpoti in »če-jev«, da lahko v sodobni, z dokazi podkrepļeni znanosti, trdimo, da ob vsem ogromnem znanju vemo zelo, zelo malo. O tem se lahko poučimo na, v zadnjem času tudi pri nas izredno priljubljenih, dietah z nizko vsebnostjo ogljikovih hidratov in visoko vsebnostjo beljakovin.

Te niso prav nič novega v histeričnem hlastanju sodobnega človeka po vitkosti, lepoti, mladosti, zdravju in dolgovečnosti. Njihove zametke beležimo že v poznem 19. stoletju, seveda s pravim razcvetom v času navidezne blaginje sredi osmdesetih let prejšnjega stoletja. Širile so se predvsem med visokimi in srednjimi socialnimi sloji v ZDA, imele so veliko imen in veliko avtorjev: Atkinson, Pritkin, Sears. Časa za raziskovanje njihovega učinka je bilo torej dovolj in dejansko imamo na razpolago obsežne raziskave.

Že pri nekaj začetnih ugotovitvah raziskav nam mora biti jasno, da diete z nizko vsebnostjo ogljikovih hidratov dejansko nosijo nekaj uporabne vrednosti ter da se moramo vprašati, kako smo lahko v preteklosti (tam nekako pred 50 ali 60 leti) zašli v stranpoti rigoroznega omejevanja beljakovin in maščob v prehrani. Pustimo ob strani namigovanja na zelo veliko »kolizijo interesov« pri takratnih raziskovalcih (takrat naj bi ob vseh zbranih podatkih o vplivu posameznih hranil na debelost in srčno-žilno zdravje »namenoma« nekoliko zanemarili vpliv sladkorjev ter hkrati potencirali vpliv nasičenih in skupnih MK). Raje se vprašajmo, ali tokrat ponavljamo napako, le da z drugega zornega kota. Bomo tokrat zaradi teh uspehov prehrane z nizko vsebnostjo ogljikovih hidratov demonizirali ogljikove hidrate? Enostavni sladkorji so že na dobri poti!

Toda če pogledamo tisto nekaj dobrega, kar prehrana z nizko vsebnostjo ogljikovih hidratov prinaša, se moramo strinjati, da podobne rezultate lahko dosegamo z vegetarijansko prehrano oziroma celo z mediteranskim prehranskim slogom. To nas mora opozoriti, da sleherno poenostavljanje hitro vodi v slepe ulice, iz katerih dolgo ni vrnitve.

In tudi zato, vsaj za zdaj, natančnih razmerij med hranili preprosto ni, pardon – ni več.

Torej! Mirno lahko zatrdimo, da so kratkoročni učinki teh diet očitni. S številnimi raziskavami je potrjeno:

- da je opazna izredno uspešna in hitra izguba telesne mase ter posledično manjša inzulinska rezistenca;
- da je opazna boljša glikemična urejenost pri sladkornih bolnikih tipa 2, deloma tudi pri bolnikih s tipom 1;
- morebitni višji prehranski vnos skupnih in nasičenih maščob (MK) ni povezan z večjim tveganjem za srčno-žilne bolezni;
- urejenost serumskih trigliceridov lažje dosežemo z omejitvijo prehranskega vnosa ogljikovih hidratov, kakor z omejitvijo maščob.

Seveda vse to pod pogojem, da ne presegamo priporočenega energijskega vnosa (kar se, zanimivo, pri teh dietah niti ne dogaja pogosto).

Ob tem pa naletimo na številne težave. Večina raziskav je sledila vplivom spremenjene prehrane pri zdravi, vendar pretežki, populaciji ter pri sladkornih bolnikih tipa 2. Ko skušamo najti zapise o vplivu prehrane z nizko vsebnostjo ogljikovih hidratov pri sladkornih bolnikih tipa 1, se moramo zadovoljiti bolj s posameznimi poročili o »uspešnosti« diete (poročevalci so pretežno bolniki sami) na medmrežju ter dvema ali tremi skromnimi raziskavami, ki so spremljale skupino bolnikov približno od tri do štiri leta. Dovolj za vsesplošno priporočilo? Verjetno ne! Na koliko gramov OH naj bi ti bolniki omejili prehranski vnos? Na 180 g? (Še največ posameznih poročil je v tej skupini.) Na 80 do 130 g? No, nekaj poročil vsekakor imamo, a premalo, premalo. Ali naj bi vnos OH omejili celo pod 80 g? Mogoče tudi to.

Zdaj pa drugo vprašanje, ki bi nas moralo zanimati. Kako je z visokim vnosom beljakovin (in seveda maščob) pri rakastih obolenjih; pri kroničnih obolenjih prebavnega trakta, pri obolenjih lokomotorne sistema itd.

Pri ledvičnem popuščanju vemo. Visok vnos beljakovin je povezan s hitrejšim napredovanjem ledvičnega popuščanja. Obstajajo celo zapisi, da bo glomerulna ultrafiltracija bolj kompromitirana ob visokem beljakovinskem vnosu (več kot 2 g B/kg TT ali več kot 25 % energije) tudi pri popolnoma zdravih ljudeh. Hm ...

Večinoma se raziskovalci strinjajo, da je kljub velikemu številu opravljenih raziskav, zelo veliko belih lis v poznavanju koristnosti in celo morebitne škodljivosti visoko beljakovinske in prehrane z nizko vsebnostjo ogljikovih hidratov. Raziskovalci so bili vse preveč osredotočeni na neposredne učinke teh diet, ne pa tudi na splošno zdravje in delovanje posameznih organov.

A vendar, nekaj imamo. Žal, znova nekaj posrednega in za zdaj nekoliko premalo konkretnega. A ker metaanaliza zajema res veliko število ljudi (več kakor 272.000) in združuje tudi podatke dveh dolgotrajnih raziskav (ena, opravljena na ženski populaciji, je trajala 26 let; pri drugi, kjer so opazovali moško populacijo, pa so zbirali podatke »le« dvajset let), je dokaj verodostojna. In zaključki niso prav nič spodbudni. Ugotovitve opozarjajo, da ljudje, ki v času svojih najboljših let dlje časa uživajo visoko beljakovinsko prehrano, pogosteje in iz zelo različnih razlogov umirajo kakor ljudje, ki imajo z beljakovinami bolj zmerno prehrano. Najbolj šokanten je podatek, da je smrtnost zaradi raka kar 4-krat večja.

Ena metaanaliza, čeprav dobro opravljena, res še ne more biti razlog za splošen preplah. Je pa zadostovala kot spodbuda za nove raziskave, ki so te prve podatke potrdile in dopolnile. Smrtnost mlajših oseb (pod 65 let) iz različnih razlogov je kar 75 % višja pri osebah, ki dolgotrajno uživajo zelo veliko mesa, jajc, mlečnih izdelkov, kakor pri tistih, ki te izdelke uživajo v zmernih količinah. Pojavnost rakavih obolenj je 4-krat pogostejša, ob tem je tveganje za posledično smrtnost visoko. In še ironična ugotovitev: tudi tveganje za nastanek sladkorne bolezni tipa 2 je ob visoko beljakovinski prehrani večje kar za 77 %. Se nekdo norčuje?

Ne, nikakor ne. Takšne norčije bi bile le preveč neokusne. So pa ti podatki po vsej verjetnosti dovolj krepki, da bi morali opozoriti za zdravjem, vitkostjo ter lepoto hlastajoče posameznike, da so vse sicer optimistične raziskave nekoliko trhle in pomanjkljive. In ne! Ne bomo rekli, da so zavajajoče ali kar nekompetentne. Lahko smo celo prepričani, da so njihovi podatki popolnoma verodostojni ter da so učinki visoko beljakovinskih diet zelo ugodni ... vsaj kratkoročno. Gre pač za splošno prepričanje in poenostavljanje prehranskih znanj: iz vpogleda v neko ozko omejeno časovno obdobje se želi vedeti, kako se bo človeško telo odzvalo skozi celo življenje. Toda tako pač ne gre. Bližnjic preprosto ni, čeprav bi jih vsi radi imeli.

Nekaj znanstvenikov je posledice dolgotrajnega rednega uživanja velikih količin mesa, perutnine, jajc in mlečnih izdelkov primerjalo s kajenjem. Drugi so takoj začeli razmišljati o toksičnosti beljakovin. Na prvo žogo bi se lahko kar strinjali z njimi, ampak samo na prvo žogo. Kdor stroko res pozna, ve, da o toksičnosti ne moremo govoriti. Beljakovine so za človeški organizem pomembno hranilo, pravimo,

da so gradnik človeškega telesa, sodelujejo v praktično vseh procesih, ki se v telesu dogajajo in logično je, da je treba tako pomemben material sčasoma obnavljati. Beljakovine, ki so potrebne za nadomeščanje »iztrošenih«, neprestano nastajajo, nekaj iz že prisotnih aminokislin (AK), nekaj jih nastane na novo iz drugih hranil, nekaj pa, predvsem esencialne AK, pa je treba zaužiti s hrano. Danes, jutri, vedno, sicer bo organizem za redne procese začel trošiti beljakovine iz mišičnine.

Bi mogoče lahko »toksičnost« beljakovin povezovali s količino? Tudi to bi bilo vse preveč preprosto in nestrokovno. In konec koncev, opisana visoka smrtnost ni evidentna, če posameznik uživa pretežno rastlinske vire beljakovin. Torej se »smrt« skriva v vseh tistih pečenkah, zrezkih, narezkih ... ne pa tudi v fižolu, oreščkih, semenju, tofuju in sejtanu. In smo znova pri velikem neznanju sodobnega časa: imamo kopico raziskav, ki pa še zdaleč niso dovolj kompleksne, da bi pojasnile, kako posamezne komponente hrane vplivajo druga na drugo, in potem skupaj na naše telo. In tako nič ne vemo, kaj je »tisto poleg«, ki lahko v določenem pogoju povzroči težavo.

In visoka obolevnost za sladkorno boleznijo? Nekako ne gre skupaj s kratkoročnimi podatki o boljši glikemični urejenosti ter manjšo inzulinsko rezistenco. Nekaj ni logično! Vsaj za zdaj ne! Čeprav se bodo tudi tisti, ki gledajo predvsem dolgoročno, popolnoma strinjali, da bo nekaj treba storiti za vsaj nekaj omejitev pri vnosu ogljikovih hidratov. Zmernost na beljakovinski ravni in zmernost pri uživanju ogljikovih hidratov?

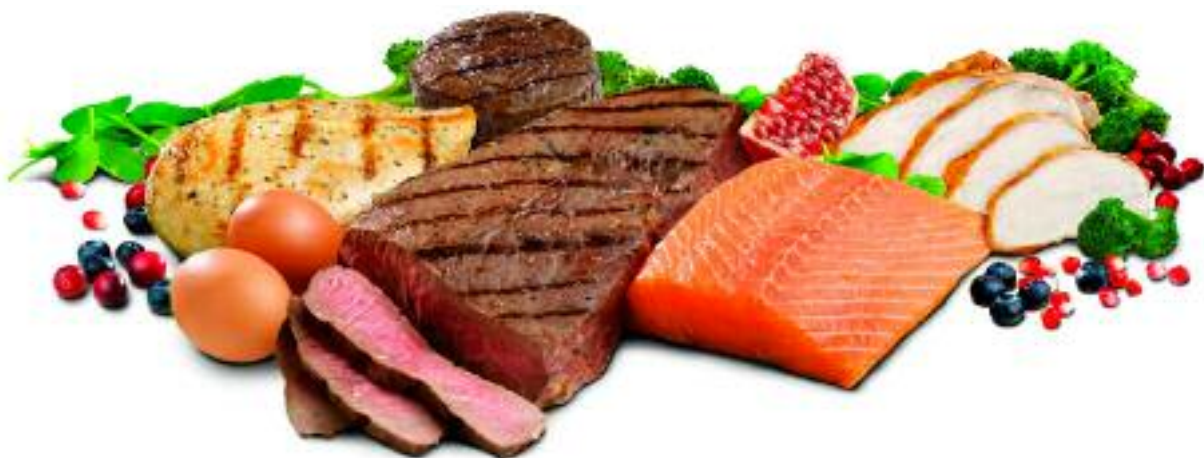
No, če ob vsem skupaj globoko zajamemo zrak in v miru razmislimo, potem bodo po vsej verjetnosti visoko beljakovinske in diete z nizko vsebnostjo ogljikovih hidratov kar pravšnje za kratkoročno razreševanje raznih težav, pri teku na daljše proge pa bodo še vedno diktirala tempo že dolgo uveljavljena načela uravnotežene in mogoče bolj mediteranske začinjene prehrane z malo mesa.

Uporabljeni viri:

Levine, M. E., Suarez, JA., Brandhorst, S., Balasubramanian, P., Cheng, CW, Madio, F., Fontana, L., Mirisola, MG., Guevara-Aguirre, J., Wan, J., Passarino, G., Kennedy, BK., Wei, M., Cohen, P., Crimmins, EM. & Longo, DV., 2014. Low protein intake is associated with a major reduction in IGF-1, cancer, and overall mortality in the 65 and younger but not older population. *Cell Metab*, 19(3), pp.407–417.

Noto, H., Goto, A., Tsujimoto, T. & Noda, T., 2013. Low-carbohydrate diets and all-cause mortality: a systematic review and meta-analysis of observational studies. *PLoS One*, 8(1): e55030.

Wu, S. 2014, *Meat And Cheese May Be as Bad for You as Smoking*. Released by University of Southern California, Published: March 4, 2014.

Jasmin nature – vložek za mamo in hči, za sestre, prijateljici

Eden od razlogov za pogosta vaginalna vnetja je uporaba vložkov in tamponov iz umetnih materialov, ki onemogočajo dihanje kože. Prav vsaka ženska lahko pripomore k preprečevanju srbenja, pekočih bolečin in vnetij z uporabo povsem naravnih izdelkov za intimno nego. Vložki naj bodo iz bombaža! Jasmin nature je Tosamina blagovna znamka, ki ženskam prinaša varnost in udobje, mehkočo, visoko vpojnost in predvsem najboljše za kožo – bombaž. Delite izkušnjo in vložek podarite prijateljici, mami, sosedi,..... Jasmin nature je najin vložek!

Pravilne rešitve - geslo nagradne križanke nam posredujte do 20. oktobra na naslov Zbornica – Zveza, Ob železnici 30 A, 1000 Ljubljana ali po e-pošti na naslov clanarina@zbornica-zveza.si in izžrebali bomo 5 nagradencev.

Med pravnimi rešitvami bomo izžrebali 5 nagrad, ki jih prispeva Tosama d. o. o. Vrednost dveh prvih nagrad predstavlja storitev ali izdelek v okvirni vrednosti 30,00 evrov za posamezno nagrado, vrednost dveh drugih nagrad predstavlja storitev ali izdelek v okvirni vrednosti 20,00 evrov za posamezno nagrado, vrednost tretje nagrade pa predstavlja storitev ali izdelek v okvirni vrednosti 10,00 evrov.

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev
medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Nacionalni center za strokovni, karierni in osebnostni razvoj
medicinskih sester in babic pri Zbornici – Zvezi

Spoštovane kolegice in kolegi, z veseljem najavljam

11. KONGRES ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE 2017

ki bo potekal od 27. do 29. novembra 2017, ob 90 - obletnici
organiziranega delovanja na Slovenskem.

Vodilo kongresnih vsebin bo moto:
MEDICINSKE SESTRE IN BABICE - KLJUČNE ZA ZDRAVSTVENI SISTEM

TEMATSKI SKLOPI KONGRESA:

- izobraževanje, raziskovanje in razvoj stroke zdravstvene in babiške nege,
- skrb za ranljive skupine prebivalcev,
- izzivi zdravstvene in babiške nege v sodobnem času,
- zdravstvena in babiška nega na področju kakovosti in varnosti v zdravstvu, vključno s preprečevanjem in obravnavo nasilja na delovnem mestu,
- komunikacija v zdravstvu, medpoklicno sodelovanje in multikulturnost s primerni dobre prakse,
- karierni razvoj medicinskih sester in babic,
- etični vidik delovanja medicinskih sester in babic,
- prikaz primera (case report).

Vaše izvlečke pričakujemo do 15. 02. 2017, na e-naslov: kongres@zbornica-zveza.si

Navodila za pisanje izvlečkov bodo objavljena na spletni strani Zbornice – Zveze. Obvestilo o sprejetju prispevka boste prejeli na svoj e-naslov, do 15. 03. 2017.

Prijazno vabljeni k sodelovanju.

O nadaljnjem poteku priprav na 11. kongres vas bomo obveščali v Utripu in na spletnih straneh Zbornice-Zveze (www.zbornica-zveza.si).

Hvaležni vam bomo, če informacijo o kongresu prijazno delite s svojimi sodelavkami in sodelavci, kolegicami in kolegi na svojih delovnih mestih.

Programsko organizacijski odbor: Monika Ažman, Tamara Štemberger Kolnik, Andreja Kvas, Nika Škrabl, Branko Bregar, Anita Prelec, Gordana Lokajner, Suzana Majcen Dvoršak, Darinka Klemenc, Janez Kramar, Jože Prestor, Miha Okrožnik, Dejan Doberšek, Gordana Njenjić.

predsednica Zbornice – Zveze
Monika Ažman

TEMA SREČANJA
VLOGA MEDICINSKE SESTRE PRI OBRAVNAVI PACIENTA S KRONIČNO BOLEČINO-VIKI KOTAR, DIPL. ZN. MOŽNOSTI PSIHOTERAPEVTSKE OBRAVNAVE PRI PACIENTU Z BOLEČINO MAG. DARIJA PETEREC KOTAR, UNV. DIPL. PSIH.
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Četrtek, 17. novembra 2016 ob 15.00 uri, v prostorih Srednje zdravstvene šole Celje.
Program izobraževanja
Več o programu preberite na spletni strani društva: www.dmsbzt-ce.si in spletni strani Zbornice - Zveze: www.zbornica-zveza.si

Organizator
Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov (DMSBZT) Celje, Gregorčičeva 5, 3000 Celje.
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Strokovno izpopolnjevanje je za člane društva brezplačno, za člane drugih regijskih društev kotizacija znaša 15 EUR. Zavodi in posamezniki znesek poravnajo po prejetju računa.
Licenčne in pedagoške točke
Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi in je v postopku vpisa v register strokovnih izobraževanj ter pridobivanja LT pri Zbornici - Zvezi.
Dodatne informacije in prijava
Prijave na strokovno izpopolnjevanje potekajo na info@dmsbzt-celje.si (Tomislava Kordiš).

TEMA SREČANJA
OBVEZNE IN PRIPOROČENE VSEBINE: TEMELJNI POSTOPKI OŽIVLJANJA Z VKLJUČENIM AED
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Ponedeljek, 28. novembra 2016 ob 8.00 uri.
Program izobraževanja
Enodnevno strokovno izpopolnjevanje z učnimi delavnicami je namenjeno zaposlenim v zdravstveni in babiški negi. Število udeležencev je omejeno na 35. Več o programu preberite na spletni strani Zbornice-Zveze: www.zbornica-zveza.si

Organizator
Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov (DMSBZT) Gorenjske, v sodelovanju s Sekcijo reševalcev v zdravstvu pri Zbornici - Zvezi.
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Višina kotizacije za strokovno izpopolnjevanje z učnimi delavnicami znaša 80 EUR za člane Zbornice - Zveze, 160 EUR za nečlane Zbornice - Zveze, v ceno je vključen DDV.
Licenčne in pedagoške točke
Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi in je usklajen z obveznimi in priporočenimi vsebinami, ki jih mora vsebovati strokovno izpopolnjevanje za izpolnjen pogoj obveznih vsebin s področja »TPO« v licenčnem obdobju.
Dodatne informacije in prijava
Prijave na strokovno izpopolnjevanje sprejemamo na naslov: nina.trifoni@gmail.com Vljudno vabljeni.

TEMA SREČANJA
OBVEZNE IN PRIPOROČENE VSEBINE: TEMELJNI POSTOPKI OŽIVLJANJA Z VKLJUČENIM AED
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Četrtek, 10. novembra (1. skupina) in petek, 11. novembra 2016 (2. skupina, v primeru večjega števila udeležencev) ob 8.00 uri, v prostorih DMSBZT Maribor (Ulica heroja Jevtiča 5), Melje.
Program izobraževanja
Enodnevno strokovno izpopolnjevanje z učnimi delavnicami je namenjeno zaposlenim v zdravstveni in babiški negi. Število udeležencev je omejeno na 35. Več o programu preberite na spletni strani društva: www.dmsbzt-mb.si

Organizator
Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov (DMSBZT) Maribor, v sodelovanju s Sekcijo reševalcev v zdravstvu pri Zbornici - Zvezi.
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Višina kotizacije za strokovno izpopolnjevanje z učnimi delavnicami znaša 80 EUR za člane Zbornice - Zveze, 160 EUR za nečlane Zbornice - Zveze, v ceno je vključen DDV.
Licenčne in pedagoške točke
Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi in je usklajen z obveznimi in priporočenimi vsebinami, ki jih mora vsebovati strokovno izpopolnjevanje za izpolnjen pogoj obveznih vsebin s področja »TPO« v licenčnem obdobju.
Dodatne informacije in prijava
Kotizacija se nakaže na TR DMSBZT Maribor, številka 0451 5000 0111 670, sklic 00 90 pri Nova KBM d. d., po prejetem računu. Prijave na strokovno izpopolnjevanje potekajo na spletni strani društva, www.dmsbzt-mb.si pod: PRIJAVA NA IZOBRAŽEVANJE. Vljudno vabljeni.

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
STROKOVNI KLINIČNI VEČER V NOVEMBRU	OBVEZNE IN PRIPOROČENE VSEBINE: POKLICNA ETIKA IN ZAKONODAJA S PODROČJA ZDRAVSTVA	DELAVNICA SPIROMETRIJA
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Četrtek, 17. 11. 2016 ob 16.00 uri v prostorih društva, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor (Melje).	Četrtek, 1. december 2016 ob 8.00 uri, v prostorih DMSBZT Maribor (Ulica heroja Jevtiča 5), Melje..	Četrtek, 24. november 2016, Zbornica-Zveza. Pričetek ob 15.uri. Registracija udeležencev bo potekala od 14:50 do 15 ure.
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
ZMANJŠEVANJE KONFLIKTOV NA DELOVNEM MESTU Maja Bizjak, sms, viš. soc. del., svetovalka za promocijo zdravja v ZD dr. Adolfa Drolca Maribor.	Program je v celoti objavljen na spletni strani društva: www.dmsbzt-mb.si	Program bo objavljen na spletni strani Zbornice - Zveze: www.zbornica-zveza.si
Organizator 	Organizator 	Organizator
Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor (DMSBZT Maribor).	Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor (DMSBZT Maribor).	Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije, Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pulmologiji
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Strokovno izpopolnjevanje je za člane DMSBZT Maribor brezplačno, za člane drugih regijskih strokovnih društev znaša kotizacija 25 EUR, za nečlane Zbornice - Zveze 50 EUR (DDV je vključen v ceno). V ceno je vključena organizacija kliničnega strokovnega večera in potrdilo o udeležbi.	Celodnevno izobraževanje znaša 60 EUR za člane Zbornice - Zveze, ter 120 EUR za nečlane Zbornice - Zveze, v ceno je vključen DDV. Kotizacijo nakažete na TR društva DMSBZT Maribor, številka 0451 5000 0111 670, sklic 00 92, pri Nova KBM d.d. Število udeležencev je omejeno.	Kotizacija z vštetim DDV je 120 EUR, (za člane Zbornice Zveze se prizna 50% popust in znaša 60 EUR). Kotizacijo nakažite na transakcijski račun Zbornice Zveze 02015-0258761480, sklic na številko 00 0208-24112016 ali jo poravnate po izstavljenem računu. Število udeležencev je omejeno na 15.
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke
Izobraževanje je vpisano v register strokovnih izpopolnjevanj Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, pod številko 2016 – 13 – 13.	Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi ter je usklajen z obveznimi in priporočenimi vsebinami, ki jih mora vsebovati strokovno izpopolnjevanje za izpolnjen pogoj obveznih vsebin s področja »Poklicna etika in zakonodaja s področja zdravstva« v licenčnem obdobju.	Program strokovnega srečanja je v postopku licenčnega vrednotenja.
Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava
Kotizacijo nakažete na TR DMSBZT Maribor, številka 0451 5000 0111 670, sklic 0010 pri Nova KBM d.d. Prijavo na strokovni klinični večer opravite na spletni strani društva www.dmsbzt-mb.si pod: PRIJAVA NA STROKOVNI KLINIČNI VEČER Vljudno vabljeni.	Dodatne informacije in prijave na strokovno srečanje z učno delavnico potekajo na spletni strani društva www.dmsbzt-mb.si , PRIJAVA NA IZOBRAŽEVANJE. Vljudno vabljeni.	Na seminar se prijavite po e-pošti lojzka.prestor@klinika-golnik.si ali preko e-prijavnice, do zasedbe prostih mest. Dodatne informacije so možne tudi na tel: 041 821 189.

TEMA SREČANJA
TPO IN AED – OBVEZNE VSEBINE ZA PODALJŠANJE LICENCE ZA SAMOSTOJNO DELO V ZDRAVSTVENI IN BABIŠKI NEGI.
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
18. november 2016 ali 16. december 2016, SIM center ZDL, Metelkova 9, Ljubljana. Začetek ob 8:30. Registracija udeležencev bo potekala od 8:00 do 8:30 ure.
Program izobraževanja
Sprostitev dihalne poti, vstavitve ustno žrelnega tubusa, rokovanje z dihalnim balonom, ocena dihanja, aplikacija kisika, vzpostavitev intravenske poti, nastavitve infuzije, varna defibrilacija, ABCDE pregled vitalno ogroženega bolnika, sodelovanje s timom med reanimacijo.
Organizator
SIM center, Zdravstveni dom Ljubljana.
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija za učno delavnico znaša 80 EUR z DDV. Kotizacijo je potrebno poravnati po izstavitvi računa v valutnem roku. Število prijav je omejeno na 20 udeležencev.
Licenčne in pedagoške točke
Udeležba na modulu se šteje za strokovno izobraževanje. Seminar je v postopku licenčnega vrednotenja pri Zbornici zdravstvene in babiške nege Slovenije.
Dodatne informacije in prijava
Prijavite se lahko preko e-naslova: prijava.sim@zd-lj.si . Dodatne informacije dobite v tajništvu SIM centra: Marija Mali (marija.mali@zd-lj.si , 031 396-533, (01) 47-23-783).

TEMA SREČANJA
OHRANJAJMO ZDRAVJE IN KREPIMO TELO
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Četrtek, 10. 11. 2016, DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14. Začetek ob 15.45 uri. Registracija udeležencev bo potekala od 15.30 do 15.45 ure.
Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si
Organizator
DMSBZT Ljubljana
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacije za člane DMSBZT Ljubljani ni!
Licenčne in pedagoške točke
Program je v postopku vrednotenja pedagoških in licenčnih točk pri Zbornici - Zvezi
Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 08. 11. 2016, oziroma do zasedenosti mest (30). Dodatne informacije: Irma Kiprijanović (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com

TEMA SREČANJA
TEMELJNI POSTOPKI OŽIVLJANJA Z VKLJUČENIM AED
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Ponedeljek, 19. 12. 2016, DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14. Začetek ob 08.30 uri. Registracija udeležencev bo poekala od 08.00 - 08.30 ure.
Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si
Organizator
DMSBZT Ljubljana
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
KKotizacija z DDV za člane znaša 80,00 EUR, ter 160,00 EUR za nečlane društva in se plača po izstavljenem računu. V kotizacijo je všteto gradivo in organizacija seminarja ter osvežitev med odmor.
Licenčne in pedagoške točke
Program je v postopku vrednotenja pedagoških in licenčnih točk pri Zbornici – Zvezi. i
Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 08. 12. 2016, oziroma do zasedenosti mest (32). Dodatne informacije: Irma Kiprijanović (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com

**Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije**

Stalna delovna skupina za paliativno zdravstveno nego

Izobraževanje za pridobitev specialnih znanj iz paliativne oskrbe za medicinske sestre

Stalna delovna skupina za paliativno zdravstveno nego pri Zbornici – Zvezi organizira izobraževanje za pridobitev **specialnih znanj iz paliativne oskrbe za medicinske sestre**.

Namen strukturiranega izobraževalnega programa za medicinske sestre iz specialnih znanj v paliativni oskrbi je usposabljanje izvajalcev paliativne zdravstvene nege, da so ustrezno usposobljene za naloge v praksi, za strokovno profesionalno delo na pronicljiv in kulturno občutljiv način. Paliativna oskrba mora biti zagotovljena za vse, ne glede na starost, spol, raso, versko prepričanje ali vrsto/stadij neozdravljive bolezni.

Cilji izobraževanja:

- spoznati usmeritve razvoja, pomen, organizacijo in cilje organizirane paliativne oskrbe;
- uporabljati paliativni pristop – temeljne sestavine paliativne oskrbe v okolju, kjer so neozdravljivo bolni, družinski člani/bližnji;
- povečati fizično udobje bolnikov v celotnem procesu njihove bolezni;
- prepoznati psihološke potrebe bolnikov;
- prepoznati socialne potrebe bolnikov;
- prepoznati duhovne potrebe bolnikov;
- odzivati se na potrebe družinskih oskrbovalcev glede na kratko-, srednje- in dolgoročne cilje oskrbe bolnika;
- odzivati se na izzive kliničnega in etičnega odločanja v paliativni oskrbi;
- voditi celovito koordinacijo oskrbe in interdisciplinarno timsko delo v vseh okoljih, kjer se izvaja paliativna oskrba;
- razviti medosebne in komunikacijske sposobnosti, ustrezne za paliativno oskrbo;

Ciljni udeleženci in pogoji za opravljanje izobraževanja: diplomirane medicinske sestre/zdravstveniki in diplomirane babice, ki izvajajo zdravstveno nego in oskrbo v enotah paliativne oskrbe, na splošnih oddelkih bolnišnic, onkologiji, v patronažnem varstvu, pediatriji, geriatriji in se pogosto srečujejo z umiranjem in smrtjo bolnikov, oziroma diplomirane medicinske sestre/zdravstveniki, ki pogosto izvajajo zdravstveno nego pri bolnikih, ki bi potrebovali tudi paliativno oskrbo. Pogoj za opravljanje izobraževanja je opravljen 50-urni tečaj dodatnih znanj iz paliativne oskrbe s preizkusom znanja (potrdilo).

Lokacija, obseg izobraževanja in pogoji za pridobitev priznanja o specialnih znanjih: prostori Zbornice – Zveze in klinična okolja. Izobraževanje obsega 50 ur, od tega je 14 ur kliničnega usposabljanja. Pogoji za pridobitev priznanja o specialnih znanjih v paliativni oskrbi za medicinske sestre: 80-odstotna prisotnost na predavanjih, 100-odstotna prisotnost na kliničnih vajah in seminarjih; pozitivna ocena preverjanja znanja: seminarska naloga (20 %), pisni izpit (60 %), ustni izpit (20 %). Sistematizacija delovnega mesta po uspešno opravljenem izobraževanju je opredeljena v Kolektivni pogodbi za zaposlene v zdravstveni negi pod E037013 – diplomirana medicinska sestra s specialnimi znanji VII/1.

Čas izobraževanja: izobraževanje bo potekalo ob sobotah: 28. 1. 2017, 11. 2. 2017, 11. 3. 2017 in 25. 3. 2017 od 8. do 16. ure. Pridržujemo si pravico do spremembe datumov izobraževanja v primeru potrebe po dogovoru z udeleženci izobraževanja. Klinično usposabljanje bo potekalo po dogovoru z udeleženci in kliničnimi okolji.

Število udeležencev: do 30 udeležencev v skupini.

Cena: 300 EUR + DDV; cena vključuje izvedbo predavanj, klinično usposabljanje, okrepčilo v odmorih in pisno gradivo.

Prijave sprejemamo do **10. januarja 2017** oziroma do zapolnitve predvidenega števila udeležencev na e-naslov: tajnistvo@zbornica-zveza.si

Ob prijavi je treba predložiti fotokopijo **potrdila o opravljenem 50-urnem tečaju dodatnih znanj iz paliativne oskrbe s preizkusom znanja**.

Za dodatne informacije smo vam na voljo na: judita.slak@klinika-golnik.si

Judita Slak,

vodja delovne skupine za paliativno ZN

Monika Ažman,

predsednica Zbornice – Zveze

**Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije**

2. kongres gerontološke zdravstvene nege in oskrbe: ŽIVETI ŽIVLJENJE V VARNI STAROSTI

PROGRAM SREČANJA:

5. 12. 2016 (1. dan)

od 07.00 do 08.30 **Registracija udeležencev**

od 08.30 do 08.40 **Pozdravni nagovori**

Monika Ažman, predsednica Zbornice zdravstvene in babiške nege
Slovenije

Gabrijela Valenčič, predsednica Sekcije medicinskih sester in
zdravstvenih tehnikov v socialnih zavodih

08.40 do 09.00 **Skozi preteklost do današnjih dni v zdravstveni negi v socialnih zavodih,
dr. Lilijana Leskovic**

od 09.00 do 09.30 **Podelitev zahval**

I. SKLOP – Tudi to je starost: moderatorja: Helena Skočir, mag. Brane Bregar

09.30 do 09.50 **Starost kot (najlepše) razvojno obdobje**

20 min dr. Špela Hvalec, spec. klin. psih.

09.50 do 10.40 **Izgube in žalovanje v starejšem obdobju življenja**

50 min red. prof. dr. Onja Tekavčič Grad, spec. klin. psih.

10.40 do 11.00 **Odmor**

11.00 do 11.20 **Validacija instrumentov za merjenje odnosa do starejših**

20 min dr. Julita Sansoni

11.20 do 11.40 **Uporaba deeskalacijskih tehnik pri zdravstveni obravnavi pacientov z
demenco**

20 min Branka Mikluž, dipl. m. s., Matej Rajgl, dipl. zn., Petra Stopar, dipl. m. s.

11.40 do 12.00 **Duhovna podpora**

20 min Klelija Štrancar

12.00 do 12.20 **Alzheimerjeva demenca kot nova oblika sladkorne bolezni tipa 3**

20 min Ana Ogrič Lapajne, dr. med., spec. interne medicine

12.20 do 12.40 **Etična vprašanja povezana s staranjem in izgubo samostojnosti**

20 min dr. Mirko Prosen, dipl. zn., univ. dipl. org., viš. pred.

12.40 do 13.10 **Vprašanja, diskusija in predstavitve sponzorjev**

30 min

13.20 do 14.20 **Kosilo**

II. SKLOP – Poglejmo širše: moderatorja: Gabrijela Valenčič, dr. Mirko Prosen

14.20 do 14.40 **Uvod v homeopatijo in njena vloga pri celostni obravnavi starejše osebe**

20 min dr. Miha Vivoda, mag. farm.

14.40 do 15.00 **Qi gong - vadba pozornosti, ki lahko pomaga spreminjati gibalne vzorce**

20 min dr. Jernej Sever

15.00 do 15.20 **Krepitev posameznika v socialno varstvenem zavodu z naturopatskimi tehnikami**

20 min Erika Brajnik, naturopatinja

15.20 do 15.40 **Koristi ketogene diete za starejše**

20 min Gašper Grom, dipl. dietetik, svetovalec za prehrano LCHF in fitnes trener

15.40 do 16.10 **Vprašanja, diskusija in predstavitve sponzorjev**

16.10 do 16.30 **Odmor**

III. SKLOP – in sodelujmo: moderatorja: Helena Skočir, mag. Brane Bregar

16.30 do 16.50 **Delovno terapevtska obravnava v domu starejših**

20 min Monika Vrhovnik Hribar

16.50 do 17.10 **Mobilizacija: kdaj, kdo, zakaj?**

20 min Danielle Jagodic, dipl. fiziot., višja svetovalka

17.10 do 17.30 **Pomen in vloga socialnega dela v domu za starejše"**

20 min Franja Jakob, univ. dipl. soc. del.

17.30 do 17.50 **Vloga dietetika v socialno varstvenem zavodu**

20 min Kemal Ejub, dipl. dietetik

17.50 do 18.00 **Vprašanja in diskusija**

10 min

ob 19.00 **Večerja ob glasbi**

6. 12. 2016 (2. dan)

IV. SKLOP – Varnost in kakovost v zdravstveni negi in oskrbi: moderatorja: Helena Skočir, mag. Brane Bregar

- 08.30 do 08.50 **Dejavniki povezani z udejanjanjem kakovosti in varnosti v zdravstvu**
20 min izr. prof. dr. Brigita Skela Savič, mag. Mojca Dobnik (doktorska kandidatka)
- 08.50 do 09.10 **Vloga managementa zdravstvene nege in oskrbe v procesu kakovosti**
20 min dr. Saša Kadivec, prof. zdr. vzg., viš. pred.
- 09.10 do 09.30 **Primer vpeljave modela kakovosti v vsakdanjo prakso socialno varstvenega zavoda**
20 min Valerija Lekić Poljšak, direktorica, višja svetovalka
- 09.30 do 09.50 **Pomen pogovorov o varnosti**
20 min Zdenka Kramar, dipl. m. s., mag. zdrav. nege
- 09.50 do 10.10 **Finančno medicinski nadzor ZZZS o razvrščanju stanovalcev SVZ v kategorije zdravstvene nege**
20 min dr. Mateja Berčan, dipl. m. s., spec., mag. zdr. nege
- 10.10 do 10.40 **Vprašanja, diskusija in predstavitev sponzorjev**
- 10.40 - 11.10 **Odmor, osvežitev**

V. SKLOP – Dileme in postopki v zdravstveni negi in oskrbi: moderatorja: Gabrijela Valenčič, dr. Mirko Prosen

- 11.10 do 11.30 **Oskrba trahealne kanile : izkušnje zaposlenih v zdravstveni negi**
20 min Helena Skočir, viš. med. ses., univ. dipl. org., pred., Ester Benko, mag. zdr. neg., pred.
- 11.30 do 11.50 **Kratkoelastična kompresijska oskrba nog**
20 min asist. Zvonka Fekonja, mag. zdr. nege
- 11.50 do 12.10 **Oskrba kronične rane**
20 min Irena Jovišić, dipl. m. s.
- 12.10 do 12.30 **Odmor**
20 min
- 12.30 do 12.50 **Asistirana peritonealna dializa pri starejših**
20 min Mirjana Rep, dipl. m. s., predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v nefrologiji, dializi in transplantaciji
- 12.50 do 13.10 **Premestitev pacienta z večkratno odpornimi bakterijami**
20 min mag. Mojca Dobnik, dipl. m. s., univ. dipl. org.
- 13.10 do 13.30 **Vprašanja, diskusija, zaključki in povzetki kongresa**

Splošne informacije:

Udeležba na seminarju se šteje za strokovno usposabljanje in se upošteva pri napredovanju.

Strokovno srečanje je v postopku vrednotenja in pridobivanja licenčnih in pedagoških točk.

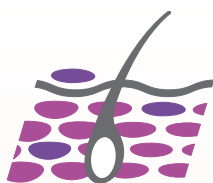
Programski odbor: mag. Klavdija Kobal Straus, dipl. m. s., spec., Gabrijela Valenčič, dipl. m. s., mag. zdr. nege, mag. Branko Bregar, dipl. zn, viš. pred., dr. Mirko Prosen, viš. pred.

Organizacijski odbor: Gabrijela Valenčič, dipl. m. s., mag. zdr. nege, mag. Klavdija Kobal Straus, dipl. m. s., spec., Frančiška Pinoza, dipl. m. s., dipl. org., Nada Hercan, dipl. m. s.

Kotizacija: Kotizacija z DDV znaša 320 EUR, za člane Zbornice-Zveze znaša 160 EUR. Kotizacijo nakažite na TRR ZZBNS-ZDMSBZTS: 02015-0258761480, sklic na št. 00 0227-19102015, s pripisom »Sekcija MS in ZT v socialnih zavodih« ali po izstavitvi računa.

Prijava: Prijava je obvezna z e-prijavnico, ki je objavljena na spletni strani ZZBNS-ZDMSBZTS. Prosimo, če oddate prijave do 20. 11. 2016. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico

Nočitve lahko rezervirate v Grand hotelu Bernardin ali Hotel Histriion, Hoteli Bernardin d. d. Obala 2 SI -6320 Portorož. Ob rezervaciji nočitve opozorite, da ste udeleženec Kongresa Sekcije MS in ZT v socialnih zavodih.

**SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER
IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV
V DERMATOVENEROLOGIJI**

organizira **strokovno ekskurzijo na Tirolsko**, kjer bomo obiskali kliniko za limfedeme (Wittlinger Lymphedema Clinic).

PROGRAM:

15. 12. 2016	Odhod v popoldanskih urah (15.00) iz Ljubljane proti Avstriji/Walchsee, namestitvev, pozna večerja.
16. 12. 2016	Zajtrk.

Obisk klinike, predavanja, ogled klinike. |
09.00–10.00	Powerpoint with our medical director, Dr. Christine Heim
10.00–11.00	Presentation of compression garments with Maria Wittlinger
11.00–12.00	Presentation of some cases from the clinic
	Kosilo.
	Ogled predbožičnega Salzburga.
	Vrnitev proti domu v poznih večernih urah.

Stroške strokovne ekskurzije za zdravstvene delavce (dipl. m. s., ZT/SMS, bolničar), ki so zaposleni v dermatovenerološki dejavnosti ter so člani Zbornice – Zveze, krije Sekcija MS in ZT v dermatovenerologiji, za ostale udeležence prispevek znaša 50 evrov. Program je v postopku vpisa v register strokovnih izpopolnjevanj in pridobitve licenčnih ter pedagoških točk pri Zbornici – Zvezi.

Prijavite se lahko po elektronski pošti na naslov: mojca.vreckek@kclj.si ali irena.mohar@kclj.si do 30. 11. 2016. Število mest je omejeno, zato pohitite s prijavo.

Vljudno vabljeni!

Mojca Vreček, dipl. m. s., univ. dipl. org.,
Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov
v dermatovenerologiji

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana

organizira

17. simpozij z mednarodno udeležbo z naslovom

ODVISNOST IN PROBLEMI V ŠIRŠI DRUŽBI.

**KRAJ IN ČAS SREČANJA: LJUBLJANA, Gospodarsko razstavišče, dvorana Povodni mož,
Dunajska 18 v Ljubljani**

18. november 2016, s pričetkom ob 8.45

Program srečanja:

8.00–8.45	REGISTRACIJA UDELEŽENCEV
8.45–9.00	Pozdravne besede Đurđa Sima, predsednica DMSBZT Ljubljana Plenarni del: Moderatorji: Đurđa Sima, doc. dr. Radojka Kobentar
9.00–9.45	Odvisnost kot smisel življenja prim. dr. Robert Torre, psihiater, subspecialist psihiatrije odvisnosti
9.45–10.05	Epidemiološko stanje na področju uporabe prepovedanih drog in mikro ter makro ekonomske posledice uporabe prepovedanih drog Milan Krek, dr. med., specialist javnega zdravja
10.10–10.30	Vloga zdravstva in zdravstvenih delavcev pri preprečevanju odvisnosti Vesna Kerstin Petrič, dr. med.
10.30–10.40	Kratek odmor
10.40–11.00	Odvisnost in pridružene psihične motnje dr. Silva Demšar, dr. med.
11.00–11.20	Nekemične zasvojenosti Sanja Rozman, dr. med., spec. med. dela, prometa in športa, psihoterapevt
11.20–11.35	Razprava
11.35–12.35	PODELITEV PRIZNANJ DMSBZT LJUBLJANA
12.35–13.35	Odmor s kosilom Moderatorji: mag. Peter Požun, doc. dr. Andreja Kvas
13.35–13.55	Kako odvisnega in njegove svojce motivirati za zdravljenje – podpreti za spremembo Anica Pišl, prof. def.

- 13.55–14.15 **Odvisniki kot pacienti na Kliniki za infektivne in tropske bolezni
Kliničnega centra Republike Srbije**
Maja Todorović, medicinska sestra, specialistka
- 14.20–14.40 **Odvisnost od alkohola med starostniki – rezultati presejalnega testa
SMAST–G**
doc. dr. Radojka Kobentar, viš. med. ses., prof. def., in Zoran Kusić, mag. vzg. in
menedž. v zdr.
- 14.40–15.00 **Patronažno varstvo v obvladovanju odvisnosti**
mag. Andreja Krajnc, viš. med. ses., univ. dipl. org.
- 15.00–15.15 **Razprava**
- 15.15–15.30 **Odmor**
Moderatorji: Gordana Lokajner, Sabina Vihtelič
- 15.30–15.50 **Vloga babice pri odvisnici v času nosečnosti in poroda?**
Anita Prelec, dipl. m. s., Msc (UK)
- 15.50–16.10 **Vloga medicinske sestre pri novorojenčku z abstinenčnim sindromom**
Jana Stermecki, dipl. bab.
- 16.10–16.30 **RAZPRAVA IN ZAKLJUČKI SIMPOZIJA**

Programski odbor: Đurđa Sima, doc. dr. Radojka Kobentar, doc. dr. Andreja Kvas, Gordana Lokajner, mag. Peter Požun

Organizacijski odbor: Nada Sirnik, Damjan Remškar, Zlatko Grubešič, Peter Koren, Jerica Zrimšek

Za člane DMSBZT Ljubljana je simpozij brezplačen.

Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Zbornico – Zvezo.

Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (številka članske izkaznice) do 14. 11. 2016 oziroma do zasedenosti mest.

Za dodatne informacije smo dosegljivi po telefonu 041 754 695, Irma Kiprijanović, ali na elektronskem naslovu irma.kiprijanovic@gmail.com.

Podpredsednica za področje izobraževanja,
raziskovanja in založništva: doc. dr. Andreja Kvas, prof. zdr. vzg.

Predsednica DMSBZT Ljubljana: Đurđa Sima, dipl. m. s.

Strokovno srečanje programa Svit – SVITOV DAN 2016

**Nacionalni inštitut za javno zdravje 13. decembra 2016 tretje leto
zapored organizira strokovno srečanje programa Svit.**

Svitov dan 2016 bo potekal v Austria Trend Hotelu v Ljubljani.

Program Svit je državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki, ki na območju celotne Slovenije organizirano poteka že sedem let. Na letošnjem strokovnem srečanju se bomo osredotočili predvsem na tehnike nemedikamentoznega obvladovanja bolečin na kolonoskopiji, v sklopu česar bo potekalo tudi praktično delo v delavnicah, novosti v zvezi s pripravo sladkornih bolnikov na kolonoskopijo in izsledke raziskave med izbranimi osebnimi zdravniki o podpori za vključevanje v program Svit.

Srečanje je namenjeno vsem, vključenim v izvajanje programa Svit, podpornikom programa in širši strokovni javnosti. **Udeležba na srečanju je brezplačna.**

Prijava na elektronskem naslovu <https://www.1ka.si/a/103841> je mogoča najkasneje do 2. decembra 2016 oziroma do zapolnitve prostih mest.

Načrt aktivnosti in strokovnih izpopolnjevanj regijskih strokovnih društev v letu 2017

DMSBZT Ljubljana

Predlagan program dela za naslednje leto odseva uspešno opravljene aktivnosti, ki so v dosedanjih letih uspešnega delovanja društva predstavljali ogrožje društvenega delovanja - pester program, ki vsebuje številne letne aktivnosti za člane Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana, ter analize dosedanjega delovanja s poudarkom na izobraževanju in kakovostnem izpolnjevanju prostega časa. V regiji nas povezuje delo znotraj zdravstvenih zavodov in izobraževalnih ustanovah s področja zdravstvene in babiške nege ter socialnega varstva. Bogastvo je naloženo v znanje in delovanje na področju strokovnega razvoja.

IZOBRAŽEVANJE

Simpozij z mednarodno udeležbo (dr. Andreja Kvas)

Tema: 18. Simpozij z mednarodno udeležbo. Kraj dogodka: Ljubljana.

Predviden datum in trajanje simpozija: november 2017; enodnevni simpozij in **obeležitev 90 let organiziranega društvenega delovanja v ljubljanski regiji**.

Klinični večeri (Gordana Lokajner)

Na področju kliničnih popoldnevov načrtujemo 10 popoldnevov z različnimi temami glede na aktualne želje in predloge naših članov, ki jih bomo sprotno realizirali.

Izobraževanje za glavne medicinske sestre zdravstvenih in socialnih zavodov v ljubljanski regiji (Vodstvo DMSBZT Ljubljana)

Izobraževanje za glavne medicinske sestre zdravstvenih in socialnih zavodov v ljubljanski regiji bo potekalo v marca 2017 v Ljubljani.

Učne delavnice

»**Tudi beseda je zdravilo**«, ki ga izvaja ELITE d.o.o. (Klara Ramovš) – dve delavnici (marec in oktober 2016).

Učenje tujih jezikov

Nadaljevali bomo s tečajem angleškega in nemškega jezika, s poudarkom na strokovnem jeziku. Učenje nemškega jezika bo potekalo v prostorih DMSBZT Ljubljana, individualno in skupinsko. Učenje angleškega jezika pa na sedežu podjetja Linkot.

Ohranjamo zdravje in krepimo telo (Đurđa Sima)

Nadaljevali bomo z učnimi delavnicami, kjer bomo skozi interdisciplinarni pristop obravnavali življenjski slog s poudarkom na promociji primerne – zdravega življenjskega sloga izvajalcev zdravstvene in babiške nege. Predvidevamo tri delavnice (marec, september in november 2017).

Učinkovita komunikacija v zdravstvenem timu in s pacienti (doc. dr. Andreja Kvas)

Nova učna delavnica, kjer bomo delali na tem, da udeležencem predstavimo učinkovito in kakovostno komunikacijo med člani zdravstvenega tima in med člani zdravstvenega tima ter bolnikom (pridobivanje teoretičnega in praktičnega znanja – vaje).

OBVEZNE VSEBINE

Program izobraževanja iz poklicne etike (Mariana Velepčič)

V letu 2017 bo DMSBZT Ljubljana izvajalo tri vrste izobraževanj iz poklicne etike v zdravstveni in babiški negi. Strokovna seminarja z učno delavnico **Poklicna etika v zdravstveni in babiški negi in Menedžment zdravstvene in babiške nege v luči etike**, vsebujeta vsebine, ki sodijo pod obvezne oziroma priporočene vsebine za pridobitev licence za samostojno opravljanje dela v zdravstveni ali babiški negi.

Nadaljevali bomo tudi s strokovnim programom za osebe domov za starejše občane in seminarjem o dostojanstvu, ki smo ga v dopolnjeni vsebini seminarja predstavili v jeseni 2016.

Poklicna etika v zdravstveni in babiški negi

- strokovni seminar z učno delavnico: januar 2017, februar 2017, marec 2017, junij 2017, september 2017, november 2017, december 2017.

Poklicna etika – Menedžment zdravstvene in babiške nege v luči etike

- strokovni seminar z učno delavnico: april 2017, oktober 2017.

Poklicna etika v domovih za starejše občane

- strokovni seminar z učno delavnico: april 2017.

Kršitve dostojanstva pacientov in osebja zdravstvene in babiške nege

- strokovni seminar: maj 2017, november 2015.

Učne delavnice TPO z AED (Damjan Remškar)

V sodelovanju s Sekcijo reševalcev v zdravstvu pri Zbornici – Zvezi bomo tudi v letu 2017 izvajali delavnice TPO z AED. Vsebina in izvedba delavnic sta usklajeni z zahtevami za priporočene vsebine iz temeljnih postopkov oživljanja in ustrezata dodatnim kriterijem za podaljšanje licenčnega obdobja. V letu 2017 bi kupili tudi lutko manjšega otroka za izvajanje TPO pri otrocih. Inštruktorjem, ki jim je potekla licenca Evropskega sveta za reanimacijo pa bi omogočili ponovno pridobitev licence, saj mora imeti določen delež inštruktorjev veljavno licenco za izvajanje tečajev TPO. Skupna vrednost finančnega vložka v nakup opreme in izobraževanja, bi v letu 2017 znašala približno 4000 EUR. Delavnice bodo potekale enkrat mesečno v prostorih DMSBZT Ljubljana, po potrebi bomo razpisali dodatne termine.

Plan izobraževanj s področja zakonodaje s področja zdravstva (Đurđa Sima in mag. Peter Požun)

Pripravili bomo štiri izobraževanja, v februarju, aprilu, oktobru in decembru 2017.

Plan izobraževanj s področja kakovosti in varnosti (Andreja Vovk)

Izobraževanje načrtujemo v maju in oktobru 2017.

Plan izobraževanj in usposabljanj za bolničarje/ negovalce (doc.dr. Radojka Kobentar)

Program vsebin iz temeljnih življenjskih aktivnosti za bolničarje: dva pomladi in dva jeseni 2017.

Izobraževanja s področja:

- Demenca – negovanje in skrb z delavnicami: pomladi in jeseni 2017.
- Opolnomočenje zaposlenih v zdravstveni negi in oskrbi: februar 2017.

Predlog programa dela na področju sodelovanja srednje zdravstvene šole Ljubljana in DMSBZT Ljubljana (Branka Langerholc)

- Predstavitev Društva vsem dijakom tretjih in četrtyh letnikov: poslanstvo, dejavnosti, seminarji, spletna stran, zakaj postati član in članarina, število članov itd.

- Skrb za promocijo Društva – vitrina, stojalo in LCD prezentacije za aktualne vsebine/obvestila

- Organizacija strokovnega izleta za nove člane Društva

- Kratka predstavitev strokovnega izleta in Društva v šolski reviji Feti, na Dijaški skupnosti in v Utripu – v okviru neformalnega izobraževanja

- Seznanitev aktiva Zdravstvene nege z obvestili Društva, promocija Društva (skrb za »dobro ime Društva«), pridobivanje novih članic iz aktiva ZN

Predlog programa dela na področju sodelovanja Zdravstvene fakultete Ljubljana – Oddelek za zdravstveno nego in DMSBZT Ljubljana (doc. dr. Andreja Kvas)

- predstavitev Društva študentom 1., 2. in 3. letnika (redni in izredni študij) na mentorskih sestankih;
- pridobivanje pristopnih izjav za članstvo v Društvu,
- skrb za promocijo Društva (oglasna deska, pošiljanje sporočil o dogodkih na Društvu preko skupnih e-naslovov študentom),
- pomoč študentov pri izvedbi strokovnih srečanj in ostalih dogodkov Društva.

RAZISKOVALNA DEJAVNOST (doc. dr. Andreja Kvas in doc. dr. Radojka Kobentar)

Nadaljevati oz. obuditi raziskovalne projekte pri društvu. Ena od predlaganih raziskovalnih tem: raziskovanje zdravega življenjskega sloga članic in članov društva.

(doc. dr. Andreja Kvas)

Nadaljevanje aktivnosti na področju raziskovanja in predstavitve evalvacijskega vprašalnika za izobraževalne dogodke na neformalnih izobraževanjih društva. (doc. dr. Radojka Kobentar)

ZALOŽNIŠKA DEJAVNOST

- zbornik simpozija,
- zgibanke društva,
- promocijski material.

Interesne dejavnosti v letu 2017 - (Nada Sirnik)

Društvo kot strokovno združenje povezuje člane tudi na področju interesnih dejavnosti in izrabe prostega časa v prid bogatenja znanja in širjenja obzora posameznika, ter kreativne izrabe prostega časa.

Interesne aktivnosti bogatijo naš prosti čas. Znotraj njih se prepletajo različni pristopi in tehnike naravnega in komplementarnega zdravljenja, veščine in znanja s področja osebnostnega in profesionalnega razvoja ter množstvo gibalnih, pevskih, likovnih, kreativnih in drugih vsebin in srečanj.

Za izobraževanja s tega področja bomo pridobili licenčne točke. Vsebine se bodo, kot doslej, medsebojno izmenjavale in prepletale.

Komplementarno in naravno zdravilstvo v zdravstveni negi (Nada Sirnik)

Spoznali bomo novosti in nova dognanja na področju komplementarnih in naravnih pristopov zdravljenja. Zaradi povpraševanja članstva se bomo ponovno srečali z nekaterimi vsebinami, s katerimi smo se že srečali v preteklosti. Ponudili bomo:

- delavnice gonga, 1 x mesečno- tretji ponedeljek, po letnem koledarju;
- 15. 3. 2017 – Tehnologija samozdravljenja;
- 31. 3 in 1. 4. 2017 - Metamorfna refleksoterapija;
- 6. 10 in 7. 10.2017 - Energetski sistem človeka;
- 10. 11. 2017 - Ajurveda – november.

Osebnostni razvoj (Nada Sirnik)

Društvo organizira strokovna izobraževanja in usposabljanja za lažje spoprijemanje s pastmi in težava-

mi sodobnega časa. Ponudili bomo vsebine za krepitev in širitev tako osebnega kot tudi poklicnega razvoja. V ta namen bomo k sodelovanju povabili strokovnjake različnih področij delovanja v zdravstveni in babiški negi ter tudi izven.

- 27. 01. 2017 - Podati kritiko in ohraniti odnose – mit ali realnost;

- 10. 02. 2017 - Šola proti bolečini v križu;

- Maj 2017 - Menopavza;

- 09. 06. 2017 - Šola proti bolečini v križu;

- 22. 09. 2017 - Šola proti bolečini v križu;

- 22. 10. 2017 - Postavljanje ciljev;

- 07. 12. 2017 - Ženski večer.

V mesecu oktobru se bomo že tradicionalno udeležili **Ljubljanskega maratona**.

Vadba joge, pilatesa in razgibalnih vaj za hrbtenico v letu 2016 (Katja Hribar)

- delavnice joge in razgibalnih vaj bodo potekale od oktobra 2016 do maja 2017;

- vadba bo potekala na štirih lokacijah v Ljubljani ter v Idriji in Trbovljah.

- zanimanje za to dejavnost ostaja na enaki ravni, zato bo število skupin ostalo nespremenjeno ter prilagojeno možnostim, željam in povpraševanju udeleženk;

Urnik vadbe je objavljen na spletni strani DMSBZT Ljubljana [www.drustvo-med-sester-lj.si/].

Program likovne dejavnosti (Majda Jarem Brunšek)

Likovna dejavnost bo potekala ob torkih popoldan v prostorih DMSBZT Ljubljana, pod mentorstvom Emilijane Erbežnik. V letošnjem letu se bomo izpopolnjevale v akvarelu. Zadnji torek v mesecu bomo izmenjaje nadgrajevali risbo, figuro, likovno teorijo in grafične spretnosti. Pri tem bomo sodelovali z Edvardom Ilarjem, Andrejem Pohlevnem in Marijo Strnad.

Likovne razstave in aktivnosti:

- maja, ob Mednarodnem dnevu medicinskih sester in Mednarodnem dnevu babic- UKC Ljubljana,

- praznovanje 20 obletnice delovanja likovne sekcije z izdajo likovno knjižnega dela o poklicni skupini babic;

- november- na povabilo bomo razstavljali v NUK-u Ljubljana.

Obiskali bomo tudi nekaj likovnih razstav. Likovna kolonija bo v prvi polovici junija, za kar je predviden kraj Most na Soči.

Klekljarske delavnice (Irma Kiprijanovič)

Tudi v letu 2017 bo klekljarska delavnica ob sredah od 16.30 do 19.30 ure. Ustvarjale bomo pod mentorstvom gospe Vesne Milek Recko.

Razstavljale bomo ob 12. maju – mednarodnem dnevu medicinskih sester v avli Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani in v mesecu decembru – že tradicionalno v Knjižnici Frana Levstika v Velikih Laščah. V kolikor bi se ponudila kakšna možnost raz-

stave na drugi lokaciji se bomo z veseljem priključile.

Izletništvo (Saša Kotar)

■ Predlagam da v letu 2017, kot je bilo zapisano že v letu 2016, združimo pohodništvo z izletništvom. Skoraj vsak pohod, ki ga organizira DMSBZT Ljubljana vsebuje elemente izletništva (različni ogledi, znamenitosti krajev, ipd), zato bomo v nekatere pohode vključili možnosti, da svoje interese zadovoljijo tudi izletniki.

■ V letu 2017 načrtujemo izlet v Gardaland. Sprotno se dogovarjamo glede na izražene želje članov. Pevski zbor (Saša Kotar)

Napoveduje se zamenjava organizacijskega vodenja zbora. Kot vsa leta doslej si želimo številčne okrepitve novih pevk ter ohraniti in okrepiti stalno zasedbo. Vabimo torej članice DMBZT Ljubljana, ki si želijo peti oz. so že kdaj peli, da se nam pridružijo v zboru. Pevske vaje bodo potekale na OŠ Vrhovci v glasbeni učilnici. Poudarek bo na individualnih vajah in vajah po glasovih. Pesemski program bomo prilagodili pevsko-tehničnim sposobnostim zbora. Nastopi in aktivnosti:

Slovenski kulturni praznik - po Prešernovih stopinjah -februar; Občni zbor KD Florence-marca; zborovska šola - april; Mednarodni dan medicinskih sester- otvoritev razstave likovne sekcije DMSBZT Ljubljana - maj; letni koncert - junij; Božično - novoletni nastop- december.

Sekcija upokojenih medicinskih sester pri DMSBZT Ljubljana (Olga Koblar)

Februar: Ogled URI – Soča in Plečnikove Žale.

Marec: Predavanje na Ol v Ljubljani: Sladkorna bolezen in njene posledice.

April: Cerklje na Gorenjskem (znamenitosti, Adergas-samostan, grad Strmol in vožnja z gondolo na Krvavec), ogled vrtnic burbonk (Kostanjevica na Krasu).

Maj: Kočevje, kočevski rog in baza 20.

Junij: Ogled urgence na Jesenicah, Belopeška jezera, Montaž, vožnja z gondolo na Višarje.

September: predavanja na Ol v Ljubljani: Jetrna obolenja in njihove posledice.

Oktober: Izlet v Sevnico z okolico.

November: Predavanje na temo: Bolečina, izvor, lajšanje in kvaliteta življenja, srečanje jubilatnk 70 in 80 let.

Aktivnosti na podružnici Zasavje (mag. Boža Pirковиč)

Na podružnici Zasavje se bomo svojim članom še naprej trudili prinašati različne vsebine, tako strokovne, kot tudi vsebine s področja osebnostnega razvoja.

Nadaljujemo s tečajem angleškega jezika.

Dvodnevni seminar o čustvih - februar, marec.

Likovna razstava - maj ali november.

Etika v zdravstveni negi, obvezne vsebine za licenco – september.

Dvodnevni izlet – oktober.
Klinični večer s druženjem – december.

Aktivnosti v Idriji (Sabina Vihtelič in Andreja Gruden)

Interesne dejavnosti:
Joga (dva termina, sredo).

Odbor za komplementarno in naravno zdravilstvo v zdravstveni negi:
Delavnica planetarnega gonga (dve delavnici) v prostorih PBI.

Družabno srečanje s strokovnim predavanjem v Idriji, v mesecu aprilu, na temo: Komunikacije v povezavi z delom (NLP trenerka Helena Zajec).

Tečaj angleščine- konverzacija za zaposlene v zdravstvu.
Obeležitev Svetovnega dneva duševnega zdravja v letu 2017 in 90 obletnice delovanja DMSBZT LJUBLJANA.

Celodnevno strokovno srečanje »Varna in učinkovita komunikacija v zdravstvu« in zaključek s kulturo (sodelovanje z likovno skupino DMSBZT LJ, kulturna, glasbena vsebina ob zaključku):

Športno gibalna vadba (Đurđa Sima)

V letu 2017 načrtujemo aktivnosti za delovanje v širšem javnem interesu, v prostorih DMSBZT Ljubljana, ob četrtkih. Poleg svetovanja za primeren življenjski slog in različne meritve članom DMSBZT Ljubljana in meščanom, se bomo s svojimi aktivnostmi za gibanje in zdravje približevali tudi organizacijam in društvom pacientov.

Načrtujemo še planinske aktivnosti in pohode po razporedu: januar, februar, marec, april, maj, junij, julij, avgust, september, oktober, november in december. Tudi v letu 2017 pripravljamo gibalno športne aktivnosti po meri članov. Kategorizirali smo jih na lažje, oz. tehnično manj zahtevne in težje, z nekoliko več gibalne intenzivnosti.

Aktivnost pospešuje zavedanje h krepitvi primerne in zdravega življenjskega sloga članov in družinskih članov. Organizirali bomo 15 gibalno-sportnih dogodkov.

Spletna stran DMSBZT Ljubljana

<http://www.drustvo-med-sester-lj.si/>
(Peter Koren)

V letu 2017 bomo prenovili spletno stran Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana, ki vključuje osvežitev vizualne podobe spletnega mesta in predelavo spletnega mesta za prikaz na mobilnih napravah. Spletna stran je še vedno najpomembnejši način obveščanja članstva, o delovanju društva, zato bodo na spletni strani ažurno objavljali vsi dogodki, vse informacije in poročila. Tudi prijava na dogodke poteka preko e-prijavnice na spletni strani.

Facebook DMSBZT Ljubljana (Rok Hatze)

Profil društva bomo redno osveževali z načrtovanimi društvenimi vsebinami in obveščali sledilce z aktualnimi strokovnimi vprašanji in temami s področja zdravja, zdravega načina življenja. Prednost Facebooka je v hitrosti in ažurnosti ter dvosmernosti komunikacije, saj je mogoče pridobivati povratne informacije. S pomočjo profila na Facebooku lahko vidimo kolikšen krog ljudi dosega in s posameznimi objavami in ugotavljam, katere teme obiskovalce strani najbolj zanimajo. Tako upravni odbor kot članke pozivamo k aktivnosti na spletu, pomoči pri širjenju kroga sledilcev na Facebooku in k sodelovanju pri promociji dejavnosti društva (pošiljanje fotografij, poročil, informacij itd.).

Mednarodno sodelovanje

Med pomembne aktivnosti društva štejemo medregijsko povezovanje, zato se bomo znotraj svojih načrtovanih aktivnosti vključevali v aktivnosti, ki bodo krepile strokovne in stanovske povezave medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov na nacionalni, regionalni ter globalni ravni.

Udeležili se bomo mednarodnih konferenc, z aktivnimi prispevki.

Nadaljevali bomo sodelovanje v skladu s Sporazumom o strokovnem sodelovanju s Savezom zdravstvenih radnikov Republike Srbije in enako s Savezom zdravstvenih radnikov Beograda. Sodelovanje na strokovnih srečanjih, ki jih organizira Hrvatska udruga medicinskih sestara. Tudi sodelovanje na strokovnih srečanjih, ki jih organizira Udruga medicinskih sestara i tehničara Republike Srbske so že tradicionalna. Načrtovana je tudi udeležba na kongresu združenja medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Makedonije. S svojimi aktivnostmi bomo krepili stike znotraj širše regije.

V sodelovanju z vodstvom društva in
nosilci dejavnosti,

Đurđa Sima, predsednica DMSBZT Ljubljana

DMSBZT Maribor

STROKOVNA IZPOPOLNJEVANJA NA PODROČJU OBVEZNIH VSEBIN - MODUL LICENCA:

Programi strokovnih srečanj so namenjeni zaposlenim v zdravstveni in babiški negi in sodijo na področje obveznih in priporočenih vsebin: »KAKOVOST IN VARNOST V ZDRAVSTVU, TPO, ZAKONODAJA S PODROČJA ZDRAVSTVA IN POKLICNA ETIKA« v enem licenčnem obdobju:

KAKOVOST IN VARNOST V ZDRAVSTVU, strokovni seminar:

- petek, 26. maj 2017, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor,
- petek, 20. oktober 2017, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor.

TPO ZA ZAPOSLENE V ZDRAVSTVENI IN BABIŠKI NEGI, strokovni seminar z učnimi delavnicami, v sodelovanju s Sekcijo reševalcev v zdravstvu pri Zbornici - Zvezi:

- petek, 10. marec 2017, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor,
- sobota, 11. marec 2017, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor,
- četrtek, 01. junij 2017, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor,
- petek, 02. junij 2017, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor,
- četrtek, 09. november 2017, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor,
- petek, 10. november 2017, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor.

ZAKONODAJA S PODROČJA ZDRAVSTVA IN POKLICNA ETIKA, strokovni seminar:

- petek, 14. april 2017, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor,
- petek, 10. november 2017, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor.

STROKOVNI KLINIČNI VEČERI v sodelovanju z zavodi v regiji ter regijskimi člani, ki se interesno združujejo v strokovnih sekcijah pri Zbornici - Zvezi, poudarek na timske pristopu v procesu obravnave pacientov, prostori Društva, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor, od 16.00 do 19.00 (4 pedagoške ure):

19. januar ZA BOLJŠE ZDRAVJE OTROK IN MLADOSTNIKOV

Tina Brunčko, dipl. m. s.,
Selma Prejac, dipl. m. s.,
Mateja Voršič, dipl. m. s.

16. februar REDNI LETNI OBČNI ZBOR DRUŠTVA PREDSTAVITEV ODDELKA ZA ONKOLOGIJO UKC MARIBOR

Irena Tominc, mag. zdr. neg. s sodelavci

16. marec PREHRANA STAROSTNIKA

Mirjam Koler Huzjak, dipl. m. s., spec. klin. dietetike

20. april DOŽIVLJANJE VLOGE MEDICINSKE SESTRE S STALIŠČA POSVOJITELJA

Božena Potočnik, dipl. m. s.
6 PODROČIJ V PORODNI SOBI ZA BOLJŠO PORODNO PRAKSO
Nastja Pavel, dipl. bab.
ŠIVANJE EPIZIOTOMIJSKE RANE IN MANJŠIH RAZTRGANIN PRESREDKA – V PRIHODNOSTI DOMENA BABIC?
Rosemarie Franc, dipl. bab.

18. maj ČREVESNE IZLOČALNE STOME

PRIPRAVA PACIENTA NA IZPELJAVO ČREVESA IN INDIKACIJE ZA IZPELJAVO ČREVESA
dr. Bojan Krebs, dr. med., spec. kirurg
ZDRAVSTVENA NEGA ČREVESNE STOME IN PRIPRAVA STOMISTA ZA ŽIVLJENJE DOMA
Anka Gregl, dipl. m. s., ET
KOMPLIKACIJE STOM
Nataša Koser, dipl. m. s., ET

21. september OBRAVNAVA TEŽAVNIH PACIENTOV – DEESKALACIJSKE TEHNIKE

asist. Andreja Čelofiga, dr. med., spec. psihiatrije
KOMUNIKACIJA IN PRISTOPI PRI PACIENTU Z AGREŠIVNIM VEDENJEM
Boštjan Lešnik, dipl. zn.

19. oktober OBRAVNAVA PACIENTA S SLADKORNO BOLEZNIJO NA PRIMARNI RAVNI ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

Zvezdana Vražič, dipl. m. s., spec. klin. dietetike,
Danica Sirk, dipl. m. s.
OBRAVNAVA PACIENTA S SLADKORNO BOLEZNIJO V DIABETOLOŠKI AMBULANTI
asist. dr. Mitja Krajnc, dr. med.
PREDSTAVITEV: POZNAVANJE DIABETESA Z VIDIKA DIJAKOV SREDNJE ZDRAVSTVENE IN KOZMETIČNE ŠOLE MARIBOR
Dijaki z mentorico Ano Mlakar
OBRAVNAVA STANOVALCEV Z DIABETESOM V DOMU ZA STAREJŠE OBČANE
Aleksandra Zel, dipl. m. s.

16. november ZDRAVLJENJE S SPECIFIČNO IMUNOTERAPIJO PRI RAZLIČNIH ALERGIJAH

Natalija Edelbaher, dr. med., spec. pnevmologije,
Pahor Polona, dipl. m. s.,
Letnik Mateja, dipl. m. s.

21. december PREHRANA IN GIBANJE SKOZI ZRELO OBDOBJE

Zvezdana Vražič, dipl. m. s., spec. klin. dietetike

ENODNEVNA STROKOVNA IZOBRAŽEVANJA

April 2017

ERGONOMIJA DELA Z RAČUNALNIKI IN BREMENI, Zvezdana Vražič, dipl. m. s., spec klin. dietetike, doc. dr. Jadranka Stričević, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor, termin bo objavljen na spletni strani društva in v Utripu.

November 2017

SIMPOZIJ OB 70 LETNICI DELOVANJA DMSBZT MARIBOR, kraj in termin bo objavljen na spletni strani društva in v Utripu.

KOMPETENČNI CENTER / RAZISKOVALNA DEJAVNOST

Kompetenčni center predstavlja razvojno - raziskovalni center v zdravstveni in babiški negi v regiji, kjer sodelujejo partnerji iz regije in izven nje (posamezniki, regijski člani, ki se interesno združujejo v strokovnih sekcijah pri Zbornici - Zvezi, zdravstvene, socialno – varstvene ustanove, izobraževalne institucije), z namenom, razvijati znanje in ključne kompetence zaposlenih v zdravstveni in babiški negi, v obsegu potreb, ki izhajajo iz regije, kar je ključno za zagotavljanje kakovostne, kontinuirane in primerljive zdravstvene in babiške nege v regiji ter za razvoj inovativnega potenciala zdravstvene in babiške nege.

Cilji:

- spodbujanje izvedbe praktičnih usposabljanj, predvsem strokovnih usposabljanj za pridobivanje
- specifičnih znanj, veščin in kompetenc zaposlenih v zdravstveni in babiški negi,
- razvoj učinkovite organizacijske strukture kompetenčnega centra za potrebe zaposlenih in/ ali
- zavodov, v partnerstvih na področju razvoja kadrov ter za zagotavljanje kakovostne zdravstvene
- obravnave pacientov;
- podpora razvoju znanstveno raziskovalnega dela v regiji, vzpostavitev delovanja raziskovalne skupine društva, določitev ključnega nosilca dejavnosti ter članov tima (v sodelovanju s člani društva ter priznanimi strokovnjaki s področja raziskovanja iz regije in izven nje),
- uvod v klinično raziskovanje, usmerjeno na paciente in sivoce, s prenosom raziskovalnih rezultatov v okolja delovanja zdravstvene in babiške nege, ŠOLA RAZISKOVANJA za medicinske sestre in babice ter sodelavce v zdravstvenih timih.

STROKOVNI SEMINARJI, UČNE DELAVNICE

- »ADLER SOCIAL COACHING«, »Pot uspeha in življenja v sozvočju s seboj in okolico«, podpora razvo-

ju socialnih kompetenc, komunikaciji, mentalni moči in motivaciji zaposlenih v zdravstveni in babiški negi.

- Učne delavnice: »VPLIV NEZAVEDNEGA V ODNOSU MED PACIENTI IN ZDRAVSTVENIM OSEBJEM (ŠESTI ČUT ALI INTUICIJA)«: program temelji na spoznavanju lastne intuicije in osebnega poslanstva, odkrivali in razvijali bomo čute, ki pomagajo pri razumevanju vsakdanjih, medsebojnih interakcij v zasebnem in poklicnem življenju z družinskimi člani, prijatelji, s sodelavci, pacienti, svojci.

- Učne delavnice POKLICNIH AKTIVNOSTI IN KOMPETENC: opis aktivnosti in praktično usposabljanje za izvajanje aktivnosti zdravstvene nege, razvoj interaktivnih orodij učenja in usposabljanja: učne delavnice bodo sprotno objavljene na spletni strani društva in v Utripu.

- Učne delavnice s področja ALTERNATIVNIH IN KOMPLEMENTARNIH PRISTOPOV ZA OHRANJANJE ZDRAVJA IN DOBREGA POČUTJA: učne delavnice bodo sprotno objavljene na spletni strani društva in v Utripu.

PUBLICISTIČNA/ ZALOŽNIŠKA DEJAVNOST

- Izdaja zbornika predavanj s Simpozija ob 70. letnici delovanja društva.
- Izdaja zbornikov predavanj s strokovno recenzijo in CIP kataložnim zapisom ob izvedbi strokovnih seminarjev.
- Izdaja strokovne literature v sklopu raziskovalne dejavnosti.
- Izdaja prenovljene predstavitvene zloženke društva in promocijskega materiala.
- Aktivnosti na področju zbiranja, vodenja in urejanja strokovne literature v regiji, »STROKOVNA KNJIŽNICA«.

SPLETNA STRAN DRUŠTVA www.dmsbzt-mb.si

Načrtujemo prenovu spletne strani Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor, oblikovno in vsebinsko, ob izdelavi spletnega mesta za prikaz mobilnih aplikacij. K oblikovanju spletne strani bomo k sodelovanju povabili člane društva iz regijskih zdravstvenih, socialno varstvenih zavodov in izobraževalnih ustanov.

Še naprej bomo vzdrževali prijavo na dogodke društva preko e - prijave na spletni strani ter ažurno objavljali aktualne informacije.

AKTIVNOSTI NA PODROČJU VSEŽIVLJENJSKEGA IZOBRAŽEVANJA/ UČENJE TUJIH JEZIKOV

- Splošna angleščina za prave začetnike« /letni program;
- Nadaljevalni tečaj angleščine – srednja raven intermediate» /letni program;
- Tečaj nemškega jezika, Nemščina za zaposlene v zdravstveni negi – strokovni jezik, nivo znanja A2 – B1;
- Nemščina za začetnike in nadaljevalni tečaji – splošna nemščina – 60 ur, nivo znanja A1 in A2;

MEDNARODNI DAN MEDICINSKIH SESTER/ BABIC
maj 2017: »Aktivno sodelovanje regije z Zbornico - Zvezo ob mednarodnih dnevih babic (5. maj) in medicinskih sester (12. maj)«, na dnevih medicinskih sester in babic in na svečani akademiji.

PODPORNA SUPERVIZIJA IN SVETOVANJE ZAPOSLENIM V ZDRAVSTVENI IN BABIŠKI NEGI TER OSKRBI

Skupinska in individualna pogovorna srečanja, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor, termini bodo sprotno objavljeni na spletni strani društva in v Utripu.

MEDGENERACIJSKO, MEDREGIJSKO IN MEDNARODNO SODELOVANJE

SODELOVANJE Z REGIJSKIMI STROKOVNIMI DRUŠTVI IN STROKOVNIMI SEKCIJAMI PRI ZBORNICI – ZVEZI

REDNI LETNI OBČNI ZBOR DRUŠVA: 16. 02. 2017

JESENSKA STROKOVNA EKSURZIJA: Črna gora, Igalo (Inštitut za fizikalno medicino, rehabilitacijo in revmatologijo, preventivna zdravstvena dejavnost, promocija zdravega načina življenja, rehabilitacija, talasoterapija, wellness), zbiramo mnenje članov o izboru predlogov.

PREDNOVOLETNA SVEČANOST DRUŠTVA S PODELTIVIMO NAJVIŠJIH PRIZNANJ DRUŠTVA, SREBRNI ZNAK IN ČASTNI ČLAN DRUŠTVA

AKTIVNOSTI NA PODROČJU AKTIVOV, INTERESNIH DEJAVNOSTI, PREŽIVLJANJA PROSTEGA ČASA, termini bodo sprotno objavljeni na spletni strani društva in v informativnem biltenu Utrip:

- AKTIV DIJAKOV IN ŠTUDENTOV (aktivno sodelovanje v društvenih dejavnostih);
- AKTIV UPOKOJENIH (termini dogodkov bodo sprotno objavljeni), aktivno vključevanje v dejavnosti društva;

- AKTIV ZA ZGODOVINO ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE Aktivnosti na področju zbiranja in urejanja zgodovinskih virov, stalna inčasne zgodovinske razstave v prostorih društva in v regiji delovanja;
- PEVSKI ZBOR DRUŠTVA, »La Vita«: Sodelovanje na društvenih in kulturnih prireditvah v regiji in izven, 4. letni koncert zbora, Božično novoletni koncert za bolnike in svojce v bolnišnični Kapeli Antona Martina Slomška;
- LIKOVNA DEJAVNOST:
 - začetni tečaj, v obsegu 40 ur, 10 srečanj po 4 ure (risanje in slikanje), nadaljevalni tečaj, v obsegu 40 ur, 10 srečanj po 4 ure, likovna razstava,
 - IZLETNIŠTVO, POHODNIŠTVO, NORDIJSKA HOJA,
 - KULTURNO/ UMETNIŠKO/ LITERARNO DRUŽENJE.

Obiščite nas na naši spletni strani www.dmsbzt-mb.si in se nam pridružite.

Vaše zaupanje – naša odgovornost!

V imenu Upravnega odbora,
Ksenija Pirš, predsednica DMSBZT Maribor

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER,
BABIC IN ZDRAVSTVENIH
TEHNIKOV CELJE

DMSBZT Celje

JANUAR

■ Z novim letom ponovno začnemo mesečne pohode na različne lokacije, okolica Celja in Celjske regije, pod vodstvom Jane Petelinšek in Anice Kremžar, obveščali o lokaciji in datumu pohodov vas bomo obveščali sprotno. Pohodi bodo potekali zadnjo soboto v mesecu.

- Tečaj Angleškega jezika, ki poteka celo šolsko leto;
- Tečaj Nemškega jezika, ki poteka celo šolsko leto;
- »Strokovni popoldnevi«, četrtek 19. 1. 2017, ob 15. uri, Srednja zdravstvena šola Celje, 1. nadstropje.
- Potopisi naših članov, četrtek, 19. 1. 2017, Srednja zdravstvena šola Celje, druženje, 1. nadstropje.
- TPO z AED, 10. 1. 2017, Srednja zdravstvena šola Celje, ob 12.30, 1. nadstropje. Sekcija reševalcev v zdravstvu, Branko Kešpert mag. zdr. nege.
- Občni zbor DMSBZT Celje.

FEBRUAR

- »Strokovni popoldnevi«, četrtek, 16. 2. 2017, Srednja zdravstvena šola Celje, ob 15. uri, 1. nadstropje. Andreja Doberšek, Peter Černezel, Petra Auser Štefanič, Obravnava otroka in mladostnika z vročinskimi krči ali epileptičnim napadom, delavnica; aplikacija stresolida in epistatusa.
- Potopisi naših članov, četrtek, 16. 2. 2017, Srednja zdravstvena šola Celje, druženje, 1. nadstropje.
- Planinski pohod zadnjo soboto v mesecu.

MAREC

- »Strokovni popoldnevi«, četrtek, 23. 3. 2017, Srednja zdravstvena šola Celje, ob 15. uri, 1. nadstropje.
- Potopisi naših članov, četrtek, 23. 3. 2017; Srednja zdravstvena šola Celje, druženje, 1. nadstropje.
- TPO, 7. 3. 2017, Srednja zdravstvena šola Celje, ob 12.30 uri, 1. nadstropje. Sekcija reševalcev v zdravstvu, Branko Kešpert mag. zdr. nege.
- Ob začetku tekaške sezone bodo tudi letos naše maratonce sodelovale na različnih maratonskih tekih.
- Planinski pohod zadnjo soboto v mesecu.

APRIL

- »Strokovni popoldnevi«, četrtek, 13. 4. 2017, Srednja zdravstvena šola ob 15. uri, 1. nadstropje. Potopisi naših članov, četrtek, 13. 4. 2017, Srednja zdravstvena šola Celje, druženje, 1. nadstropje.
- Planinski pohod zadnjo soboto v mesecu.
- Enodnevni izlet, ogled mesta Ljubljane pod strokovnim vodstvom.

MAJ

- 17. 5. 2016 Svečana prireditev ob 12. Maju, Mednarodnem dnevu medicinskih sester in babic, s podelitvijo srebrnih znakov in Zahval, Narodni dom Celje, ob 18. uri.
- »Varnost in kakovost«, obvezne vsebine, datum izvedbe sporočimo naknadno.
- »Strokovni popoldnevi«, četrtek, 18. 5. 2017, Srednja zdravstvena šola Celje, 1. nadstropje, ob 15. uri.
- Potopisi naših članov, četrtek, 18. 5. 2017, Srednja zdravstvena šola Celje, 1. nadstropje, DMSBZT Celje, sobota 20. maj 2017.
- Planinski pohod zadnjo soboto v mesecu.

JUNIJ

- Tridnevni izlet, prvi vikend v juniju, za vse člane in

članice DMSBZT Celje. Izlet bo namenjen raziskovanju zahodnega dela Madžarske in Slavonije.

JULIJ

- Pohod med Triglavskimi jezeri, 12., 13. ali 14. Julij, po dogovoru

SEPTEMBER

- Večdnevno potovanje članov DMSBZT Celje
- »Strokovni popoldnevi«, četrtek, 21. 9. 2017; Srednja zdravstvena šola Celje, ob 15. uri, 1. nadstropje.
- Potopisi naših članov, četrtek, 21. 9. 2017, Srednja zdravstvena šola Celje, 1. nadstropje, druženje.
- Planinski pohod zadnjo soboto v mesecu.

OKTOBER

- 17. Strokovno srečanje medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Celje in Splošne bolnice Celje
- TPO z AED, 10. 10. 2017, Srednja zdravstvena šola Celje, ob 12.30 uri, 1. nadstropje. Sekcija reševalcev v zdravstvu, Branko Kešpert mag. zdr. nege.
- »Strokovni popoldnevi«, četrtek, 19. 10. 2017; Srednja zdravstvena šola Celje, ob 15. uri, 1. nadstropje.
- Potopisi naših članov, četrtek, 19. 10. 2017, Srednja zdravstvena šola Celje, 1. nadstropje, druženje.
- Planinski pohod zadnjo soboto v mesecu.
- Tridnevni izlet za članice in člane DMSBZT Celje (olive, mandarine).

NOVEMBER

- »Strokovni popoldnevi«, četrtek 23. 11. 2017, Srednja zdravstvena šola Celje, ob 15. uri, 1. Nadstropje.
- Potopisi naših članov, četrtek, 23. 11. 2017, Srednja zdravstvena šola Celje, 1. nadstropje, druženje.
- Planinski pohod zadnjo soboto v mesecu.
- Etika in zakonodaja, obvezne vsebine.

DECEMBER

- TPO z AED, 12. 12. 2017, Srednja zdravstvena šola Celje, ob 12.30 uri, 1. nadstropje. Sekcija reševalcev v zdravstvu, Branko Kešpert, mag. zdr. nege.
- Opera ali balet za zaključek leta, z avtobusnim prevozom.
- Pogostitev in predstava za upokojene članice in člane DMSBZT Celje.
- Novoletno presenečenje za otroke članov DMSBZT Celje.

- Zaključni pohod naših članic in članov v okolico Celja.

V letu 2017 načrtujemo še nekaj predstav in muzikalov.

DMSBZT Celje navaja dogovorjene datume in teme, o dodatnih izobraževanjih ali predavanjih in dogodkih ter o strokovnih izpopolnjevanjih iz področja obveznih vsebin – modul licenca: »KAKOVOST IN VARNOST V ZDRAVSTVU, TPO, ZAKONODAJA S PODROČJA ZDRAVSTVA IN POKLICNA ETIKA«, vas bomo obveščali sprotno, z objavo v Utripu in na spletnih straneh društva.

V imenu Izvršnega odbora,
Tomislava Kordiš, predsednica DMSBZT Celje

DMSBZT Gorenjska

JANUAR

- 21. januar - tečaj teka na smučeh v Ratečah ali na Pokljuki,
- 26. januar - klinični večer: Paliativna ZN in oskrba.

FEBRUAR

16. februar - Prava čajanka s predavanji o čaju, Bled, Hotel Astoria.

MAREC

2. marec – občni zbor s strokovnim izobraževanjem Bled, Hotel Astoria.

APRIL

- 6. april - klinični večer s študenti Fakultete za zdravstvo Jesenice,
- 20. april - strokovna ekskurzija.

MAJ

- udeležba na Slovesnosti ob 12. maju, mednarodnem dnevu medicinskih sester in 5. maju, mednarodnem dnevu babic,

- 18. maj - strokovno izobraževanje iz obveznih vsebin – Poklicna etika in zakonodaja v praksi zdravstvene in babiške nege (z meddruštvenim sodelovanjem),
- 25. maj - ustvarjalna delavnica.

JUNIJ

- izlet upokojenih medicinskih sester – točen kraj in datum javljen naknadno,
- 10. junij - planinski pohod.

SEPTEMBER

- 7. september - tečaj digitalne fotografije,
- planinski pohod v Dolomite,
- 21. september - klinični večer Patronažno varstvo in problemi na terenu.

OKTOBER

- 19. oktober - strokovno izobraževanje iz obveznih vsebin v sodelovanju s Sekcijo reševalcev v zdravstvu TPO z uporabo AED – Zavarovalnica Triglav Kranj oz. Kakovost in varnost v zdravstvu,
- 28. oktober – planinski pohod,
- oktober – sodelovanje na Ljubljanskem maratonu z meddruštvenim sodelovanjem.

NOVEMBER

9. november - ustvarjalna delavnica.

DECEMBER

- 2. december – svečanost DMSBZT Gorenjske ob zaključku leta ter podelitev priznanj »Srebrni znak«,
- prednovoletno srečanje upokojenih članic Društva.

V letu 2017 bo organizirano:

- Tečaj tujega jezika;
- Tečaj uporabe programa Power Point;
- Učne delavnice: Retorika in način predavanja, kako napisati dober prispevek.
- 8 abonmajskih kart za gledališke predstave, od januarja do aprila ter oktobra do decembra;
- Športne aktivnosti: pilates, rekreacija, joga;
- Tečaj country plesa.

V imenu Izvršnega odbora,
Alenka Bijol, predsednica DMSBZT Gorenjske

DMSBZT Nova Gorica

STROKOVNA IZPOPOLNJEVANJA:

1. Temeljni postopki oživljanja z uporabo AED

Kraj srečanja: Nova Gorica. Čas srečanja: 21. 1. 2017.

2. Kakovost in varnost v zdravstvu. Kraj srečanja: Nova Gorica. Čas srečanja: 26. 5. 2017.

3. Paliativna oskrba. Kraj srečanja Tolmin. Čas srečanja: 6. 10. 2017.

4. Krajše delavnice. Teme, kraj in čas srečanj določimo kasneje.

DRUŽENJA:

1. Občni zbor društva: Kraj: Vrtojba. Čas: 23. 2. 2017.

2. Strokovna ekskurzija: Kraj: Bajina Bašta (Srbija). Ogled Zdravstvenega doma v Bajini Bašti s predavanjem o dispanzerskem delu na primarni ravni v Srbiji. Čas: od 1. 6. 2017 do 4. 6. 2017.

3. Prednovoletno srečanje: Kraj: določimo kasneje. Čas srečanja: 25. 11. 2017.

4. Večkrat letno druženje v skupinah, ki delujejo v našem društvu

5. Pohodi:

2 x pohod: kraj in datum določimo kasneje.

DRUŠTVENE DEJAVNOSTI:

1. Seje Izvršnega odbora društva – večkrat letno, seja nadzornega odbora in druge seje, vezane na delovanje Društva MSBZT Nova Gorica.

2. Aktivno vključevanje v naloge in dejavnosti Zbornice-Zveze.

3. Aktivno sodelovanje z ostalimi regijskimi društvi in strokovnimi sekcijami pri Zbornici – Zvezi.

Obiščite nas na spletnih straneh:

www.drustvo-mszt-novagorica.si

Pišite nam na e-naslov:

info@drustvo-mszt-novagorica.si

Informacije: Damjana Polanc, predsednica Društva MSBZT Nova Gorica,

telefon: 031 255 972; e-naslov:

info@drustvo-mszt-novagorica.si

V imenu Izvršnega odbora,
Damjana Polanc, predsednica
DMSBZT Nova Gorica

DMSBZT Koroška

Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Koroške za svoje člane in članice v letu 2017 načrtuje:

- V mesecu **marcu** bomo organizirali predavanje z naslovom Demenca ter si ogledali dom za starejše občane Zimzelen Topolšica.
- V mesecu **aprilu** bomo organizirali predavanje na temo Patronažne medicinske sestre in dojenje ter Stališča in znanje zdravstvenih delavcev o paliativni oskrbi.
- V mesecu **septembru** bomo organizirali predavanje z naslovom Bolnišnične okužbe; kako s pacientom v domačem okolju, v zdravstvenih domovih, v domovih starejših občanov.
- V mesecu **novembru** bomo organizirali predavanje: z naslovom Enotna uporaba terminologije v zdravstveni in babiški negi.

- **Sklic zbora članov** bomo imeli v mesecu **marcu**.
- **Predstavitve Društva ob mednarodnih dnevih babic (5. maj) in medicinskih sester (12. maj).** Društvo bo organiziralo prevoz za člane in članice na nacionalno svečanost ob 12. maju.
- V mesecu **juniju** bomo organizirali izlet za članice in člane društva.

Načrt dela je potrdil Upravni odbor društva na 6. redni seji.

V imenu Upravnega odbora,
Petra Štigl, predsednica SDMSBZT Koroške

DMSBZT Koper

Organizator: SDMSBZT Koper v sodelovanju s Fakulteto za vede o zdravju Izola

Tema: **TPO za zaposlene v zdravstveni in babiški negi**

Termin: februar 2017

Kraj: Fakulteta za vede o zdravju Izola

Organizator: SDMSBZT Koper

Tema: **Osebnostna in strokovna rast zaposlenih v zdravstveni negi, kultura komuniciranja**
Redni občni zbor SDMSBZT Koper in volitve organov društva

Termin: marec 2017

Kraj: Ortopedska bolnišnica Valdoltra

Organizator: SDMSBZT Koper

Tema: **Kakovost in varnost v zdravstvu**

Termin: november 2017

Kraj: Ortopedska bolnišnica Valdoltra

Organizator: SDMSBZT Koper

Tema: **Slovesnost ob mednarodnem dnevu medicinskih sester in babic s podelitvijo najvišjih priznanj SDMSBZT Koper Srebrni znak**

Termin: maj 2017

Kraj: Portorož, Kongresni center Bernardin

Organizator: SDMSBZT Koper

Tema: **Slovesnost ob zaključku leta s podelitvijo jubilejnih priznanj SDMSBZT Koper za leto 2016**

Termin: december 2017

Kraj: Portorož, Kongresni center Bernardin

Izletniški program/ strokovna ekskurzija

- maj in september 2017, izlet, termin, lokacija in program bodo objavljeni na spletni strani SDMSBZT,
 - jeseni 2017 – strokovna ekskurzija, program, termin in lokacija bodo objavljeni na spletni strani SDMSBZT.

Enodnevni pohodi – program bo objavljen na spletni strani društva.

Kontakt: Doroteja Dobrinja,
doroteja.dobrinja@gmail.com;

V imenu Upravnega odbora,
 Doroteja Dobrinja, predsednica SDMSBZT Koper

DMSBZT Novo mesto

V društvu medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Novo mesto smo na redni seji Izvršnega odbora, dne 17. 10. 2016 sprejeli naslednji program strokovnih izobraževanj in ostalih dejavnosti za leto 2017:

JANUAR: 9. dnevi Marije Tomšič – Razkorak med teorijo in prakso v zdravstveni negi

Datum in kraj srečanja: 20. 01. 2017 v Dolenjskih Toplicah.

FEBRUAR: Fotografija v oftalmologiji

Datum in kraj srečanja: 04. 02. 2017 v Novem mestu.

Vloga medicinske sestre v antikoagulantni ambulanti in redni letni občni zbor

Datum in kraj srečanja: od 10. do 15. 02. 2017 v Novem mestu.

MAREC: Poklicna etika in zakonodaja v ZN

Datum in kraj srečanja: od 20. do 25. 03. 2017 v Novem mestu.

TPO z uporabo AED

Datum in kraj srečanja: od 10. do 20. 03. 2017 v Novem mestu.

APRIL: Predstavitev nacionalne poklicne kvalifikacije

Datum in kraj srečanja: od 15. do 20. 04. 2017 v Trebnjem.

TPO z uporabo AED

Datum in kraj srečanja: od 10. do 20. 04. 2017 v Novem mestu.

MAJ: Srečanje ob dnevu medicinskih sester

Datum in kraj srečanja: 17. 05. 2017 v Dolenjskih Toplicah.

SEPTEMBER: Vloga medicinske sestre v varstveno delovnem centru

Datum in kraj srečanja: od 20. do 25. 09. 2017 v Novem mestu.

Kakovost v zdravstveni negi

Datum in kraj srečanja: od 20. do 25. 09. 2017 v Novem mestu.

OKTOBER: Varno rokovanje z zdravili

Datum in kraj srečanja: od 10. do 20. 10. 2017 v Novem mestu.

TPO z uporabo AED

Datum in kraj srečanja: od 10. do 20. 10. 2017 v Novem mestu.

NOVEMBER: Patronažna dejavnost

Datum in kraj srečanja: od 10. do 15. 11. 2017 v Novem mestu.

TPO z uporabo AED

Datum in kraj srečanja: od 10. do 20. 10. 2017 v Novem mestu.

DECEMBER: Novoletno srečanje – podelitev srebrnih znakov

Datum in kraj srečanja: 15. 12. 2017 na Prepihu.

Program pohodov za leto 2017

1. Machova pot
2. Lom - Kostanjevica
3. Ratitovec
4. Pohod po grebenu Košute (2 dni)
6. Prisojnik
7. Pohod v neznanu

Za pohode je odgovorna ga. Marjeta Martinčič.

Seznam izletov za leto 2017

MAJ: Strokovna ekskurzija v Srbijo (5 dni)

SEPTEMBER: organizacija izleta po želji članov

Pridržujemo si pravico do sprememb programa, za informacije se lahko obrnete na e mail: jozica.resetic@sb-nm.si ali karmen.janezic@sb-nm.si
Zapisala: Karmen Janežič

V imenu Izvršnega odbora,
mag. Jožica Rešetič, predsednica
DMSBZT Novo mesto

Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja

DMSBZT Pomurje**I. STROKOVNA IZPOPOLNJEVANJA****JANUAR:**

- EFT – tapkanje, učna delavnica, NIJZ; Murska Sobota
- ZN ginekoloških pacientk

FEBRUAR

- Strokovno srečanje s predstavitvijo ZN – abdominalna krg
- Medosebni odnosi

MAREC

- Zdravstvena zakonodaja v luči ZN ter etične in moralne dimenzije v zdravstveni in babiški negi – Vivat, Moravske Toplice
- ZN urološkega bolnika - inkontinenca

APRIL

- Supervizija v zdravstveni negi – Vivat, Moravske Toplice- Klara Ramovš
- Delo s stanovalci na varovanem odd. Dom Lukavci

MAJ

- Strokovno srečanje s kulturnim programom ob 12. maju na lokalni ravni

JUNIJ

- Depresija in vloga medicinskih sester pri obravnavi pacienta z depresijo, Vivat, Moravske Toplice- delavnice
- Obvladovanje okužb, povezanih z zdravstvom

SEPTEMBER

- Prehrana starostnika in problem obstipacije
- Etične problemi in dileme pri delu z umirajočim – DS Ljutomer

OKTOBER

- 8. Pomurski simpozij o kronični rani
- Kakovost in varnost v zdravstvu – Vivat, Moravske Toplice

NOVEMBER

- Status medicinskih sester v družbi s predstavitvijo rezultatov raziskave, Vivat, Moravske Toplice
- Oskrba starostnika z demenco

II. EKSURZIJE

- Enodnevna ekskurzija – Dolenjska- Šmarješke ali bolnišnica - april
- Predbožična ekskurzija – december

OBČNI ZBOR – 24. februar 2017- Vivat, M. Toplice

III. REKREACIJA

- Na Goričko z ogledom vulkanije pri Gradu na Goričkem - september
- Maraton treh src Radenci - maj
- Kolesarski maraton – september
- Vzpon na stolp v Lendavskih Goricah – Kulturna dvorana v Lendavi- maj
- Kopanje v Hotelu Vivat Moravske Toplice
- Planinski pohod- Donačka gora, Pohorje, Gora Oljka
- Plesni tečaj

IV. KULTURNE DEJAVNOSTI

- Koncert vokalne skupine Žarek. Skupina ima vaje vsak torek 2 uri
- Ogled gledališke predstave ali koncerta – 8. Marec
- Ogled kulturnega dogodka Lendava
- Ogled predstave Ljubiteljske gledališke skupine DMSBZT Pomurja

V. SREČANJA

- Udeležba na osrednjem slovenskem srečanju ob mednarodnem dnevu medicinskih sester- 12. maj
- Srečanje upokojenih medicinskih sester – november
- Skupine za samopomoč in osebnostno rast – vse leto
- Koncert pevskih zborov in vokalnih skupin DMSBZT MB, CE in Pomurja
- Udeležba na Kongresu zdravstvene in babiške nege, 27., 28., 29. novembra 2017 in 90. obletnice ZZ

VI. RAZISKOVALNA SKUPINA

- Raziskava o statusu medicinskih sester v družbi

VII. Vključevanje DMSBZT v lokalno okolje**VIII. TEČAJI TUJIH JEZIKOV**

- Začetni in nadaljevalni tečaj angleškega in nemškega jezika – če bo dovolj prijav

IX. ZALOŽNIŠKA DEJAVNOST

- Sodelovanje pri izdaji zbornika ob 8. Pomurskem

simpoziju o kronični rani

- Zornik iz strokovnega izobraževanja o okužbah

X. DRUGE AKTIVNOSTI PO DOGOVORU IN POTREBAH V DRUŠTVU

Program dela se lahko med letom še dopolnjuje in spreminja.

V imenu Izvršnega odbora društva,
Daniela Mörec, predsednica DMSBZT Pomurja

DMSBZT Ptuj-Ormož

Na 3. redni seji DMSBZT Ptuj- Ormož, 12. 10. 2016, je predsedstvo društva sprejelo program dela za leto 2017. Programi strokovnih srečanj so namenjeni zaposlenim v zdravstveni in babiški negi in so usklajeni s priporočenimi vsebinami.

STROKOVNA SREČANJA

- 11. 02. 2017 Urgentna stanja pri operacijah hrbtenice in vloga medicinske sestre.
- 03. 03. 2017 Kinestezija z učnimi delavnicami za vse zaposlene v zdravstveni negi.
- 31. 03. 2017 Preprečevanje in obvladovanje bolnišničnih okužb.
- 22. 09. 2017 Kronična rana – mednarodni simpozij.
- 21.10.2017 Posebnosti v zdravstveni negi oseb z motnjami v duševnem razvoju.
- 17. 11. 2017 Obvladovanje nasilja in PVU protokol.

DMSBZT Ptuj – Ormož bo o dodatnih izpopolnjevanjih s področja obveznih vsebin – modul licenca: »**KAKOVOST IN VARNOST V ZDRAVSTVU, TPO, ZAKONODAJA S PODROČJA ZDRAVSTVA IN POKLICNA ETIKA**«, obveščal sprotno, na spletnih straneh društva.

SREČANJA

- Sodelovanje z Zbornico - Zvezo ob mednarodnem dnevu medicinskih sester (12. maj) in babic (5. maj).
- Sodelovanje z Zbornico - Zvezo ob obeležitvi 90-letnice Zbornice – Zveze.
- 8. 5. - 12. 5. 2017 Aktivnosti v regiji, za promocijo zdravstvene in babiške nege.
- 26. 5. 2017 Slavnostna podelitev srebrnih znakov in priznanj DMSBZT Ptuj – Ormož.

KULTURNE DEJAVNOSTI

- 10. 3. 2017 gledališka predstava.

IZLETNIŠTVO

- 3.6.2017 planinski izlet na Menino planino.

ZAKLJUČEK LETA

- 12. 2017 Zaključek leta v Hotelu Rožkar.

OSTALE AKTIVNOSTI DRUŠTVA

- 11. 2. 2017 Redni letni občni zbor DMSBZT Ptuj – Ormož v Hotelu Rožkar.
- Načrtujemo 3-4 redne seje predsedstva društva.
- Nadaljevali bomo sodelovanje z Zbornico - Zvezo, predvsem v okviru odbora regijskih strokovnih društev.
- Sodelovali bomo z ostalimi regijskimi strokovnimi društvi.
- Spremljali bomo aktualna dogajanja na področju zdravstva, zdravstvene in babiške nege.

V imenu predsedstva,
Tanja Ribič Vidovič, predsednica
DMSBZT Ptuj - Ormož:

DMSBZT Velenje

JANUAR 2017– Joga kot pomoč pri ohranjanju zdravja;
Prepoznava in ukrepanje pri zastrupitvah;

FEBRUAR 2017 –Mobing na delovnem mestu (kdaj, kako);

MAREC 2017 – Etične in moralne dimenzije v zdravstveni negi ter zakonodaja v zdravstvu;
Obvladovanje bolečine;

APRIL 2017 – Patronažna dejavnost;

MAJ 2017 – Svečana proslava ob mednarodnem dnevu medicinskih sester;

JUNIJ 2017 – Kakovost in varnost v zdravstvu;

SEPTEMBER 2017 – Stres, tihi ubijalec sodobnega človeka;

OKTOBER 2017 – Izlet DMSBZT Velenje;

NOVEMBER 2017 Temeljni postopki oživljanja z avtomatskim defibrilatorjem (modul licenca – obvezne vsebine);
90 let organiziranega delovanja Zveze društev medicinskih sester Slovenije – Zbornice – Zveze;

DECEMBER 2017 – Kulturna predstava ali strokovno predavanje;
tradicionalno prednovoletno druženje članov DMSBZT Velenje.

AKTIVNOSTI NA PODROČJU VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

Tečaj standardnih plesov
Delavnica sodobnih kuharskih tehnik
Planinski pohod
Smučarski dan DMSBZT Velenje
Enodnevno potepanje po Sloveniji

Natančen datum, kraj izvedbe in izvajalec bo sporočen naknadno. Izvršni odbor lahko v primeru nepredvidenih zapletov organizira nadomestna predavanja. V primeru predlogov s strani članov društva lahko organiziramo strokovna in družabna srečanja tudi izven programa dela. Delavnice TPO iz modula obveznih vsebin bomo organizirali tudi izven določenih terminov, glede na potrebe članstva.

Program je bil potrjen na 5. redni seji IO DMSBZT Velenje, 18. 10. 2016.

V imenu Izvršnega odbora,
mag. Janez Kramar, predsednik DMSBZT Velenje

Načrt aktivnosti in strokovnih izpopolnjevanj strokovnih sekcij v letu 2017

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v medicini dela, prometa in športa

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja
a. Delovanje drugo stopenjskih komisij na področju medicine dela, prometa in športa (pritožbe, verifikacije)

Datum: 15. 9. 2017

Kraj: JAVIMO NAKNADNO

2. Ostali dogodki strokovne sekcije

- a. Poškodbe zdravstvenih delavcev z ostrimi predmeti - delavnice**

Datum: 31. 3. 2017

Kraj: Ljubljana

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri dr. Nevenki Šestan,
e-pošta: nevenka.sestan@gmail.com ali tel. 041 911 483.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v medicini dela, prometa in športa
dr. Nevenka Šestan

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov psihiatriji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

- a. Svetovalne in motivacijske tehnike V. del**

Datum: 23. in 24. 3. 2017 ali 30. in 31. 3. 2017

Kraj: Rogaška Slatina

- b. Zdravstvena nega ženske s težavami na področju duševnega zdravja v rodnem obdobju**

Datum: 23. 5. 2017

Kraj: JAVIMO NAKNADNO

2. Sodelovanje pri organizaciji strokovnih srečanj z UKC Maribor, Oddelkom za psihiatrijo

- a. Zagotavljanje varnosti pacientov in zaposlenih v zdravstveni obravnavi na področju psihiatrije**

Datum: 10. 10. 2017

Kraj: PB Idrija ali UKC Maribor

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri mag. Branku Bregarju,
e-pošta: brane.bregar@gmail.com

Predsednik Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v psihiatriji
mag. Branko Bregar

Sekcija medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

- a. Skrb za zdravje – od teorije k praksi, strokovni seminar z učnimi delavnicami**

Datum: 21. in 22. 4. 2017

Kraj: Olimje

- b. Izobraževanje v študijskem programu zdravstvena nega**

Datum: julij 2017

Kraj: JAVIMO NAKNADNO

- c. Izobraževanje v srednjem strokovnem izobraževanju zdravstvene nege**

Datum: Avgust 2017

Kraj: JAVIMO NAKNADNO

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Ireni Šumak,

e-pošta: irena.sumak@gmail.com ali tel. 031 535 841.

Predsednica Sekcije medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju
Irena Šumak

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v anesteziologiji, intenzivni terapiji in transfuziologiji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

- a. Učne delavnice - Priprava, shranjevanje, distribucija in transfuzija krvnih komponent**

Datum: oktober 2017

Kraj: Ljubljana

- b. Enodnevni seminar – Mehanska ventilacija**

Datum: september 2017

Kraj: Ljubljana

- c. 50. strokovni seminar**

Datum: 19. in 20. 5. 2017

Kraj: Rogaška Slatina

- d. Enodnevni seminar – Hemodinamski monitoring**

Datum: december 2016

Kraj: Ljubljana

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Dejanu Doberšku,

e-pošta: dejan.dobersek@gmail.com ali tel. 031 518 372.

Predsednik Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v anesteziologiji, intenzivni terapiji in transfuziologiji
Dejan Doberšek

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER
IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV
V PATRONAŽNI DEJAVNOSTI

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v patronažni dejavnosti

- Samostojno organizirana strokovna srečanja
 - Timsko delo in medsebojno sodelovanje - izziv za kakovostno zdravstveno obravnavo na pacientovem domu: sladkorna bolezen, dejavniki tveganja za KNB, atopijski dermatitis, nasilje nad zaposlenimi v patronažnem varstvu, idr.**

Datum: 25. in 26. 10. 2017

Kraj: Zreče

- Ostali dogodki strokovne sekcije

- Obnovitveni tečaj: Varnost v cestnem prometu**

Datum: pomlad 2017

Kraj: Vransko

- Patronažno varstvo skozi čas**

Datum: junij 2017

Kraj: Maribor

- 10. Posvet vodij patronažnih služb**

Datum: september 2017

Kraj: Ljubljana

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo
pri Martini Horvat ,

e-pošta: horvat.tinka@gmail.com ali tel. 01 745 777.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih
tehnikov v patronažni dejavnosti

Martina Horvat

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v operativni dejavnosti

- Samostojno organizirana strokovna srečanja
 - Učinkovit prenos znanja, veščin in kompetenc v operacijski zdravstveni negi**

Datum: 10. in 11. 11. 2017

Kraj: Ptuj

- Ostali dogodki strokovne sekcije

- Udeležba na 8. EORNA kongresu**

Datum: 4. – 7. 5. 2017

Kraj: Rodos, Grčija

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo
pri Tatjani Požarnik,

e-pošta: tatjana.pozarnik@gmail.com.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih
tehnikov v operativni dejavnosti

Tatjana Požarnik

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV
V PULMOLOGIJI

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pulmologiji

- Samostojno organizirana strokovna srečanja
 - Zdravstvena nega bolnika s pljučnimi obolenji skozi čas**

Datum: 31. 3.-1. 4. 2017

Kraj: Rogaška slatina

- Delavnica spirometrija**

Datum: maj 2017

Kraj: Ljubljana

- Delavnica neinvazivne ventilacije**

Datum: januar 2017

Kraj: Golnik

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo
pri Lojzki Prestor,
e-pošta: lojzka.prestor@klinika-golnik.si ali
tel. 041 821 189.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih
tehnikov v pulmologiji
Lojzka Prestor

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pediatriji

- Samostojno organizirana strokovna srečanja
 - Moj otrok je bolan – medicinska sestra svetuje**

Datum: 19. in 20. 5. 2017

Kraj: JAVIMO NAKNADNO

- Kakovost in varnost v obravnavi otrok in mladostnikov**

Datum: 13. 10. 2017

Kraj: JAVIMO NAKNADNO

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo
pri Majdi Oštir,
e-pošta: majda.ostir@siol.net.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih
tehnikov v pediatriji
Majda Oštir

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v splošni medicini

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja
 - a. **Bolnik s KOPB, arterijsko hipertenzijo in sladkorno boleznijo v RADM, Gibanje in osteoporoza, prostata**, tehnike sproščanja

Datum: 10. in 11. 3. 2017

Kraj: Portorož

- b. **Triaža in urgentna stanja v ambulantni družinske medicine**

Datum: 6. 10. 2017

Kraj: Ljubljana

- c. **Ishemična bolezen srca**

Datum: 2. 2. 2017 in 24. 11. 2017

Kraj: Ljubljana

2. Sodelovanje pri organizaciji srečanj

- a. **43. srečanje timov družinske medicine**

Datum: 19. in 20. 5. 2017

Kraj: Ljubljana

- b. **Majhnov dan – Celjski dan družinske medicine**

Datum: november 2017

Kraj: Celje

3. Ostali dogodki strokovne sekcije

- a. **Srečanje odgovornih (glavnih) medicinskih sester primarnega zdravstvenega varstva**

Datum: 5. 4. 2017

Kraj: Ljubljana

- b. **Mednarodni dan medicinskih sester**

Datum: 12. 5. 2017

Kraj: Prekmurje

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Tadeji Bizjak,
e-pošta: sekcijasposnemedicine@gmail.com ali tel. 040 231 312.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v splošni medicini
Tadeja Bizjak

SEKCIJA MS IN ZT
V OFTALMOLOGIJI

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v oftalmologiji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

- a. **JAVIMO NAKNADNO**

Datum: 19. 5. 2017

Kraj: Otočec

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Bernardi Mrzelj,
e-pošta: bernarda.mrzelj@gmail.com ali tel. 031 741 599.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v oftalmologiji
Bernarda Mrzelj

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kirurgiji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

- a. Na pacienta osredotočena kirurška zdravstvena nega - pomen povezovanja in sodelovanja kirurških strok

Datum: 5. in 6. 5. 2017

Kraj: Laško

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Lidiji Fošnarič,
e-pošta: fosnari@t1.si ali tel. 040 742 237 (po 15h).

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kirurgiji
Lidija Fošnarič

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v rehabilitaciji in zdraviliški dejavnosti

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

- a. **Neprekinjena zdravstvena nega – ključ do pacientovega napredka**

Datum: 20. 4. 2017

Kraj: JAVIMO NAKNADNO

2. Sodelovanje pri organizaciji strokovnih srečanj

- a. **Specialna znanja s področja zdravstvene nege bolnika z motnjami v uriniranju** (skupaj s Sekcijo medicinskih sester v enterostomalni terapiji)

Datum: v prvi polovici leta 2017

Kraj: JAVIMO NAKNADNO

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Veroniki Vidmar,
e-pošta: veronika.vidmar@ir-rs.si

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v rehabilitaciji in zdraviliški dejavnosti
Veronika Vidmar

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v onkologiji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

- a. **Nekoč in danes (delovni naslov)**

Datum: 21. in 22. 4. 2017

Kraj: JAVIMO NAKNADNO

2. Ostali dogodki strokovne sekcije

a. Učna delavnica » Spodbujanje opustitve kajenja«

Datum: september 2017

Kraj: Ljubljana

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo
pri Gordani Marinček Garič,

e-pošta: gmarincek@gmail.com ali tel 031 352 695 .

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih
tehnikov v onkologiji
Gordana Marinček Garič

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v enterostomalni terapiji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

**a. Dvodnevno strokovno srečanje, združeno z
letnim srečanjem enterostomalnih terapevtov in 30.
obletnico sekcije. Pacient s stomo, rano,
inkontinenco in zdravje 2020**

Datum: predvidoma 10. 11. 2017 in 11. 11. 2017

Kraj: Ljubljana z okolico

2. Ostali dogodki strokovne sekcije

**a. ECET (Evropsko združenje enterostomalnih
terapevtov) 13. kongres**

Datum: 18.–21. 6. 2017

Kraj: Berlin, Nemčija

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo
pri Renata Batas,

e-pošta: renata.batas@gmail.com ali tel. 040 646 125.

Predsednica Sekcije medicinskih sester v
enterostomalni terapiji
Renata Batas

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov za endokrinologijo

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

**a. Edukator za mentorja - izobraževanje za bodoče
mentorje edukatorje**

Datum: pomlad 2017

Kraj: Ljubljana

**b. Referenčne ambulate - osvežitveni modul za
sladkorno bolezen**

Datum: pomlad 2017

Kraj: Zreče

**c. Sekcija - redno letno izobraževanje na področju
endokrinologije**

Datum: 20.–21. 10. 2017

Kraj: Bohinjska Bistrica

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo
pri Jani Klavs,

e-pošta: janaklavs@gmail.com ali tel. 041 519 229.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih
tehnikov v endokrinologiji
Jana Klavs

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v nefrologiji, dializi in transplantaciji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

**a. Slavnostna akademija ob 30. obletnici delovanja
sekcije v nefrologiji, dializi in transplantaciji**

Datum: 14. 10. 2017

Kraj: JAVIMO NAKNADNO

**b. Značilnosti in priprava dializnih membran v
nadomestnem zdravljenju in prava izbira**

Datum: 11. 3. 2017

Kraj: Ljubljana

**c. Teoretično in klinično usposabljanje za pridobitev
specialnih znanj na področju peritonealne dialize**

Datum: 15. 4. 2017

Kraj: Ljubljana

**d. Okužbe in ukrepi pri pacientih z akutno in končno
ledvično odpovedjo**

Izolacija, vrste kužnih odpadkov glede na prenos in
ravnaje s kužnimi odpadki

Datum: 22.9.2017

Kraj: JAVIMO NAKNADNO

2. Sodelovanje pri organizaciji srečanj

**a. Za dobro ledvic – Edukacija bolnikov s kronično
ledvično boleznijo v sodelovanju z Slovenskim
nefrološkim društvom – Slovensko zdravniško
društvo**

Datum: 13. 5. 2017

Kraj: Ljubljana

**b. Prehrana ledvičnih in dializnih bolnikov –
delavnica v sodelovanju z DC Novo mesto in
Društvom ledvičnih in dializnih bolnikov Krško**

Datum: maj- junij, 2017

Kraj: Novo mesto

3. Ostali dogodki strokovne sekcije

**a. Seja strokovne skupine na področju prehrane
:Prehransko stanje pacienta v nadomestnem
zdravljenju**

Datum: JAVIMO NAKNADNO

Kraj: Ljubljana

**b. Seja strokovne skupine na področju nacionalnih
protokolov**

Datum: JAVIMO NAKNADNO
Kraj: Ljubljana

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo
pri Mirjani Rep,
e-pošta: info@nefroloska-sekcija.com ali
tel. 031 228 384.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih
tehnikov v nefrologiji, dializi in transplantaciji
Mirjana Rep

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endoskopiji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja
**a. Funkcionalno izobraževanje iz endoskopije (6
modulov)**

Datum: 16. 1. 2017
Kraj: Ljubljana

b. Strokovni seminar (naslov naknadno)
Datum: 7. 6. 2017

Kraj: Ljubljana
**c. Učna delavnica „Perkutana endoskopska
gastrostoma“**
Datum: JAVIMO NAKNADNO
Kraj: Ljubljana

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo
pri Tatjani Gjergek,
e-pošta: gjergek.tatjana@gmail.com ali tel. 041 364 905.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih
tehnikov v endoskopiji
Tatjana Gjergek

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zdravstvu

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. TPO z AED (obvezne vsebine)

Datum: večkrat v letu 2017
Kraj: regije po Sloveniji

b. Oskrba dihalne poti in umetna ventilacija
Datum: 3. 2. 2017

Kraj: Pekre pri Mariboru
c. Interpretacija EKG-ja

Datum: 3. 3. 2017
Kraj: Celje

**d. Prelomnice v delovanju NMP - ali reševalci
sledimo trendom?**

Datum: 6. in 7. 4. 2017
Kraj: Zreče

Volična seja - izvolitev predsednika in IO Sekcije reševalcev
e. Vloga reševalcev v množičnih nesrečah, izvajanje

triaže in osnove komunikacije na terenu

Datum: 20. 4. 2017
Kraj: Ig pri Ljubljani

f. Imobilizacija s sodobnimi pripomočki

Datum: 18. 5. 2017
Kraj: Sežana

**g. X. Strokovno izobraževalno tekmovanje ekip
NMP**

Datum: 21. - 23. 9. 2017
Kraj: Rogla

h. Interpretacija EKG-ja

Datum: 17. 11. 2017
Kraj: Celje

2. Sodelovanje pri organizaciji srečanj
Regijska društva MSBZT

a. TPO z AED (obvezne vsebine)

Datum: januar-december 2017
Kraj: po dogovoru
Sekcija MRMI pri SZD

b. Ukrepanje zdravstva ob velikih nesrečah

Datum: 26. - 28. januar 2017
Kraj: Novo Mesto
SZUM, Sekcija MS in ZT v urgenci

c. 24. mednarodni simpozij o urgentni medicini

Datum: junij 2017
Kraj: Portorož

3. Ostali dogodki

Veleslalom reševalcev (Rogla, 11. 1. 2017)
Strokovno srečanje sodnikov in organizatorjev XI.
Strokovno izobraževalnega tekmovanja ekip NMP
Slovenije (Zreče, 5. 4. 2017)
Posvet vodij reševalnih postaj Slovenije
(Zreče, 7. 4. 2017)

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo
pri Darku Čanderju,
e-pošta: cander.darko@gmail.com ali tel. 040 75 77 79.

Predsednik sekcije reševalcev v zdravstvu
Darko Čander

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Izivi v zobozdravstveni dejavnosti

Datum: 7. in 8. 4. 2017
Kraj: Portorož

2. Ostali dogodki strokovne sekcije

a. Strokovna ekskurzija v tujino

Datum: maj 2017

Kraj: Švedska

b. Delavnica ustnega zdravlja

Datum: jesen 2017

Kraj: Ljubljana

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v urgenci

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo
pri Marini Čok,
e-pošta: cok.marina@gmail.com ali tel. 051 396 296.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih
tehnikov v zobozdravstvu
Marina Čok

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v sterilizaciji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Malenkosti so odločilne

Datum: 30. in 31. 3. 2017

Kraj: Zreče

2. Sodelovanje pri organizaciji srečanj

a. Mednarodni dan MS

Datum: 12. 5. 2017

Kraj: V sodelovanju z DMSZT

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo
pri Nataši Piletič,
e-pošta: natasa.piletic@sb-nm.si ali tel. 041 459 433.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih
tehnikov v sterilizaciji
Nataša Piletič

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v hematologiji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. strokovno srečanje

Datum: 7. - 8. 4. 2017

Kraj: Zreče

b. strokovno srečanje

Datum: 8. - 9. 10. 2017

Kraj: Laško

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo
pri Nataši Režun,
e-pošta: natasa.rezun@gmail.com

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih
tehnikov v pulmologiji
Nataša Režun

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Strokovno srečanje triažnih medicinskih sester

Datum: 20. 1. 2017

Kraj: Ljubljana

b. Triaža v sistemu nujne medicinske pomoči v Republiki Sloveniji*Tečaj triaže po načelih Manchestrskega triažnega sistema*

Datum: 9. - 11. 3. 2017 in 21. - 23. 9. 2017

Kraj: Otočec

c. Tečaj ATCN (Tečaj dodatnih postopkov zdravstvene nege pri obravnavi ogroženega poškodovanca)

Datum: 16. - 18. 3. 2017 in 16. - 18. 11. 2017

Kraj: Sežana

d. Prepoznavna življenjsko ogroženega pacienta in reanimacija

Datum: 21. 4. 2017

Kraj: Izola

e. Urgentni pacient

Datum: 19. - 20. 10. 2017

Kraj: Čatež

2. Sodelovanje pri organizaciji strokovnih srečanj

a. 24. mednarodni simpozij o urgentni medicini

Datum: junij 2017

Kraj: Portorož

3. Ostali dogodki strokovne sekcije

a. 7th EfCCNa Congress 2017, 'Working together - Achieving more'

Datum: 15. - 18. 2. 2017

Kraj: Belfast, Severna Irska

b. 11th European Congress on Emergency Medicine

Datum: 23. - 27. 9. 2017

Kraj: Atene, Grčija

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo
pri Vidi Bračko,
e-naslov: vida.bracko@gmail.com

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih
tehnikov v urgenci
Vida Bračko

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v dermatovenerologiji

1. Sodelovanje pri organizaciji srečanj

a. Dermatološki dnevi

Datum: 3. – 4. 11. 2017

Kraj: Maribor

b. Šola povijanja

Datum: 23. 3. 2017

Kraj: Celje

c. Šola povijanja

Datum: 23. 11. 2017

Kraj: Celje

2. Ostali dogodki strokovne sekcije

a. Sodelovanje na Kongresu Zbornice-Zveze

Datum: november 2017

Kraj: JAVIMO NAKNADNO

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo
pri Mojci Vreček,
e-pošta: mojca.vreckek@kclj.si

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih
tehnikov v dermatovenerologiji
Mojca Vreček

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov na internistično infektološkem področju

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Strokovni in organizacijski izzivi sezonskih okužb

Datum: 16. 3. 2017

Kraj: JAVIMO NAKNADNO

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo
pri predsednici Veroniki Jagodic Bašič,
e-pošta: veronika.jagodic@gmail.com

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih
tehnikov na internistično infektološkem področju
Veronika Jagodic Bašič

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v socialnih zavodih

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Procesna metoda dela v zdravstveni negi in

oskrbi starejših, dvodnevno srečanje

Datum: 6. in 7. 4. 2017

Kraj: Ljubljana

b. Odgovornost zaposlenih pri oskrbi starejših

Datum: 12. 10. 2017

Kraj: Ljubljana

c. Vizija in realnost zdravstvene nege in oskrbe v socialnovarstvenih zavodih- srečanje vodij zdravstvene nege v soc. zavodih

Datum: 24. 2. 2016

Kraj: Ljubljana

2. Ostali dogodki strokovne sekcije

a. Delavnica: Preventiva izgorevanja na delovnem mestu, Špela Hvalec

Datum: januar in maj 2016

Kraj: Ljubljana

b. Delavnica Natalija Ugrin- Bi bili kot uporabnik zadovoljni s storitvijo, ki jo izvajate?

Datum: marec in junij 2016

Kraj: Ljubljana

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo
pri Gabrijeli Valenčič,
e-pošta: gabrijela.valencic@gmail.com

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih
tehnikov v socialnih zavodih
Gabrijela Valenčič

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kardiologiji in angiologiji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Nalov: JAVIMO NAKNADNO

Datum: 26. in 27. maj 2017

Kraj: Šmarješke Toplice

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo
pri Tanja Žontar,
e-pošta: tanja.zontar@klinika-golnik.si ali
tel. 041 621 209

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih
tehnikov v kardiologiji in angiologiji
Tanja Žontar

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v managementu

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja
a. Kategorizacija v bolnišnični zdravstveni negi – učne delavnice

Datum: JAVIMO NAKNADNO

Kraj: Ljubljana

- b. Priložnosti na področju managementa v zdravstveni negi**

Datum: 25. 5. 2017

Kraj: Ljubljana

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Saši Kadivec,
e-pošta: sasa.kadivec@klinika-golnik.si ali
tel. 051 316 360.

Predsednica Sekcije medicinskih sester v managementu
dr. Saša Kadivec

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v otorinolaringologiji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

- a. Pacient z obolenji obnosnih votlin**

Datum: 17. 3. 2017

Kraj: Novo mesto

2. Ostali dogodki strokovne sekcije

- a. Strokovna ekskurzija**

Datum: jesen 2017

Kraj: JAVIMO NAKNADNO

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Matjažu Mrharju,
e-pošta: matjaz.mrhar1@siol.net

Predsednik Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v otorinolaringologiji
Matjaž Mrhar

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v nevrologiji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

- a. 14. strokovno srečanje Sekcije MS in ZT v nevrologiji**

Datum: 17. 3. 2017

Kraj: Ljubljana

2. Sodelovanje pri organizaciji srečanj

- a. 1. Mednarodni simpozij iz vaskularne nevrologije**

Datum: 20. ali 27. 1. 2017

Kraj: Ljubljana

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Maji Medvešček,
e-pošta: maja.medvescek@kclj.si

predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov nevrologiji
Maja Medvešček Smrekar

Sekcija medicinskih sester promociji zdravja in zdravstveni vzgoji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

- a. Nadgradnja in razvoj preventive - kaj prinaša!**

Datum: 9.6.2017

Kraj: Portorož

- b. Izkušnje, preventiva po šolah, vrtcih - izziv za naprej?**

Datum: 9.11.2016

Kraj: Ljubljana

2. Ostali dogodki strokovne sekcije

- a. Seja izvršilnega odbora strokovne Sekcije:**

Datum: po dogovoru, 2 krat v letu 2017

Kraj: Ljubljana

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Majdi Šmit,
e-pošta: sekcijapzzv@gmail.com ali tel. 041 913 498 .

Predsednica Sekcije medicinskih sester v promociji zdravja in zdravstveni vzgoji
Majda Šmit

Spoštovani avtorji prispevkov,

prosimo, da prispevke in obvestila, za katere želite, da jih objavimo v Utripu v naslednjem mesecu, pošljete na elektronski naslov uredništva Utripa utrip@zbornica-zveza.si, najkasneje do 20. v tekočem mesecu. Bodite pozorni na mesece izida Utripa, ker Utrip **ne izide** marca, julija in septembra.

Objavljamo samo prispevke članic in članov Zbornice–Zveze (o izjemah odloča uredniški odbor Utripa).

Pri prispevkih, kjer je več avtorjev, objavljamo prispevke, kjer je prvi avtor član oziroma članica Zbornice–Zveze.

Uredniški odbor se lahko odloči, da ne objavimo prispevka, ki ni ustrezen za objavo.

Prispevki, ki bodo prispeli po 20. v mesecu, bodo objavljeni v naslednji številki Utripa, če bo njihova vsebina takrat še aktualna.

Prispevek, ki ni pripravljen in oddan v skladu z navodili za objavo prispevkov, ne bo objavljen.

Dovoljujemo si, da bomo predolge prispevke krajšali.

Ne bomo objavili prispevkov, ki so bili že objavljeni v drugih medijih.

Za vse trditve v prispevkih so odgovorni avtorji sami, zato objavljamo le prispevke s podpisanim polnim imenom in priimkom. Prosimo, napišite nam **tudi e-naslov, številko vaše članske izkaznice in telefonsko številko**, na katero vas lahko pokličemo, če bomo imeli vprašanja v zvezi z objavo prispevka oziroma oglasa.

V vsaki številki Utripa lahko objavimo le dva prispevka z ene zdravstvene šole.

V Utripu objavljamo tudi strokovne prispevke, kjer avtor navaja uporabljene vire. Za pripravo strokovnih prispevkov veljajo t. i. navodila avtorjem za objavo v Obzorniku zdravstvene nege (glej pod »struktura strokovnega članka«), dostopno na spletni strani:

http://www.obzornikzdravstvenenege.si/datoteke/Slov_Nurs_Rev_2016_1_87-92_navodila.pdf

Ali je prispevek primeren za objavo, vas bomo obvestili v treh delovnih dneh po prejemu prispevka. Prosimo, da ste pozorni na morebitne pripombe, ki vam jih bomo posredovali po e- pošti in jih morate upoštevati. Če nam ne boste poslali ustreznega pripravljenega oziroma popravljenega prispevka, bomo menili, da od objave odstopate.

Prosimo za čim manj kasnejših popravkov poslanih besedil in programov izobraževanj.

Obvezno napišite **naslov prispevka, rubriko, v kateri želite, da je prispevek objavljen in ime in priimek avtorja besedila ter fotografij.**

Prispevki naj bodo napisani **v programu Word, pisava Ariel (12) in presledek med vrsticami 1,5.**

Zaželeno je, da prispevki niso daljši kot **4.000 znakov (oziroma 70 vrstic)**. Ime datoteke naj se začne z imenom rubrike (kamor prispevek sodi) in nadaljuje s skrajšanim naslovom. Urednica si pridržuje pravico, da uvrsti prispevek v drugo rubriko, kot je želja avtorja, če meni, da je druga rubrika ustrežnejša.

Prosimo, da pri poimenovanju datotek ne uporabljate šumnikov. Če ste k prispevku priložili digitalno fotografijo ali dve, naj bo prispevek temu primerno krajši.

Ne bomo objavili prispevkov, ki so bili že objavljeni v drugih medijih.

Fotografije:

Digitalne fotografije naj ne bodo del prispevkov v Wordu, ampak naj bodo oddane kot samostojne priponke – ne v Wordu temveč v jpg idr. Fotografije morajo biti kakovostne, ker jih sicer ne bomo mogli objaviti. Prosimo, da so fotografije opremljene s **podnapisom** (vsebuje naj **kraj, čas dogodka in imena oseb**, če jih ni več kot sedem) in **avtorjem**.

Podnapis pod fotografijo naj bo sestavni del prispevka v Wordu.

Odmevi

Odmevi na prispele članke oziroma prispevke za rubriko Prejeli smo so lahko dolgi največ 1.500 znakov. Če so daljši in jih ne krajša avtor, jih krajša odgovorna urednica. **Ne objavljamo odmevov z žaljivimi in neresničnimi vsebinami.** Objavljamo samo odmeve članic in članov Zbornice–Zveze.

Izobraževanja

Napovedi izobraževanj objavimo v obrazcu, ki je na voljo na spletni strani. Na spletni strani Zbornice–Zveze pa objavimo celoten program izobraževanja.

Brezplačno objavimo samo izobraževanja, ki jih organizira ali soorganizira Zbornica–Zveza (strokovne sekcije, strokovna društva, Nacionalni center za strokovni, karierni in osebnostni razvoj, delovne skupine Zbornice–Zveze)

Vsa izobraževanja objavimo samo v obliki obrazca (izjema so kongres Zbornice–Zveze ali mednarodni kongresi ter simpoziji regijskih strokovnih društev in strokovnih sekcij) in celoten program na spletni strani Zbornice–Zveze. Plačane oglase objavimo v obliki, kot jo zahteva plačnik.

Izjemoma so možne kompenzacije—objava oglasa v zameno za kotizacije.

Bodite pozorni na nov obrazec za objavo izobraževanj, ki je na voljo na spletni strani Zbornice–Zveze.

Napovedi interesnih dejavnosti strokovnih društev

objavimo v obrazcih, ki so na voljo na spletni strani Zbornice–Zveze ali pa na običajen način, vendar je obseg omejen na 1/3 strani v Utripu.

Prosimo za čim manj kasnejših popravkov poslanih besedil in programov izobraževanj.

Mnenja o uredniški politiki Utripa, predloge za nove rubrike idr. sprejemamo po elektronski pošti utrip@zbornica-zveza.si

Zahvaljujemo se za vaše nove ideje, pohvale in predloge. Cenimo vaše sodelovanje.

Uredniški odbor Utripa

Kotizacija
samo 40 € +ddv

Starostnik, prebava
in prebavila

Zdravila: med
pričakovanji in strahovi

Terapevtske dileme
pri starostnikih

Kronični pljučni bolnik
v referenčni ambulanti

Odnos do staranja
in demence

Življenje in igra ali
življenje kot igra

Probiotiki pri starostnikih
Izzivi komunikacije

Starostnik

Medicina, farmakologija, empatija.

2016

Kongresni center Brdo pri Kranju

19. november 2016

www.edumedic.si

